

Statut

II Liceum Ogólnokształcącego

im. Marii Skłodowskiej - Curie w Sanoku

Statut został opracowany na podstawie:

1. Ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, z późniejszymi zmianami;
2. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624 z późn. zm.)
3. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 lutego 2004r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych (Dz. U. z 2004r. Nr 26, poz. 232 z późn. zm.)
4. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (DZ. U. z 2019r., poz. 373);
5. Ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. przepisy wprowadzającej ustawę Prawo Oświatowe.
6. Rozporządzenia MEN z dnia 27 marca 2017r. w sprawie oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego (Dz. U. z 2017 r., poz. 671).

Rozdziały:

ROZDZIAŁ 1 - POSTANOWIENIA OGÓLNE	3
ROZDZIAŁ 2 - CELE I ZADANIA SZKOŁY	4
ROZDZIAŁ 3 - ORGANY SZKOŁY I ICH KOMPETENCJE	7
ROZDZIAŁ 4 - ORGANIZACJA PRACY SZKOŁY	9
ROZDZIAŁ 5 - ZAKRES ZADAŃ NAUCZYCIELI ORAZ INNYCH PRACOWNIKÓW SZKOŁY	13
ROZDZIAŁ 6 - SZCZEGÓLNE WARUNKI I SPOSÓB OCENIANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO UCZNIÓW	14
ROZDZIAŁ 7 - ORGANIZACJA ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH	57
ROZDZIAŁ 8 - PRAWA I OBOWIĄZKI UCZNIÓW	58
ROZDZIAŁ 9 - BIBLIOTEKA SZKOLNA	61
ROZDZIAŁ 10 - CEREMONIAŁ SZKOLNY	62
ROZDZIAŁ 11 - POSTANOWIENIA KOŃCOWE	62

ROZDZIAŁ 1 POSTANOWIENIA OGÓLNE

§1

1. Szkoła nosi nazwę: II Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej - Curie w Sanoku. Nazwa szkoły jest używana w pełnym brzmieniu.
2. Ilekroć w dalszej części niniejszego dokumentu jest mowa o:
  - 1) uczniach – należy przez to rozumieć młodzież kształcąca się w II Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej - Curie w Sanoku,
  - 2) rodzicach – należy przez to rozumieć także prawnych opiekunów lub osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem,
  - 3) nauczycielach – należy przez to rozumieć każdego pracownika pedagogicznego szkoły,
  - 4) szkole – należy przez to rozumieć II Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej - Curie w Sanoku.

§2

Siedziba szkoły mieści się w Sanoku, ul. Mickiewicza 11. Zajęcia edukacyjne odbywają się w budynku szkoły. Zajęcia edukacyjne mogą odbywać się poza budynkiem szkoły zgodnie z obowiązującym prawem.

§3

1. W szkole prowadzone są oddziały czteroletniego liceum ogólnokształcącego.
2. Szkoła kształci młodzież w systemie dziennym.

§4

Organem prowadzącym szkołę jest Powiat Sanocki.

§5

Organem sprawującym nadzór pedagogiczny jest Podkarpacki Kurator Oświaty w Rzeszowie.

§6

Szkoła stosuje pieczęcie urzędowe i tablice urzędowe.

- 1) pieczęć okrągła o średnicy 35 mm z godłem

- 2) pieczęć okrągła o średnicy 20 mm z godłem

- 3) pieczęćka podłużna
- 4) pieczęćka podłużna
- 5) tablice urzędowe o treści "II Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej - Curie w Sanoku"

§7

Teren szkoły objęty jest monitoringiem.

1. Zapis monitoringu może być wykorzystany do:
  - 1) wzmożenia opieki i nadzoru nad bezpieczeństwem młodzieży,
  - 2) rozpoznawania i eliminowania zagrożeń w szkole,
  - 3) identyfikacji potencjalnych sprawców wykroczeń,
  - 4) kontroli osób wchodzących na teren szkoły.
2. Dostęp do zapisu monitoringu mają wyłącznie osoby upoważnione na piśmie przez Dyrektora szkoły.
3. Nagrania z monitoringu udostępnianie są zgodnie z obowiązującym prawem.

ROZDZIAŁ 2 CELE I ZADANIA SZKOŁY

§8

1. Szkoła realizuje cele i zadania wynikające z przepisów prawa oraz zapisów, które zawiera program profilaktyczno-wychowawczy dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska, o których mowa w odrębnych przepisach.
2. Szkoła wykonuje swoje zadania z uwzględnieniem wspomagania ucznia w jego wszechstronnym rozwoju i tworzenia pozytywnie oddziałującego środowiska wychowawczego.
3. Program, o którym mowa w ust. 1 i przepisy jego uchwalania regulują odrębne przepisy.
4. Na podstawie uchwalonego programu wychowawczo-profilaktycznego wychowawca oddziału opracowuje na dany rok szkolny plan pracy wychowawczej i konsultuje go z rodzicami oddziału.
5. Program, o którym mowa w ust. 1, realizowany jest przez wszystkich nauczycieli szkoły.

§ 9

1. Zadaniem szkoły jest:

- 1) kształcenie i wychowanie młodzieży przygotowujące ją do dalszej nauki i życia we współczesnym świecie,
- 2) kierowanie samodzielną nauką uczniów ułatwiające im osiągnięcie jak najlepszych wyników w nauce,
- 3) umożliwianie absolwentom dokonania świadomego wyboru dalszego kierunku kształcenia, przygotowania się do kształcenia przez całe życie,
- 4) zapewnienie niezbędnych warunków do rozwoju intelektualnego, emocjonalnego, duchowego i fizycznego poprzez:
  - a) świadome stosowanie się do różnego typu przepisów szkolnych i ogólnych,
  - b) kształcenie umiejętności planowania i organizowania nauki, pracy i wypoczynku,
  - c) kształcenie umiejętności współżycia w zespole,
  - d) korzystanie z różnych źródeł wiedzy,
  - e) kształcenie umiejętności formułowania i rozwiązywania problemów, prezentowania własnych poglądów,
  - f) rozwijanie umiejętności samokontroli i samooceny,
  - g) uzyskanie świadectwa dojrzałości,
  - h) współuczestniczenie i współtworzenie życia kulturalnego,
  - i) poznanie zasad higieny osobistej, troski o własne zdrowie, kondycję fizyczną i psychiczną,
  - j) rozwijanie zainteresowań uczniów, w tym poprzez umożliwienie im realizacji indywidualnych programów nauczania i indywidualnego toku nauczania,

2. Szkoła realizuje następujące cele i zadania:

- 1) w zakresie udzielania uczniom pomocy psychologicznej i pedagogicznej:
  - a) indywidualną opiekę pedagogiczną i psychologiczną skierowaną do ucznia potrzebującego takiej opieki,
  - b) udzielanie uczniom pomocy w eliminowaniu napięć psychicznych narastających na tle niepowodzeń szkolnych,
  - c) udzielanie porad i pomocy uczniom mającym trudności w kontaktach rówieśniczych i środowiskowych,
- 2) w zakresie umożliwiania rozwijania zainteresowań uczniów poprzez:
  - a) tworzenie kół zainteresowań,
  - b) prace indywidualne z uczniem zdolnym, w tym umożliwianie mu realizacji indywidualnego programu lub toku nauki,
  - c) organizowanie zajęć w zakresie pomocy w nauce, przygotowania do egzaminów, konkursów,
- 3) w zakresie sprawowania indywidualnej opieki nad uczniami:
  - a) prowadzenie diagnozy środowiska ucznia i rozpoznawanie potencjalnych możliwości oraz indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia i możliwości ich zaspokajania,
  - b) organizowanie zajęć integracyjnych,
  - c) współpracę z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
  - d) współpracę z placówkami i instytucjami działającymi na rzecz pomocy rodzinie i dziecku,
  - e) współpracę z organami policji i straży miejskiej,
  - f) składanie na zebraniach zespołów wychowawczych i rady pedagogicznej okresowej informacji o trudnościach wychowawczych występujących wśród uczniów danego oddziału,
  - g) zapewnianie możliwości korzystania z pomocy pedagoga lub psychologa szkolnego,
  - h) umożliwianie uzyskiwania pomocy materialnej;
- 4) w zakresie sprawowania opieki nad uczniami podczas wycieczek i zajęć poza terenem szkoły organizowanych przez szkołę:
  - a) wyznaczanie przez Dyrektora szkoły kierownika wycieczki - nauczyciela, który ponosi pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo uczniów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w tym zakresie,
  - b) współpracę z rodzicami uczniów, którzy na prośbę nauczyciela-organizatora mogą włączyć się do pomocy w zakresie organizacji wycieczki czy opieki nad uczniami, oraz pokrywają w pełni koszty z tym związane,
  - c) zapoznanie uczniów i ich rodziców z programem i regulaminem wycieczek oraz przepisami bezpieczeństwa,
  - d) zapewnianie uczniom odpowiedniej liczby opiekunów w zależności od rodzaju wycieczki, niepełnosprawności uczniów i ich wieku,
  - e) umożliwienie ubezpieczenia uczniów w zakresie następstw nieszczęśliwych wypadków;
- 5) w zakresie bezpieczeństwa uczniów, ochrony ich zdrowia, podnoszenia poziomu dyscypliny w szkole, ochrony przed

przemocą, uzależnieniami, demoralizacją oraz innymi przejawami patologii społecznej:

- a) współpracę z organem prowadzącym w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki oraz w podnoszeniu poziomu dyscypliny w szkole,
  - b) objęcie budynku oraz terenu szkoły monitoringiem wizyjnym,
  - c) pełnienie przez nauczycieli dyżurów przed rozpoczęciem zajęć lekcyjnych oraz w trakcie przerw między zajęciami zgodnie z harmonogramem,
  - d) zapewnianie nadzoru pedagogicznego na zajęciach obowiązkowych, nadobowiązkowych i pozalekcyjnych,
  - e) przestrzeganie zasad bezpieczeństwa na wycieczkach szkolnych zgodnie z odrębnymi przepisami,
  - f) omawianie zasad bezpieczeństwa na zajęciach z wychowawcą,
  - g) szkolenie wszystkich pracowników szkoły w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy i przepisów przeciwpożarowych,
  - h) uwzględnianie w tygodniowym rozkładzie zajęć równomiernego rozłożenia lekcji,
  - i) dostępu do Internetu zabezpieczonego przed treściami, które mogą stanowić zagrożenie dla prawidłowego rozwoju psychicznego uczniów,
  - j) umieszczanie w pracowniach o zwiększonym ryzyku wypadku regulaminów pracowni oraz instrukcji obsługi przy wszystkich urządzeniach wykorzystywanych w procesie edukacyjnym,
  - k) ustalanie zasad i regulaminów związanych z funkcjonowaniem szkoły, zapoznanie z nimi całej społeczności szkolnej i skuteczne ich przestrzeganie,
  - l) przestrzeganie praw ucznia,
  - m) rozwiązywanie problemów poprzez prowadzenie rozmów i mediacji,
  - n) sprawdzanie przez nauczycieli pomieszczeń, w których będą prowadzili zajęcia, oraz sprzętu i pomocy dydaktycznych, którymi w trakcie zajęć będą się posługiwali,
  - o) zwracanie uwagi na prawidłowe odżywianie uczniów oraz wykorzystanie czasu wolnego,
  - p) prowadzenie dla uczniów i ich rodziców warsztatów i spotkań tematycznych dotyczących uzależnień, narkotyków, dopalaczy, cyberprzemocy, zastraszania, anoreksji, bulimii i innych zjawisk dotyczących współczesny świat, w zależności od bieżących potrzeb;
- 6) w zakresie powierzania obowiązków wychowawcy nauczycielom:
- a) zapewnianie, w miarę możliwości, ciągłości pracy wychowawcy z danym oddziałem,
  - b) zapewnianie pomocy i wsparcia wychowawcy w jego działaniach opiekuńczo-wychowawczych,
  - c) organizowanie warsztatów umiejętności wychowawczych;
- 7) udzielanie pomocy formalno-prawnej zainteresowanym nauczycielom w zakresie innowacji i eksperymentów prowadzonych przez Radę Pedagogiczną;
- 8) w zakresie edukacji patriotycznej i obywatelskiej młodzieży:
- a) organizowanie wycieczek edukacyjnych do miejsc poświęconych pamięci narodowej,
  - b) kształtowanie więzi z krajem ojczystym i świadomości obywatelskiej,
  - c) zapoznavanie uczniów z symbolami, ważnymi dla kraju rocznicami, zasadami i instytucjami, które mają istotne znaczenie dla funkcjonowania państwa polskiego,
  - d) przygotowanie uczniów do świadomego, aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym;
- 9) w zakresie tworzenia optymalnych warunków realizacji działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, zapewnienia każdemu uczniowi warunków niezbędnych do jego rozwoju, podnoszenia jakości pracy szkoły i jej rozwoju organizacyjnego:
- a) realizowanie wymagań stawianych przez państwo w ramach nadzoru pedagogicznego,
  - b) sprawowanie przez Dyrektora i wicedyrektora nadzoru pedagogicznego, w celu podnoszenia jakości pracy szkoły,
  - c) uzyskiwanie jak najlepszych efektów w pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej,
  - d) współpraca szkoły z rodzicami i środowiskiem na rzecz wzajemnego zrozumienia i działania w społeczności lokalnej,
  - e) realizowanie planów wynikających z koncepcji pracy szkoły;
- 10) w zakresie organizowania wolontariatu w szkole:
- a) zapoznanie uczniów z ideą wolontariatu oraz jego propagowanie,
  - b) uczenie postaw szacunku i tolerancji wobec drugiego człowieka,
  - c) uczenie niesienia bezinteresownej pomocy w środowisku szkolnym i poza szkołą,
  - d) uwrażliwianie na cierpienie, samotność i potrzeby innych,
  - e) kształtowanie postaw prospołecznych,
  - f) kreowanie wizerunku szkoły jako centrum lokalnej aktywności,
  - g) podejmowanie w szkole działań w zakresie pomocy koleżeńskiej w nauce, wsparcia uczniów niepełnosprawnych, sprawowania opieki nad uczniami klas młodszych, pracy na rzecz biblioteki szkolnej,
  - h) podejmowanie działań na rzecz środowiska przy współpracy z różnymi instytucjami działającymi na rzecz innych osób;
- 11) w zakresie promocji i ochrony zdrowia:
- a) promowanie zdrowego stylu życia i aktywnego spędzania czasu wolnego,
  - b) udział uczniów w konkursach poświęconych tematyce promocji i ochrony zdrowia,
  - c) udział w akcjach o charakterze ekologicznym;
- 12) w zakresie doradztwa zawodowego:
- a) systematyczne diagnozowanie potrzeb uczniów w zakresie doradztwa zawodowego,
  - b) pomoc uczniom w planowaniu ścieżki kształcenia i kariery zawodowej,
  - c) prowadzenie zajęć związanych z poznaniem samego siebie, swoich umiejętności i predyspozycji oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i kariery zawodowej.

3. Wszystkie działania, o których mowa w ust. 2, realizowane są przy współpracy z rodzicami, poradniami psychologiczno

pedagogicznymi, instytucjami świadczącymi w tym zakresie wsparcie i pomoc merytoryczną.

4. Cele, o których mowa w ust. 2, osiągnane są poprzez:

- 1) przekazywanie uczniom nowoczesnej wiedzy pomagającej zrozumieć ich miejsce w świecie oraz umożliwiającej twórcze przekształcanie rzeczywistości,
  - 2) zapoznanie z podstawami funkcjonowania państwa i jego instytucji oraz normami współżycia społecznego,
  - 3) przygotowanie uczniów do właściwego kształtowania stosunków z otoczeniem oraz świadomego, samodzielnego, aktywnego i odpowiedzialnego wykonywania zadań w życiu rodzinnym i społecznym,
  - 4) wyrabianie wrażliwości społecznej, emocjonalnej i estetycznej oraz umiejętności niesienia pomocy słabszym.
5. W szkole każdy uczeń, z wszystkimi jego możliwościami i trudnościami, jest ważny i wobec każdego ucznia prowadzone są działania na najwyższym poziomie nauczycielskich możliwości, ukierunkowane na rozwój umysłowy, moralny, emocjonalny i fizyczny oraz ochronę dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

§ 10

Szkoła jest szkołą publiczną, która:

- 1) zapewnia bezpłatne nauczanie w zakresie ramowych planów nauczania,
- 2) przeprowadza rekrutację uczniów w oparciu o zasadę powszechnej dostępności,
- 3) realizuje programy nauczania uwzględniające podstawę programową kształcenia ogólnego.

ROZDZIAŁ 3

ORGANY SZKOŁY ORAZ ICH KOMPETENCJE

§11.

Organami szkoły są:

- 1) Dyrektor,
- 2) Rada Pedagogiczna,
- 3) Rada Rodziców,
- 4) Samorząd Uczniowski.

§12

Dyrektor szkoły.

1. Dyrektor szkoły organizuje pracę dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą oraz inne zajęcia związane z działalnością statutową, a w szczególności:

- 1) kieruje działalnością szkoły i reprezentuje ją na zewnątrz,
- 2) sprawuje nadzór pedagogiczny w stosunku do nauczycieli zatrudnionych w szkole,
- 3) sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
- 4) realizuje uchwały Rady Pedagogicznej, podjęte w ramach jej kompetencji stanowiących,
- 5) dysponuje środkami określonymi w planie finansowym szkoły, i ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowe wykorzystanie, a także organizuje administracyjną, finansową i gospodarczą obsługę szkoły,
- 6) odpowiada za majątek szkoły, jego prawidłowe utrzymanie i zabezpieczenie,
- 7) prowadzi określoną szczegółowymi przepisami dokumentację związaną z działalnością szkoły,
- 8) egzekwuje przestrzegania przez uczniów, nauczycieli i innych pracowników statutu szkoły,
- 9) wykonuje zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom w trakcie zajęć organizowanych przez szkołę oraz inne zadania wynikające z przepisów szczególnych,
- 10) odpowiada za realizację zaleceń wynikających o potrzebie kształcenia specjalnego ucznia,
- 11) może w drodze decyzji skreślić ucznia z listy uczniów zgodnie z obowiązującym prawem.

2. Dyrektor jest kierownikiem zakładu pracy dla zatrudnionych w szkole nauczycieli i pracowników nie będących nauczycielami. W szczególności decyduje w sprawach:

- 1) zatrudniania i zwalniania nauczycieli i innych pracowników szkoły,
- 2) przyznawania nagród oraz wymierzania kar porządkowych nauczycielom i innym pracownikom szkoły,
- 3) występowania z wnioskami, po zasięgnięciu opinii Rady Pedagogicznej w sprawach odznaczeń, nagród i innych wyróżnień dla nauczycieli oraz pozostałych pracowników szkoły.

3. Dyrektor w wykonywaniu swych zadań współpracuje z Radą Pedagogiczną, Radą Rodziców i Samorządem Uczniowskim.

4. W przypadku, gdy liczba oddziałów wynosi co najmniej 12 w szkole tworzy się stanowisko wicedyrektora do kompetencji którego należy:

- 1) zastępstwo Dyrektora szkoły w czasie jego nieobecności,
- 2) sprawowanie nadzoru pedagogicznego według planu hospitacji na dany rok szkolny,
- 3) sprawowanie nadzoru nad prawidłowym prowadzeniem dzienników lekcyjnych i arkuszy ocen,
- 4) opracowywanie tygodniowego rozkładu zajęć lekcyjnych,
- 5) sporządzanie planu zastępstw za nieobecnych nauczycieli,
- 6) planowanie, koordynacja, organizacja i nadzór nad zajęciami pozalekcyjnymi i wycieczkami szkolnymi,
- 7) nadzorowanie i przygotowywanie uroczystości i imprez szkolnych,
- 8) sprawowanie opieki nad pracą organizacji młodzieżowych,
- 9) prowadzenie miesięcznego rozliczenia godzin ponadwymiarowych i godzin doraźnych zastępstw,
- 10) wykonywanie innych czynności powierzonych przez Dyrektora szkoły.

5. Dyrektor szkoły, za zgodą organu prowadzącego może tworzyć dodatkowe stanowiska wicedyrektorów lub inne stanowiska kierownicze.

6. Stanowisko wicedyrektora i inne stanowiska kierownicze Dyrektor powierza i odwołuje z nich po zasięgnięciu opinii organu prowadzącego oraz Rady Pedagogicznej.

§ 13

1. Rada Pedagogiczna jest kolegialnym organem szkoły realizującym statutowe zadania dotyczące kształcenia, wychowania i opieki zgodnie z obowiązującymi przepisami i uchwalonym przez siebie Regulaminem.

2. W skład Rady Pedagogicznej wchodzi Dyrektor i wszyscy nauczyciele zatrudnieni w szkole. W zebraniach Rady Pedagogicznej mogą także brać udział z głosem doradczym osoby zaproszone przez przewodniczącego Rady za zgodą lub na wniosek Rady.

3. Przewodniczącym Rady Pedagogicznej jest Dyrektor szkoły.

4. Rada Pedagogiczna obraduje na zebraniach plenarnych. Zebrania plenarne są organizowane przed rozpoczęciem roku szkolnego, w każdym semestrze w związku z zatwierdzeniem wyników klasyfikowania i promowania uczniów, po zakończeniu

rocznych zajęć szkolnych oraz w miarę bieżących potrzeb. Harmonogram zebrań plenarnych znajduje się w Kalendarzu Roku Szkolnego, a doraźne zebrania ogłaszane są w formie elektronicznej.

5. Zebrania Rady Pedagogicznej mogą być organizowane na wniosek: Dyrektora szkoły, organu sprawującego nadzór pedagogiczny, organu prowadzącego szkołę, albo co najmniej 1/3 członków Rady Pedagogicznej.

6. Zebrania Rady Pedagogicznej przygotowuje i prowadzi przewodniczący (dyrektor). Przewodniczący jest odpowiedzialny za zawiadomienie wszystkich jej członków o terminie i porządku zebrania zgodnie z regulaminem Rady.

7. Uchwały Rady Pedagogicznej są podejmowane zwykłą większością głosów w obecności co najmniej połowy jej członków.

8. Rada Pedagogiczna ustala regulamin swojej działalności. Zebrania Rady Pedagogicznej są protokołowane.

9. Osoby biorące udział w zebraniu są zobowiązane do nieujawniania spraw poruszanych na zebraniach Rady Pedagogicznej, które mogą naruszać dobro osobiste uczniów i ich rodziców, a także nauczycieli i innych pracowników szkoły.

10. Dyrektor szkoły przedstawia Radzie Pedagogicznej, nie rzadziej niż dwa razy w roku szkolnym ogólne wnioski wynikające ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz informacje o działalności szkoły.

11. Kompetencje Rady Pedagogicznej określają odrębne przepisy.

§ 14

1. W szkole działa Rada Rodziców, stanowiąca reprezentację rodziców uczniów.

2. W skład Rady Rodziców wchodzi przedstawiciele rad oddziałowych (po jednym z każdego oddziału), wybranych w tajnych wyborach przez zebranie rodziców uczniów danego oddziału.

3. Rada Rodziców uchwała regulamin swojej działalności.

4. Kompetencje Rady Rodziców określają odrębne przepisy.

§ 15

1. Samorząd Uczniowski tworzą wszyscy uczniowie szkoły, których reprezentacją jest Rada Przedstawicieli złożona z wybranych w wyborach szkolnych przedstawicieli - po jednym z każdej klasy. Nie powołuje się przewodniczącego i innych stanowisk.

2. Kompetencje Rady Przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego:

1) Rada Przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego może przedstawiać Radzie Pedagogicznej oraz Dyrektorowi wnioski i opinie we wszystkich sprawach szkoły, w szczególności dotyczących realizacji podstawowych praw ucznia takich jak:

a) prawo do zapoznawania się z programem nauczania, z jego treścią, celem i stawianymi wymaganiami,

b) prawo do jawnej i umotywowanej oceny postępów w nauce i zachowaniu,

c) prawo do organizacji życia szkolnego, umożliwiającego zachowanie właściwych proporcji między wysiłkiem szkolnym a możliwością rozwijania i zaspokajania własnych zainteresowań,

d) prawo do redagowania i wydawania gazety szkolnej,

e) prawo organizowania działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi, w porozumieniu z Dyrektorem,

f) prawo wyboru nauczyciela pełniącego rolę opiekuna samorządu,

g) możliwość wyrażania własnej opinii na temat pracy nauczyciela, przy dokonywaniu oceny jego pracy.

3. Decyzje w Radzie Przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego zapadają zwykłą większością głosów. Działalność Rady jest oparta o ramowy harmonogram - coroczny plan działań społeczności uczniowskiej, który musi łączyć się z ogólnymi założeniami działań w szkole.

4. Wszelkie zmiany w powyższych założeniach muszą być dokonane po konsultacjach z przedstawicielami klas i być zatwierdzone w wewnętrznym głosowaniu. Głosowanie może mieć charakter tajny - decyzję o tym podejmuje Rada zwykłą większością głosów.

5. Wybory do Rady Przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego odbywają się co roku, w terminie do 15 października.

W szczególnych przypadkach wybory mogą być zorganizowane do końca listopada. Wybory przeprowadzają przedstawiciele klas drugich.

6. Zasady wyborów:

1) każdy uczeń liceum ma prawo do jednego głosu,

2) głosowanie musi spełniać zasady równości, tajności i powszechności,

3) do Rady Przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego może kandydować każdy uczeń szkoły. Każda klasa ma prawo do jednego przedstawiciela w Radzie. W przypadku braku kandydata - jego miejsce zajmuje automatycznie zastępca przewodniczącego tejże klasy.

7. Opiekun Samorządu Uczniowskiego.

1) uczniowie mają prawo do wyboru nauczyciela - opiekuna - jego kadencja trwa dwa lata,

2) nauczyciel-wychowawca - ze względu na dodatkowe obowiązki - może odmówić kandydowania w wyborach,

3) opiekun, któremu w przypadku trwania kadencji przydzielone zostanie wychowawstwo klasowe - może zrezygnować z funkcji opiekuna. W takim przypadku kadencję opiekuna kończy nauczyciel, który zdobył kolejne miejsce w ostatnich wyborach,

4) wybory opiekuna odbywają się równoległe do wyborów do Rady Przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego sposobem tajnym, powszechnym i równym. Opiekunem zostaje nauczyciel, który zdobył największą liczbę głosów. Ze względu na stosunek pracy każdego nauczyciela - funkcję opiekuna zatwierdza pisemnie Dyrektor szkoły w terminie 14 dni od daty wyborów,

5) uczniowie mają prawo do zgłaszania swoich kandydatów,

6) w wyborach może brać udział również kandydat Dyrektora szkoły - przez niego wskazany,

7) wybory organizują przedstawiciele klas drugich wraz z opiekunem.

ROZDZIAŁ 4 ORGANIZACJA PRACY SZKOŁY

§16

Termin rozpoczynania i kończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych, przerw świątecznych oraz ferii zimowych i letnich określają przepisy w sprawie organizacji roku szkolnego.

§17

Szczegółową organizację nauczania, wychowania i opieki w danym roku szkolnym określa arkusz organizacyjny szkoły, opracowany przez Dyrektora szkoły, z uwzględnieniem szkolnego planu nauczania, o którym mowa w przepisach w sprawie ramowych planów nauczania. Szczegółowe zasady opracowywania arkusza organizacyjnego określają odrębne przepisy.

§ 18

Informacje ramowych działań zawiera Kalendarz Roku Szkolnego, tworzony każdorazowo na posiedzeniu Rady Pedagogicznej poprzedzającym dany rok szkolny.

§ 19

Szkoła prowadzi dziennik wyłącznie w formie elektronicznej. Jest on podstawowym dokumentem, w którym nauczyciel zamieszcza informację o postępach edukacyjnych uczniów:

- 1) nauczyciele, rodzice i uczniowie na początku roku szkolnego otrzymują dane dostępowe do dziennika;
- 2) obowiązkiem nauczycieli jest przeniesienie informacji o postępach edukacyjnych uczniów oraz frekwencji na zajęciach do dziennika elektronicznego. Frekwencję należy wprowadzić do dziennika elektronicznego podczas danych zajęć lub bezpośrednio po ich zakończeniu, a tematy tych zajęć i oceny uczniów najpóźniej do godziny 23.59 dnia następnego;
- 3) nauczyciele wychowania fizycznego, ze względu na charakter i miejsce prowadzonych zajęć, zobowiązani są do uzupełnienia frekwencji, tematów i ocen w dzienniku elektronicznym do 72 godzin;
- 4) wpisanie przez nauczyciela w dzienniku elektronicznym tematu zajęć i frekwencji uczniów jest równoznaczne z potwierdzeniem przeprowadzenia tych zajęć;
- 5) nauczyciel jest zobowiązany do systematycznego korzystania ze środków komunikacji dziennika elektronicznego;
- 6) rodzice zobowiązują się do korzystania z dziennika co najmniej w zakresie komunikacji. Informacje przekazane przez skrzynkę nadawczą są uznane jako dostarczone do zainteresowanych osób;
- 7) szczegółowe zasady funkcjonowania dziennika elektronicznego określa zarządzenie Dyrektora szkoły.

§ 20

1. Celem zapewnienia bezpieczeństwa uczniów pełnione są według harmonogramu ustalonego przez Dyrektora szkoły, dyżury nauczycielskie. Sposób pełnienia dyżurów określa Dyrektor szkoły.
2. W celu zapewnienia bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki objęto budynki i teren szkolny monitoringiem wizyjnym. Budynki szkolne oznakowane są tabliczkami informacyjnymi z napisem „Obiekt monitorowany”.
3. Procedury usprawiedliwiania i zwalniania uczniów przez rodziców i nauczycieli II Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej – Curie w Sanoku:
  - 1) uczeń ma obowiązek sumiennie i punktualnie uczęszczać na zajęcia szkolne,
  - 2) nieobecność ucznia powstaje w sytuacji, gdy uczeń nie zgłosi się na zajęcia do 15 minut od rozpoczęcia lekcji. Nauczyciel odnotowuje nieobecność ucznia w dzienniku. Jeżeli uczeń zgłosi się na lekcję do 15 minut od jej rozpoczęcia nauczyciel odnotowuje w dzienniku lekcyjnym spóźnienie,
  - 3) formą usprawiedliwienia nieobecności ucznia w szkole jest pisemne oświadczenie rodziców/opiekunów ucznia lub pełnoletniego ucznia, zawierające powód nieobecności przedłożone za pośrednictwem e-dziennika, niezwłocznie, lecz nie później niż na 14 dni od daty nieobecności. W przeciwnym razie nieobecność zostaje nieusprawiedliwiona,
  - 4) dopuszcza się następujące formy usprawiedliwiania nieobecności:
    - a) zaświadczenie wystawione przez fachowe służby medyczne o niezdolności do uczestniczenia w zajęciach,
    - b) pisemną prośbę rodzica zawierającą uzasadnienie nieobecności i potwierdzoną czytelnym podpisem,
    - c) zaświadczenie urzędowe wystawione przez organ sądowniczy, instytucję publiczną itp. stwierdzające, że nieobecność ucznia wynikała z istotnych społecznie przyczyn lub nieprzewidywalnych zdarzeń,
    - d) pisemną prośbę pracownika szkoły zawierającą uzasadnienie nieobecności ucznia spowodowane przyczynami wynikającymi z prowadzonych zajęć dydaktycznych lub wychowawczych organizowanych w ramach statutowych zadań szkoły.
  - 5) wychowawca usprawiedliwia wyłącznie nieobecności uczniów spowodowane: chorobą, sytuacją losową, ważną sytuacją osobistą, specjalistycznymi badaniami lekarskimi. Usprawiedliwienie powinno zawierać:
    - a) datę usprawiedliwianej nieobecności,
    - b) wymiar (w dniach lub godzinach w przypadku nieobecności na części zajęć),
    - c) przyczynę,
    - d) podpis osoby wystawiającej usprawiedliwienie,

- 6) nie będą respektowane usprawiedliwienia zbiorcze ("wszystkie nieobecności"),
- 7) w przypadku uczniów pełnoletnich na początku roku szkolnego ich rodzice/opiekunowie prawni potwierdzają podpisem, że przyjęli do wiadomości fakt samodzielnego usprawiedliwiania nieobecności oraz zwalniania się z zajęć lekcyjnych przez swoje dziecko, ale zobowiązują się do monitorowania jego frekwencji,
- 8) o dłuższej nieobecności ucznia, rodzic jest zobowiązany powiadomić wychowawcę przez dziennik elektroniczny. Wiadomość o przyczynie nieobecności powinna być przekazana do trzeciego dnia nieobecności,
- 9) wychowawca może odmówić usprawiedliwienia nieobecności ucznia na podstawie zaświadczenia rodziców lub pełnoletniego ucznia, jeśli uzna, że podane przez nich powody są niewystarczające do usprawiedliwienia,
- 10) W przypadku nieobecności ucznia w szkole trwającej dłużej niż tydzień i braku informacji ze strony rodziców/opiekunów lub pełnoletniego ucznia o przyczynie nieobecności, wychowawca powiadamia rodziców/opiekunów ucznia o absencji, np. wysyłając do nich poprzez dziennik elektroniczny komunikat z prośbą o informację zwrotną. Kontakt z rodzicem lub pełnoletnim uczniem inny niż za pomocą dziennika elektronicznego, musi być odnotowany w dzienniku,
- 11) jeżeli rodzic/opiekun w ciągu 7 dni od otrzymania zawiadomienia nie skontaktuje się z wychowawcą lub pedagogiem, dyrektor szkoły wysyła listem poleconym zawiadomienie o absencji niepełnoletniego ucznia i konsekwencjach niespełnienia obowiązku nauki,
- 12) w przypadku braku w dalszym ciągu kontaktu z rodzicami /opiekunami i przedłużającą się absencją niepełnoletniego ucznia, szkoła powiadamia jednostkę samorządu terytorialnego, właściwą ze względu na adres zamieszkania ucznia, o zaprzestaniu przez ucznia obowiązku nauki, zgodnie z odrębnymi przepisami,
- 13) trzytygodniowa ciągła nieobecność pełnoletniego ucznia w szkole bez informacji ze strony ucznia lub jego rodziców/opiekunów o przyczynach nieobecności i przewidywanym terminie powrotu, może spowodować rozpoczęcie procedury skreślenia go z listy uczniów,
- 14) w uzasadnionych przypadkach uczeń może być zwolniony z niektórych zajęć. Decyzję o zwolnieniu ucznia z zajęć podejmuje dyrektor szkoły na podstawie pisemnej opinii lekarza, orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej o ograniczonych możliwościach uczestniczenia w tych zajęciach oraz na pisemny wniosek rodziców /opiekunów lub pełnoletniego ucznia (religia, wychowanie fizyczne, wychowanie do życia w rodzinie). W takich przypadkach rodzic/opiekun podpisuje oświadczenie o nieuczestniczeniu ucznia w w/w zajęciach i wzięciu odpowiedzialności za niego podczas tych zajęć.
- 15) nieobecność ucznia zwolnionego, nauczyciel odnotowuje w dzienniku lekcyjnym jako zwolnienie; nie jest ona uwzględniana w statystyce frekwencji,
- 16) nieobecność ucznia w związku z jego udziałem w olimpiadach, konkursach, zawodach sportowych, konferencjach itp. wychowawca odnotowuje w dzienniku jako „inną obecność”,
- 17) uczniowie niepełnoletni nie mają możliwości samodzielnego zwolnienia się z lekcji,
- 18) zwalniać uczniów niepełnoletnich z lekcji mogą jedynie rodzice/opiekunowie, odbierając ich ze szkoły osobiście lub przez zwolnienie za pośrednictwem e-dziennika u wychowawcy klasy (w tym przypadku wymaga się pisemnego oświadczenia rodzica o wzięciu odpowiedzialności za dziecko),
- 19) stałe zwolnienia uczniów z lekcji ("10") są dopuszczalne w wyjątkowych sytuacjach, po uzyskaniu zgody nauczyciela prowadzącego lekcję,
- 20) w przypadkach losowych, o ile rodzice/opiekunowie wyrażą na to zgodę w formie pisemnej na początku roku szkolnego, wychowawca może zwolnić ucznia z lekcji i zawiadomić rodzica/opiekuna o tym fakcie za pośrednictwem e-dziennika lub telefonicznie,
- 21) uczniowie pełnoletni mogą zwalniać się z lekcji wyłącznie w sytuacjach określonych w pkt 5, za zgodą wychowawcy klasy, tylko za pośrednictwem e-dziennika,
- 22) w przypadku zwolnień z części lekcji (10 minut) rodzice/opiekunowie lub pełnoletni uczeń zwraca się z prośbą do nauczyciela, z którego lekcji ma być zwolniony za pośrednictwem e-dziennika,
- 23) w przypadku zwolnień uczniów z lekcji przez innego nauczyciela/pracownika szkoły, prośba kierowana jest za pośrednictwem e-dziennika do wychowawcy klasy; nauczyciel prowadzący lekcję dokonuje wpisu nieobecny („-”), usprawiedliwienia dokonuje wychowawca.
- 24) opuszczenie szkoły bez wcześniejszej pisemnej prośby o zwolnienie rodziców /opiekunów lub pełnoletniego ucznia jest traktowane jako samowolne opuszczenie lekcji, nie podlega usprawiedliwieniu; nauczyciel/wychowawca dokonuje wpisu „UC”.

§ 21

1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole polega na:

- 1) diagnozowaniu środowiska ucznia,
- 2) rozpoznawaniu potencjalnych możliwości oraz indywidualnych potrzeb ucznia i umożliwianiu ich zaspokojenia,
- 3) rozpoznawaniu przyczyn trudności w nauce i niepowodzeń szkolnych,
- 4) wspieraniu ucznia z wybitnymi uzdolnieniami,
- 5) organizowaniu różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- 6) podejmowaniu działań wychowawczych i profilaktycznych wynikających z programu wychowawczo-profilaktycznego oraz wspieraniu nauczycieli w tym zakresie,
- 7) prowadzeniu edukacji prozdrowotnej i promocji zdrowia wśród uczniów, nauczycieli i rodziców,
- 8) wspieraniu uczniów metodami aktywnymi, w dokonywaniu wyboru kierunku dalszego kształcenia, zawodu i planowaniu kariery zawodowej oraz udzielaniu informacji w tym zakresie,
- 9) wspieraniu nauczycieli w organizowaniu wewnątrzszkolnego systemu doradztwa oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu,

- 10) wspieraniu nauczycieli i rodziców w działaniach wyrównujących szanse edukacyjne ucznia,
  - 11) udzielaniu nauczycielom pomocy w dostosowaniu wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych przez nich programów nauczania do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom,
  - 12) wspieraniu rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
  - 13) umożliwianiu rozwijania umiejętności wychowawczych rodziców i nauczycieli,
  - 14) podejmowaniu działań medacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych.
2. Organizowanie kształcenia, wychowania i opieki dla uczniów niepełnosprawnych w szkole polega na:
- 1) realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego,
  - 2) zapewnieniu w miarę możliwości odpowiednich warunków do nauki, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych,
  - 3) realizacji programu nauczania, programu wychowawczo-profilaktycznego, dostosowanych do indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych, z wykorzystaniem odpowiednich form i metod pracy dydaktycznej i wychowawczej,
  - 4) realizacji wskazanych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną zajęć,
  - 5) integracji ze środowiskiem rówieńczym.
3. Podział na grupy regulują odrębna przepisy.

§ 22

1. Szkoła współpracuje z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.
2. W zakresie udzielania uczniom pomocy psychologicznej i pedagogicznej szkoła poprzez wychowawców oraz pedagoga szkolnego organizuje współpracę z poradnią psychologiczno-pedagogiczną i innymi ośrodkami poradnictwa i specjalistycznej pomocy dla rodziców i dzieci.

§ 23

1. Formy opieki i pomocy uczniom, którzy z przyczyn rozwojowych, rodzinnych lub losowych potrzebne jest wsparcie:
  - 1) formy pomocy:
    - a) diagnoza sytuacji rodzinnej i materialnej uczniów klas pierwszych, współpraca w tym zakresie z wychowawcami klas (ankieta poznawcza),
    - b) pomoc opiekuńczo – wychowawcza, ścisła współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sanoku, kierowanie młodzieży w miarę potrzeb do specjalistów (logopeda, psycholog, doradca zawodowy),
    - c) współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, kuratorami działającymi przy sądach oraz innych instytucjach świadczących poradnictwo i specjalistyczną pomoc uczniom i rodzicom,
    - d) pomoc materialna poprzez pośredniczenie w otrzymywaniu przez uczniów szkoły stypendiów fundowanych przez różne instytucje,
    - e) pomoc zdrowotna realizowana poprzez różnorodne programy profilaktyczne prowadzone przy współpracy z instytucjami działającymi na rzecz oświaty zdrowotnej i pielęgniarzkę szkolną,
    - f) współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej.
  - 2) zadania i obowiązki pedagoga szkolnego:
    - a) diagnozowanie sytuacji wychowawczych i opiekuńczych w celu wspierania rozwoju ucznia,
    - b) określenie odpowiednich form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym działań profilaktycznych, medacyjnych i interwencyjnych wobec uczniów, rodziców i nauczycieli,
    - c) rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów,
    - d) analizowanie przyczyn niepowodzeń szkolnych,
    - e) określanie form i sposobów udzielania uczniom pomocy psychologiczno- pedagogicznej, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb,
    - f) zapewnienie uczniom doradztwa w zakresie dalszego rozwoju edukacyjnego i zawodowego,
    - g) wspieranie wychowawców klas w działaniach wynikających z programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki,
    - h) podejmowanie działań wychowawczych i profilaktycznych wynikających z programu wychowawczego szkoły i programu profilaktyki w stosunku do uczniów, z udziałem rodziców i nauczycieli,
    - i) działanie na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,
    - j) wspieranie rodziców i nauczycieli w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, działań medacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych.

§ 24

1. Na terenie szkoły działa Szkolne Koło Wolontariatu. Koło jest inicjatywą skierowaną do ludzi, którzy chcą służyć najbardziej potrzebującym, reagować czynnie na potrzeby innych oraz wspomagać różnego typu inicjatywy charytatywne. Przyszły wolontariusz bezpłatnie i dobrowolnie chce działać na rzecz potrzebujących.
2. Szkolne Koło Wolontariatu podlega oraz ściśle współpracuje z Powiatowym Centrum Wolontariatu, które ma swoją siedzibę w Starostwie Powiatowym w Sanoku.
3. Cele szczegółowe:

- 1) zapoznanie uczniów z ideą wolontariatu oraz jej propagowanie,
  - 2) kreowanie roli szkoły jako centrum lokalnej aktywności,
  - 3) angażowanie się w działania na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej, tworzenie więzi ze środowiskiem,
  - 4) współdziałanie z organizacjami społecznymi i młodzieżowymi,
  - 5) kształtowanie postaw prospołecznych, rozwijanie empatii i zrozumienia,
  - 6) uwrażliwienie na cierpienie, samotność i potrzeby innych,
  - 7) inspirowanie do aktywnego spędzania czasu wolnego,
  - 8) stwarzanie możliwości wykorzystania własnych umiejętności i doświadczeń oraz zdobywanie nowych,
  - 9) rozwijanie zainteresowań,
  - 10) kształtowanie umiejętności działania zespołowego,
  - 11) uczenie młodego człowieka podejmowania decyzji oraz realizacji zamierzeń,
  - 12) wyzwalanie dążenia do samorozwoju, poszukiwanie własnego miejsca w życiu,
  - 13) opowiadanie się za określonymi wartościami,
  - 14) wspieranie ciekawych inicjatyw młodzieży szkolnej,
  - 15) udział w szkoleniu wolontariuszy.
4. Wolontariusz może działać na dwóch obszarach: w środowisku szkolnym i pozaszkolnym.
  5. Opiekunem Szkolnego Koła Wolontariatu jest pedagog szkolny.

§ 25

Organizacja i realizacja wycieczek szkolnych regulowana jest przez zarządzenie dyrektora szkoły.

§ 26

Szkoła może przyjmować studentów na praktyki pedagogiczne na podstawie pisemnego porozumienia zawartego pomiędzy Dyrektorem szkoły i za jego zgodą z poszczególnymi nauczycielami a szkołą wyższą.

ROZDZIAŁ 5

ZAKRES ZADAŃ NAUCZYCIELI ORAZ INNYCH PRACOWNIKÓW SZKOŁY

§ 27

1. W szkole zatrudnia się nauczycieli oraz pracowników administracji i obsługi.
2. Zasady zatrudniania nauczycieli regulują odrębne przepisy.
3. Pracowników administracji i obsługi szkoły zatrudnia się, określa ich prawa i obowiązki oraz zakres czynności na podstawie odrębnych przepisów.

§ 28

1. Nauczyciel obowiązany jest rzetelnie realizować zadania związane z powierzonym mu stanowiskiem oraz podstawowymi funkcjami szkoły: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą; wspierać każdego ucznia w jego rozwoju oraz dążyć do pełni własnego rozwoju zawodowego.
2. Nauczyciel obowiązany jest kształcić i wychowywać młodzież w umiłowaniu Ojczyzny, w poszanowaniu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka; dbać o kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich, zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów.

§ 29

1. Nauczyciel wykonując pracę dydaktyczno-wychowawczą i opiekuńczą jest odpowiedzialny za jakość i wyniki tej pracy, a także za bezpieczeństwo powierzonych jego opiece uczniów.
2. Do zadań nauczyciela należy m.in.:
  - 1) troska o bezpieczeństwo, zdrowie i życie uczniów:
    - a) w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych (nad powierzoną swojej opiece młodzieżą),
    - b) w czasie pełnienia dyżurów na przerwach międzylekcyjnych,
    - c) w czasie wycieczek szkolnych,
  - 2) czuwanie nad prawidłowym przebiegiem procesu dydaktycznego, zgodnie z osiągnięciami współczesnej nauki,
  - 3) doskonalenie własnych umiejętności dydaktycznych, podnoszenie kwalifikacji zawodowych,
  - 4) stymulowanie rozwoju uczniów, ich zdolności, zainteresowań oraz pozytywnych cech charakteru, w oparciu o rozpoznanie potrzeb uczniów,
  - 5) sprawdzenie obecności i odnotowanie jej w dzienniku zajęć na każdej lekcji i na zajęciach pozalekcyjnych,
  - 6) systematyczne, bezstronne i obiektywne ocenianie wiedzy i umiejętności z uwzględnieniem wewnątrzszkolnego systemu oceniania,
  - 7) udzielanie pomocy uczniom w eliminowaniu niepowodzeń szkolnych,
  - 8) opieka nad powierzonym sprzętem szkolnym i pomocami dydaktyczno-wychowawczymi,
  - 9) informowanie rodziców o postępach i niepowodzeniach uczniów w zakresie nauczanego przedmiotu,
  - 10) współpraca z organami szkoły.
3. Obowiązkiem pracowników administracji i obsługi jest:
  - 1) utrzymanie budynku szkoły w stanie zapewniającym bezpieczeństwo uczniom i innym pracownikom szkoły.
  - 2) utrzymywanie należytej czystości w pomieszczeniach szkolnych
  - 3) reagowanie na pojawiające się zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia i życia uczniów i innych pracowników szkoły.
  - 4) zgłaszanie wszelkich przejawów patologicznych zachowań uczniów do dyrekcji szkoły.

§ 30

1. Nauczyciele prowadzący zajęcia w danym oddziale tworzą zespół, którego zadaniem jest w szczególności ustalenie dla danego oddziału zestawu programów nauczania z zakresu kształcenia ogólnego, uwzględniającego przedmioty realizowane w szkole.
2. Dyrektor szkoły może tworzyć zespoły wychowawcze, zespoły przedmiotowe lub inne zespoły problemowo-zadaniowe. Pracą zespołu kieruje przewodniczący powoływany przez Dyrektora na wniosek zespołu.

ROZDZIAŁ 6

SZCZEGÓŁOWE WARUNKI I SPOSÓB OCENIANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO UCZNIÓW

§ 31

1. Warunki i sposób oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów szkoły określają powszechnie obowiązujące przepisy.
2. Ocenianie wewnątrzszkolne osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania, uwzględniających tę podstawę oraz formułowaniu oceny. Wszyscy nauczyciele uczący w szkole są zobowiązani dostosować ocenianie do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, które posiada uczeń - zgodnie z orzeczeniem wydanym przez stosowne do tego organy.
3. Ocenianie wewnątrzszkolne ma na celu:
  - 1) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
  - 2) pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
  - 3) motywowanie ucznia do dalszej pracy,
  - 4) udostępnianie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w uczeniu się oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia,
  - 5) umożliwianie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.
4. Ocenianie wewnątrzszkolne obejmuje:
  - 1) formułowanie przez nauczycieli wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych oraz dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz informowanie o nich uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów),
  - 2) bieżące ocenianie, śródroczne i roczne klasyfikowanie, według skali i w formach przyjętych w szkole,
  - 3) przeprowadzanie egzaminów klasyfikacyjnych w sytuacjach przewidzianych prawem,
  - 4) ustalanie rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych warunków ich poprawiania
  - 5) przeprowadzanie sprawdzianów,
  - 6) ustalanie kryteriów oceniania zachowania,
  - 7) ustalanie warunków i sposobu przekazywania rodzicom (prawnym opiekunom) informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce.

§ 32

1. Nauczyciele na początku roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o:
  - 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i przyjętych programów nauczania,
  - 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
  - 3) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz dokumentują ten fakt w dzienniku elektronicznym.
2. U zastępcy Dyrektora szkoły znajdują się do wglądu wymagania edukacyjne z poszczególnych przedmiotów.
3. Wychowawca klasy informuje uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o:
  - 1) warunkach i sposobie oceniania zachowania,
  - 2) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania,
  - 3) warunkach i trybie uzyskiwania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych.
4. Sprawdzanie stopnia opanowania wiadomości i umiejętności odbywa się poprzez:
  - 1) systematyczne, bieżące ocenianie postępów ucznia (oceny cząstkowe z odpowiedzi ustnych, prac pisemnych, stopnia aktywności w czasie lekcji),
  - 2) przeprowadzanie (po realizacji zaplanowanych przez nauczycieli działań programowych): klasówek, sprawdzianów i testów badających osiągnięcia z poszczególnych przedmiotów,
  - 3) przeprowadzanie testów diagnozujących osiągnięcia z poszczególnych przedmiotów (punktację testów ustala się każdorazowo, zgodnie z wymaganiami zasad pomiaru dydaktycznego typowymi dla danego przedmiotu, ustalonymi na posiedzeniu zespołu przedmiotowego),
  - 4) w ciągu jednego dnia uczniowie mogą pisać tylko jeden całogodzinny sprawdzian zapowiedziany z tygodniowym wyprzedzeniem,
  - 5) w ciągu tygodnia uczniowie mogą pisać trzy całogodzinne sprawdziany zapowiedziane jak w pkt. 4,
  - 6) o wynikach sprawdzianu uczniowie powinni być poinformowani najpóźniej 14 dni od daty jego napisania, w przypadku nieobecności nauczyciela termin wydłuża się o okres jego nieobecności, jednak nie dłużej niż 14 dni, w razie niedochowania terminów sprawdzian uważa się za niebyły,
  - 7) na 7 dni przed klasyfikacją śródroczną lub roczną nie przeprowadza się pisemnych sprawdzianów (wyjątek stanowią przedmioty, które realizowane są w wymiarze jednej godziny tygodniowo),
  - 8) w szkole obowiązuje program "szczęśliwego numerka", który daje uczniowi możliwość nieuczestniczenia w niezapowiedzianych kartkówkach i odpowiedziach ustnych jeden raz w miesiącu. Zasady tej nie stosuje się w przypadku zapowiedzianych sprawdzianów, kartkówek i zadań szkolnych.

5. Termin klasyfikacji śródrocznej przypada w tygodniu wypadającym w połowie roku szkolnego (licząc pełne tygodnie zajęć dydaktyczno-wychowawczych w danym roku szkolnym z uwzględnieniem terminu ferii zimowych i przerw świątecznych). Datę zakończenia pierwszego semestru ogłasza dyrektor szkoły na początku roku szkolnego.

6. Oceny klasyfikacyjne, śródroczne i roczne ustala się według następującej skali : celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny.

7. Składnikami stanowiącymi przedmiot oceny są:

- 1) zakres wiadomości i umiejętności,
- 2) rozwiązywanie zadań i problemów,
- 3) rozumienie materiału naukowego,
- 4) umiejętność stosowania wiedzy,
- 5) komunikowanie, kreatywność,
- 6) kultura przekazywania wiadomości.

§ 33

Kryteria ocen (stopni) szkolnych:

1) ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program tej klasy,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych i innych, kwalifikując się do finałów na szczeblu wojewódzkim (regionalnym) albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia;

2) ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie,
- b) sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach;

3) ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował wiadomości i umiejętności w zakresie pozwalającym na rozumienie w większości relacji między elementami wiedzy z danego przedmiotu nauczania,
- b) poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne;

4) ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował podstawowe treści programowe w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się tego przedmiotu,
- b) rozwiązuje typowe zadania o średnim stopniu trudności, czasem przy pomocy nauczyciela;

5) ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- a) w ograniczonym zakresie opanował podstawowe wiadomości i umiejętności, a braki nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki,
- b) rozwiązuje – często przy pomocy nauczyciela – zadania typowe, o niewielkim stopniu trudności;

6) ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania przedmiotu w danej klasie, a braki w wiadomościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu,
- b) nie jest w stanie, nawet przy pomocy nauczyciela, rozwiązać zadania przy niewielkim (elementarnym) stopniu trudności,
- c) nie uczestniczył systematycznie w lekcjach;

7) uczeń może być nieklasyfikowany z poszczególnych przedmiotów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,

8) oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych nie mają wpływu na ocenę klasyfikacyjną zachowania,

9) oceny cząstkowe i zasady ich wystawiania w każdym z przedmiotów określają przedmiotowe systemy oceniania.

Nauczyciele mogą stosować oceny cząstkowe w skali podstawowej (1-6) uzupełniając je o znak "plus" lub "minus", "np" jako nieprzygotowanie do zajęć, "nb" jako nieobecność na zajęciach i sprawdzianie, "bz" jako brak zadania itp.

10) sprawdziany pisemne ocenia się według podstawowych progów procentowych, przy założeniu, że w poszczególnych przedmiotach mogą być one uszczegółowione o oceny z "+" i "-":

- a) celujący – 100%,
- b) bardzo dobry – 99% – 86%,
- c) dobry – 85% - 70%,
- d) dostateczny – 69% - 50 %,
- e) dopuszczający – 49% - 35%,
- f) niedostateczny – poniżej 35%.

§ 34

1. Ocenianie zachowania ma na celu kształtowanie właściwej postawy ucznia, zgodnej z zasadami wychowania, Programem Wychowawczym Szkoły, Deklaracją Praw Człowieka, Konstytucją RP oraz statutem szkoły.
2. Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania uwzględnia:
  - 1) wywiązywanie się z obowiązków ucznia,
  - 2) postępowanie zgodne z dobrem społeczności szkolnej,
  - 3) dbałość o honor i tradycje szkoły,
  - 4) dbałość o piękno mowy ojczystej,
  - 5) dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie własne oraz innych osób,
  - 6) godne, kulturalne zachowanie się w szkole i poza nią,
  - 7) okazywanie szacunku innym osobom.
  - 8) frekwencję na zajęciach edukacyjnych,
  - 9) aktywność społeczną.
3. Śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania ustala się według następującej skali:
  - 1) wzorowe,
  - 2) bardzo dobre,
  - 3) dobre,
  - 4) poprawne,
  - 5) nieodpowiednie,
  - 6) naganne.
4. Kryteria oraz sposób oceniania zachowania powinny być przedstawione uczniom na początku roku szkolnego. Ocenę ustala wychowawca klasy po zasięgnięciu opinii nauczycieli, uczniów danej klasy oraz ocenianego ucznia. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić do dyrektora szkoły zastrzeżenia (w terminie do 7 dni po zakończeniu zajęć dydaktycznych), jeżeli roczna ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami praw.
5. Szczegółowe kryteria oceny uwzględniają:
  - 1) stosunek do obowiązków szkolnych,
  - 2) kulturę osobistą, postawę wobec kolegów i innych osób,
  - 3) aktywność społeczną,
  - 4) frekwencję.
6. Przez stosunek do obowiązków szkolnych rozumiemy:
  - 1) wywiązywanie się z zadań powierzonych przez nauczyciela, samorząd klasowy i organizacje uczniowskie,
  - 2) sumienne wypełnianie obowiązków dyżurnego,
  - 3) dbałość o mienie szkoły (podręczniki i książki z biblioteki szkolnej, pomoce dydaktyczne i wyposażenie szkoły),
  - 4) przestrzeganie zasad BHP w szkole i poza nią (np. na szkolnych wycieczkach),
  - 5) zmianę obuwia,
  - 6) punktualność,
  - 7) nieusprawiedliwione spóźnienia obniżają ocenę („stosunek do obowiązków szkolnych”).
7. Przez kulturę osobistą rozumiemy:
  - 1) kulturę języka (także umiejętność i kulturę dyskusji),
  - 2) zachowanie podczas lekcji,
  - 3) okazywanie szacunku nauczycielom, pracownikom szkoły oraz koleżankom i kolegom,
  - 4) uczciwość w zachowaniu,
  - 5) prawdomówność,
  - 6) uczynność,
  - 7) nieuleganie nałogom,
  - 8) dbałość o wygląd i higienę osobistą,
  - 9) reagowanie na niewłaściwe zachowanie,
  - 10) zachowanie w miejscach publicznych (np. kino, muzeum itp).
  - 11) dbałość o honor i tradycje szkoły.
8. Przez formy aktywności społecznej rozumiemy:
  - 1) udział w olimpiadach, konkursach oraz zawodach sportowych,
  - 2) czynny udział w pracy organizacji młodzieżowych,
  - 3) przygotowanie akademii, apeli, lekcji wychowawczych,
  - 4) samodzielne przygotowanie pomocy dydaktycznych,
  - 5) prace społeczne na rzecz szkoły i środowiska,
  - 6) aktywne uczestniczenie w imprezach organizowanych przez szkołę i środowisko (rocznice, działalność charytatywna itp.),
  - 7) inną działalność (np. pomoc koleżeńską).
  - 8) jeśli uczeń nie podejmuje żadnych form aktywności społecznej, otrzymuje na koniec semestru i roku szkolnego ocenę dobrą z zachowania.
9. O stosunku do obowiązków szkolnych, kulturze osobistej i aktywności społecznej ucznia informują wychowawcę nauczyciele lub inni pracownicy szkoły - obligatoryjnie potwierdzając swoje uwagi stosownym wpisem do e-dziennika.
10. Frekwencja.

Ocena z zachowania wystawiana jest ze szczególnym uwzględnieniem frekwencji uczniów na zajęciach edukacyjnych.

  - 1) W przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej uczeń może na zakończenie semestru i roku szkolnego (godziny nie sumują

się) uzyskać co najwyżej następującą ocenę zachowania:

- a) wzorowe, gdy liczba godzin nieusprawiedliwionych nie przekracza 7,
- b) bardzo dobre, gdy liczba godzin nieusprawiedliwionych mieści się w przedziale 8-20,
- c) dobre, gdy liczba godzin nieusprawiedliwionych mieści się w przedziale 21-35,
- d) poprawne, gdy liczba godzin nieusprawiedliwionych mieści się w przedziale 36-50,
- e) nieodpowiednie, gdy liczba godzin nieusprawiedliwionych mieści się w przedziale 51-100,
- f) naganne, gdy liczba godzin nieusprawiedliwionych jest większa niż 100.

2) Jeśli uczeń ma powyżej 100 godzin nieusprawiedliwionych to naganny ma również stosunek do obowiązków szkolnych.

3) Jeśli uczeń ma z dwóch kryteriów ocenę naganną, nie może mieć oceny końcowej wyższej niż naganna.

4) Uczeń ma obowiązek usprawiedliwić nieobecność w szkole niezwłocznie po powrocie do szkoły lecz nie później niż 2 tygodnie od powrotu do szkoły. Nieobecność pod koniec semestru lub roku szkolnego niezwłocznie po powrocie do szkoły.

5) W przypadku 100% frekwencji w ciągu roku szkolnego uczeń może zostać wyróżniony przez Radę Pedagogiczną nagrodą książkową.

11. Ocena klasyfikacyjna z zachowania nie ma wpływu na oceny klasyfikacyjne z zajęć edukacyjnych. Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej zachowania ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia lub odchylenia rozwojowe, bierze się pod uwagę opinie poradni zarówno publicznej jak i niepublicznej.

12. Szczegółowe kryteria oceny z zachowania:

1) ocenę wzorową otrzymuje uczeń, który :

- a) wyróżnia się wysoką kulturą osobistą,
- b) w pełni rozwija i wykorzystuje swoje uzdolnienia, dobrowolnie i godnie reprezentuje szkołę w konkursach, olimpiadach, zawodach sportowych oraz w działalności artystycznej, akademiach,
- c) inicjuje, podejmuje i realizuje zadania na rzecz szkoły, środowiska,
- d) jest szczególnie zaangażowany w realizację zajęć dydaktycznych,
- e) jest punktualny, obowiązkowy i konsekwentny w działaniu,
- f) bezinteresownie, z własnej inicjatywy pomaga słabszym,
- g) dba o wzorową frekwencję i usprawiedliwia nieobecności w trybie ustalonym przez szkołę.

2) ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a) punktualnie i systematycznie uczęszcza na zajęcia szkolne, ma nieusprawiedliwione najwyżej 7 godzin w semestrze,
- b) wywiązuje się z powierzonych obowiązków, ponosi za nie pełną odpowiedzialność,
- c) bierze aktywny udział w zajęciach edukacyjnych, życiu klasy i szkoły,
- d) właściwie reaguje na wszelkie przejawy negatywnych zachowań,
- e) jest kulturalny, uczciwy i prawdomówny w stosunku do kolegów i innych osób (nauczycieli, pracowników administracji i obsługi),
- f) kulturalnie zachowuje się na przerwach i innych uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych,
- g) współdziała w utrzymaniu czystości w klasie, szkole i otoczeniu,
- h) konsekwentnie przestrzega regulaminu odnośnie wyglądu zewnętrznego.

3) ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który :

- a) ma pozytywny stosunek do nauki i prac społecznych np. jest przygotowany do lekcji, nosi podręczniki, zeszyty i potrzebne przyrządy, dba o swoją klasę, bierze udział w pracach społecznych, pomaga w organizacji imprez klasowych,
- b) wywiązuje się z powierzonych mu obowiązków (np. dyżurnego), nie przetrzymuje wypożyczonych książek z biblioteki,
- c) punktualnie i systematycznie uczęszcza na lekcje, spóźnia się sporadycznie, ma nieusprawiedliwione do 11 godzin lekcyjnych w semestrze,
- d) chroni mienie szkoły, szanuje pracę innych,
- e) jest prawdomówny, nie kłamie, jest uczciwy i tolerancyjny w stosunku do kolegów, taktowny, stosuje formy grzecznościowe w kontaktach z kolegami i innymi osobami.
- f) kulturalnie zachowuje się na przerwach (np. używa odpowiedniego słownictwa, nie wychodzi poza teren szkoły, nie stwarza zagrożenia dla siebie i innych), w czasie lekcji (np. nie używa telefonu komórkowego, discmena itp.) i uroczystościach szkolnych (odpowiedni strój i zachowanie),
- g) dba o higienę osobistą, nosi schludny strój odpowiedni do okoliczności, nosi obuwie zmienne przez cały rok, przykłada wagę do wyglądu zewnętrznego.

4) ocenę poprawną otrzymuje uczeń, który :

- a) regularnie uczęszcza na zajęcia edukacyjne, sporadycznie spóźnia się bądź opuszcza zajęcia, ma nieusprawiedliwione najwyżej 50 godzin w semestrze,
- b) nie przeszkadza w prowadzeniu zajęć, wykonuje polecenia nauczyciela - jest to osoba rzetelna, lecz bierna,
- c) szanuje mienie szkolne i pracę innych,
- d) wywiązuje się ze swoich obowiązków, jednak nie podejmuje inicjatyw bez wyraźnych poleceń nauczyciela,
- e) stara się dbać o czystość osobistą, klasy, szkoły,
- f) stara się przestrzegać zasad bezpieczeństwa,
- g) odnosi się z szacunkiem do nauczycieli, rówieśników, pracowników szkoły oraz innych osób,
- h) nie stosuje żadnych używek i substancji zagrażających jego zdrowiu.

5) ocenę nieodpowiednią otrzymuje uczeń, który :

- a) często spóźnia się na zajęcia edukacyjne, ma powyżej 51 godzin nieusprawiedliwionych, samowolnie opuszcza zajęcia lekcyjne,
- b) nie przygotowuje się do lekcji, przeszkadza, dezorganizuje tok lekcji, ale podejmuje próby poprawy swojego zachowania,

- c) nie jest zainteresowany samorozwojem, poszerzaniem wiedzy, zdobywaniem nowych umiejętności,
- d) nie dba o majątek szkolny (np. pisanie po ławkach, ścianach, demolowanie wyposażenia szkoły, niszczenie otoczenia szkoły), prowokuje innych do jego niszczenia,
- e) kłamie, jest nieuczciwy wobec kolegów i nauczycieli,
- f) lekceważąco i arogancko odnosi się do kolegów, nauczycieli i pracowników szkoły,
- g) stosuje przemoc fizyczną, świadomie dąży do zakłócenia spokoju, używa wulgaryzmów,
- h) nie dba o czystość osobistą, klasy, otoczenia, zaśmieca szkołę lub miejsca publiczne, nie zmienia obuwia, jego wygląd jest nieodpowiedni (makijaż, ubiór, fryzura itp.),
- i) podejmuje próby palenia papierosów, picia alkoholu, używa e-papierosów i substancji zakazanych prawem.

6) ocenę naganną otrzymuje uczeń, który :

- a) spóźnia się na zajęcia edukacyjne, wagaruje, samowolnie opuszcza zajęcia lekcyjne,
- b) nie przygotowuje się do lekcji, w ogóle nie reaguje na uwagi i nie podejmuje prób poprawy swojego postępowania, uniemożliwia prowadzenie zajęć,
- c) ma lekceważący stosunek do obowiązków szkolnych,
- d) z premedytacją niszczy mienie szkoły oraz prowokuje innych do podobnych zachowań, naraża uczniów i nauczycieli na utratę zdrowia i życia,
- e) często stosuje przemoc fizyczną, jest agresywny, stosuje szantaż psychologiczny,
- f) używa wulgaryzmów i lekceważy formy grzecznościowe,
- g) nie przywiązuje wagi do wyglądu zewnętrznego,
- h) ulega nałogom, pali papierosy, pije alkohol używa e-papierosów i substancji zakazanych prawem, ma kontakt z narkotykami, wchodzi w konflikt z prawem.

13. Procedury rozwiązywania sytuacji konfliktowych na terenie II Liceum Ogólnokształcącego w Sanoku.

W przypadku wystąpienia sytuacji konfliktowych należy:

- 1)Przeprowadzić rozmowę wyjaśniającą skonfliktowanych stron w obecności wychowawcy lub pedagoga szkolnego, lub innego nauczyciela wskazanego przez strony konfliktu.
- 2)Jeśli w wyniku mediacji problem nie zostanie rozwiązany należy powiadomić Dyrektora szkoły i przeprowadzić rozmowę w jego obecności.
- 3)Jeśli problem nadal nie zostanie rozwiązany należy przeprowadzić rozmowę w obecności Dyrektora i przedstawicieli obu zważnionych stron oraz po jednej osobie spośród społeczności szkolnej np. nauczycieli, Rady Rodziców, wskazanych przez każdą ze stron.
- 4)W przypadku wyczerpania możliwości rozwiązania problemu na etapie szkolnym Dyrektor organizuje spotkanie wyjaśniające dla osób wymienionych w pkt. 3 oraz zaproszonych przedstawicieli Organu prowadzącego szkołę.

§ 35

1. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do Dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych lub roczna ocena klasyfikacyjna z zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Tryb postępowania regulują odrębne przepisy.

§ 36

Przedmiotowy system oceniania z religii.

1. Ocenę z religii ustala się w oparciu o kryteria poznawcze, kształcące i wychowawcze. W wartościowaniu oceny z religii nauczyciel uzupełnia dydaktyczny zakres oceny wymiarem duszpasterskim, czyli ideałem życia chrześcijańskiego.
2. W ocenianiu z religii obowiązują poniższe zasady: obiektywność (zastosowanie jednolitych norm i kryteriów oceniania), jawność (podawanie na bieżąco wyników pracy ucznia), instruktywność (wskazanie na występujące braki), Motywacyjność (mobilizacja do dalszej pracy).
3. Metody kontroli i ocen: bieżąca kontrola, prace pisemne, testy, ćwiczenia praktyczne, kontrola graficzna, obserwacja uczniów w toku ich pracy itp.
4. Sposoby oceniania: wartościowanie gestem, słowem, mimiką, stopniem.
5. Elementy wchodzące w zakres oceny z religii: ilość i jakość prezentowanych wiadomości, zainteresowanie przedmiotem, stosunek do przedmiotu, pilność i systematyczność, umiejętność zastosowania poznanych wiadomości w życiu, postawa.
6. Kontrola i ocena w religii nie dotyczy wyłącznie sprawdzenia wiadomości, lecz także wartościowania umiejętności, postaw, zdolności twórczych, rozwoju zainteresowań, motywacji uczenia się, a głównie kształtowania cech charakteru, woli, odpowiedzialności za swoje czyny, dokładności, wytrwałości, pracowitości, kultury osobistej, zgodności postępowania z przyjętą wiarą.
7. Ocenie podlegają:
  - 1) pisemne prace kontrolne dwa razy w ciągu semestru, obejmujące więcej niż trzy jednostki lekcyjne, zapowiedziane co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem, sprawdzane przez nauczyciela do dwóch tygodni. Ponadto kartkówki; zakres ich materiału winien obejmować nie więcej niż trzy jednostki lekcyjne lub materiał podstawowy. Uczniowie jak i rodzice mają prawo do wglądu w pisemne prace kontrolne,
  - 2) odpowiedzi ustne objęte zakresem materiału z zakresu trzech ostatnich lekcji,
  - 3) wypowiedzi w trakcie lekcji, podczas dyskusji, powtórek itp,

- 4) praca domowa: krótkoterminowa i długoterminowa, kontrolowana na bieżąco,
  - 5) pacierz: ocena ze znajomości podstawowych prawd wiary zdobywana podczas odpowiedzi ustnej lub pisemnej,
  - 6) zeszyt: sprawdzany podczas odpowiedzi i według decyzji nauczyciela. Jeden raz w semestrze kompleksowa ocena zeszytu,
  - 7) pilność, systematyczność, postawy, umiejętności,
  - 8) przygotowanie do poszczególnych katechez,
  - 9) korzystanie z Pisma św., podręcznika i innych materiałów katechetycznych,
  - 10) rozwój postawy religijnej, tj. modlitwa, osobiste zaangażowanie w rozwój darów sakramentalnych, udział w rekolekcjach szkolnych, itp.,
  - 11) zaangażowanie w przygotowanie i przeprowadzenie uroczystości szkolnych o charakterze religijnym, zaangażowanie w przygotowanie gazetek szkolnych, udział w konkursach religijnych, współpraca ze wspólnotą parafialną,
  - 12) inne umiejętności, cechy lub osiągnięcia wskazujące na możliwość oceniania.
8. Prawo do poprawy ocen: promuje się systematyczne ocenianie w ciągu semestrów połączone z możliwością poprawiania. W wyjątkowych, uzasadnionych sytuacjach poprawianie może odbywać się bezpośrednio przed wystawianiem oceny semestralnej lub rocznej. Przeprowadza się je według ustaleń osób zainteresowanych, w terminie i z zakresu wskazanego przez nauczyciela religii z zastosowaniem formy pisemnej lub ustnej.
9. Klasyfikacja:
- 1) przy wystawieniu oceny śródrocznej i rocznej przyjmuje się następujące zasady: ocena nie będzie miała charakteru średniej arytmetycznej ocen cząstkowych; znaczący wpływ mają przede wszystkim oceny uzyskane (w semestrze lub w ciągu całego roku szkolnego) z prac kontrolnych, dłuższych wypowiedzi, referatów, o ile ich prezentacja przyjmie formę wypowiedzi ustnej bądź innej o charakterze samodzielnym,
  - 2) uczeń, który przystąpi do olimpiady czy konkursu religijnego i pomyślnie ukończy co najmniej etap szkolny, będzie mógł uzyskać podniesienie oceny rocznej o jeden stopień,
  - 3) oceny cząstkowe, semestralne i roczne są oparte na skali sześciostopniowej:
    - a) celujący (6),
    - b) bardzo dobry (5),
    - c) dobry (4),
    - d) dostateczny (3),
    - e) dopuszczający (2),
    - f) niedostateczny (1).
10. Ustalenie wymagań programowych w obrębie poszczególnych poziomów oraz zastosowanie ich w określonych ocenach osiągnięć uczniów:
- 1) ocena niedostateczna - katechizowany: wykazuje rażąco brak wiadomości programowych, nie potrafi logicznie powiązać podawanych wiadomości, prezentuje zupełny brak rozumienia uogólnień i nieumiejętność wyjaśniania zjawisk, wykazuje zupełny brak umiejętności stosowania zdobytej wiedzy, podczas przekazywania informacji popełnia bardzo liczne błędy, prezentuje rażąco niepoprawny styl wypowiedzi, nie wykazuje się znajomością pacierza, nie posiada zeszytu lub dość często nie przynosi go na lekcję, lekceważy przedmiot, wyraża lekceważący stosunek do wartości religijnych, opuszcza lekcję religii, nie prezentuje religijnego wymiaru własnego życia. O ocenie niedostatecznej mogą przesądzić także inne indywidualne uwarunkowania ucznia, które wskazują na tę ocenę;
  - 2) ocena dopuszczająca - katechizowany: opanował konieczne pojęcia religijne, luźno wiąże ze sobą wiadomości programowe, prezentuje mało zadawalający poziom postaw i umiejętności, wykazuje brak rozumienia podstawowych uogólnień, wykazuje brak podstawowej umiejętności wyjaśniania zjawisk, nie potrafi stosować wiedzy, nawet przy pomocy nauczyciela. Podczas przekazywania wiadomości popełnia liczne błędy, wykazuje niepoprawny styl wypowiedzi, ma trudności z wysławianiem się. Prowadzi zeszyt. Posiada problemy ze znajomością pacierza. Wykazuje poprawny stosunek do religii;
  - 3) ocena dostateczna - katechizowany: opanował łatwe, całkowicie niezbędne wiadomości, postawy i umiejętności, Prezentuje podstawowe treści materiału programowego z religii. Wykazuje się wiadomościami podstawowymi, które łączy w logiczne związki. Dość poprawnie rozumie podstawowe uogólnienia oraz wyjaśnia ważniejsze zjawiska z pomocą nauczyciela. Potrafi – przy pomocy nauczyciela – wykorzystać zdobyte wiadomości dla celów praktycznych i teoretycznych. W przekazywaniu wiadomości z religii popełnia niewielkie i nieliczne błędy. Prezentuje małą kondensację wypowiedzi. Wykazuje się podstawową znajomością pacierza. W jego zeszycie występują sporadyczne braki notatek i prac domowych. Prezentuje przeciętną pilność, systematyczność i zainteresowanie przedmiotem. Stara się uczestniczyć w życiu parafii;
  - 4) ocena dobra - katechizowany: Spełnia wymagania określone w zakresie oceny dostatecznej, opanował materiał programowy z religii. Prezentuje wiadomości powiązane związkami logicznymi. Poprawnie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska wskazane przez nauczyciela. Stosuje wiedzę w sytuacjach teoretycznych i praktycznych inspirowanych przez nauczyciela. Podczas wypowiedzi nie popełnia rażących błędów stylistycznych. Wykazuje się dobrą znajomością małego katechizmu. W zeszycie posiada wszystkie notatki i prace domowe. Podczas lekcji wykorzystuje określone pomoce (podręcznik, zeszyt i inne). Systematycznie uczestniczy w zajęciach religii. Jest zainteresowany przedmiotem. Włącza się w przeżycia i dynamikę roku liturgicznego. Wykazuje się dobrą umiejętnością stosowania zdobytych wiadomości. Jego postawa nie budzi wątpliwości. Stara się być aktywny podczas lekcji;
  - 5) ocena bardzo dobra - katechizowany spełnia wymagania określone w zakresie oceny dobrej, opanował pełny zakres wiedzy, postaw i umiejętności określony poziomem nauczania religii. Prezentuje poziom wiadomości powiązanych ze sobą w logiczny układ. Właściwie rozumie uogólnienia i związki między nimi oraz wyjaśnia zjawiska bez ingerencji nauczyciela. Umiejętnie wykorzystuje wiadomości w teorii i praktyce bez ingerencji nauczyciela. Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi. Wykazuje dobrą znajomość małego katechizmu. Wzorowo prowadzi zeszyt i odrabia prace domowe. Aktywnie uczestniczy w religii. Jego postępowanie nie budzi żadnych zastrzeżeń. Jest pilny, systematyczny, zainteresowany przedmiotem. Chętnie i

systematycznie uczestniczy w życiu parafii. Odpowiedzialnie włącza się w dynamikę i przeżycia roku liturgicznego. Stara się być świadkiem wyznawanej wiary;

6) ocena celująca - katechizowany: spełnia wymagania określone w zakresie oceny bardzo dobrej. Wykazuje się wiadomościami wykraczającymi poza program religii własnego poziomu edukacji. Prezentuje wiadomości powiązane ze sobą w systematyczny układ. Samodzielnie posługuje się wiedzą dla celów teoretycznych i praktycznych. Wykazuje się właściwym stylem wypowiedzi, swobodą w posługiwaniu się terminologią przedmiotową i inną. Włącza się w prace pozalekcyjne, np. w przygotowanie gazetek religijnych, montażu scenicznych, pomocy katechetycznych, itp. Uczestniczy w konkursach wiedzy religijnej. Twórczo uczestniczy w życiu parafii, np.: należy do organizacji i ruchów katolickich, uczestniczy w pielgrzymkach, itp. Jego pilność, systematyczność, zainteresowanie, stosunek do przedmiotu nie budzi żadnych zastrzeżeń. Poznane prawdy wiary stosuje w życiu;

§ 37

Przedmiotowy system oceniania z języka polskiego.

1. Zasady oceniania zostały opracowane w celu kształcenia kompetencji kluczowych w trzech działach : wiedza, umiejętności, postawy, zwłaszcza : porozumiewanie się w języku ojczystym, umiejętności uczenia się, kompetencje społeczne, inicjatywność, świadomość i ekspresja kulturalna.

2. Zasady ogólne:

1) ucznia obowiązują wiadomości i umiejętności określone w szczegółowych kryteriach oceniania z języka polskiego;

2) ucznia obowiązują w ciągu roku 2 prace klasowe;

3) uczeń, który uzyskał ocenę niedostateczną na półroczu ma obowiązek zaliczyć dany materiał w drugim półroczu (nie później niż 1 miesiąc od zakończenia pierwszego semestru - o szczegółach decyduje nauczyciel uczący);

4) uczeń ma prawo do poprawiania danej oceny po ustaleniu terminu i warunków z nauczycielem. Ocenę wpisuje się w osobnej rubryce z dopiskiem „poprawa”;

5) w ciągu semestru uczeń ma prawo 2 razy zgłosić „np.”, jeśli w tym dniu nie było zapowiedzianego powtórzenia wiadomości. "Np" nie obowiązuje podczas niezapowiedzianych kartkówek ze znajomości treści omawianej lektury, klasówki i sprawdzianu. W drugim semestrze klasy czwartej uczniowi przysługuje 1 „np.”;

6) uczeń nieobecny na zaplanowanym sprawdzianie, zadaniu klasowym, dyktandzie i kartkówce otrzymuje zapis „nb” który za zgodą nauczyciela może poprawić, otrzymuje wówczas ocenę z dopiskiem poprawa;

7) uczeń ma obowiązek prowadzenia i noszenia na zajęcia zeszytu przedmiotowego i wymaganego podręcznika oraz tekstu omawianej lektury;

8) uczeń musi być poinformowany o ocenie z pracy pisemnej w terminie do 14 dni roboczych;

9) Z wszelkich prac pisemnych uczeń otrzymuje oceny według następującej punktacji;

a) celujący – 100%,

b) bardzo dobry – 99% – 86%,

c) dobry – 85%- 70%,

d) dostateczny – 69% -50 %,

e) dopuszczający – 49% -35%,

f) niedostateczny – poniżej 35%.

10) ocenianie zadań typu maturalnego:

a) język polski w użyciu:

- 0-2 niedostateczny,

- 3-4 dopuszczający,

- 5-6 dostateczny,

- 7-8 dobry,

- 9 bardzo dobry,

- 10 celujący,

b) test historycznoliteracki:

- 0-4 niedostateczny,

- 5-7 dopuszczający,

- 8-10 dostateczny,

- 11-12 dobry,

- 13-14 bardzo dobry,

- 15 celujący.

c) wypracowanie:

- 0-11 niedostateczny,

- 12-17 dopuszczający,

- 18-24 dostateczny,

- 25-29 dobry,

- 30-34 bardzo dobry,

- 35 celujący.

11) w przypadku ucznia, który uczęszcza na zajęcia rozszerzone od klasy 2 (zasady oceniania oparte na wzorze poniżej nie dotyczą oddziału humanistycznego) na ocenę końcową składają się oceny otrzymane z poziomu podstawowego i rozszerzonego liczone wg wzoru:

$(p.p + p.p + p.r) : 3$;

gdzie

p.p oznacza poziom podstawowy,

pr - poziom rozszerzony.

Jeżeli wynik jest poniżej 3,5 to uczeń otrzymuje ocenę dostateczną, jeżeli wynik jest 3,6 i powyżej otrzymuje ocenę dobrą. Reguła ta obowiązuje w przypadku każdej oceny. Zawsze o ocenie końcowej decyduje nauczyciel uczący na poziomie podstawowym;

12) jeżeli uczeń uzyskał na koniec semestru lub roku szkolnego ocenę niedostateczną, na którymkolwiek poziomie, skutkuje to oceną niedostateczną wystawianą jako ocena końcowa;

3. Kryteria wystawiania oceny semestralnej i rocznej.

Indywidualne ocenianie ucznia zostanie zapisane w sześciostopniowej skali. :

1) Ocena celująca.

Uczeń wykazuje się pełną znajomością faktografii i terminologii literackiej i językowej, trafnie sytuje wydarzenia literackie w czasie oraz umie prezentować i uzasadniać własne stanowisko. Samodzielnie selekcjonuje i interpretuje materiał literacki, wysnuwa oryginalne wnioski, dokonuje niezależnych ocen. Wobec odmiennych poglądów w literaturze wykazuje postawę krytyczną. Dokonuje integracji wiedzy o literaturze czerpanej z różnych źródeł informacji oraz własnych doświadczeń, ocen i refleksji. Aktywnie uczestniczy w pracy na lekcjach, kołach zainteresowań. Osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych i olimpiadzie literatury i języka polskiego.

2) Ocena bardzo dobra.

Uczeń wykazuje się znajomością podstawowych, rozszerzających i dopełniających treści programowych, umiejętnością analizowania i interpretacji wydarzeń literackich i językowych, dokonywaniem ich twórczego oceniania i wnioskowania. Bez trudności i trafnie interpretuje materiał literacki. Wykazuje zainteresowanie problematyką, samodzielnie poszerza wiedzę, bezbłędnie wywiązuje się ze stawianych przed nim zadań, a także samodzielnie się ich podejmuje.

3) Ocena dobra.

Uczeń zna podstawowe i rozszerzające treści programowe, umie odtwórczo, ale logicznie formułować oceny i wnioski oraz interpretować fakty, zjawiska literackie i językowe. Wykazuje aktywność na zajęciach; dobrowolnie podejmuje się stawianych przed nim zadań.

4) Ocena dostateczna.

Uczeń wykazuje się znajomością podstawowych wiadomości literackich i językowych, ograniczoną umiejętnością ich analizy. W niewielkim stopniu podejmuje próbę oceny wydarzeń, zjawisk literackich i językowych. Posługuje się prostym językiem i niewielkim zasobem słów.

5) Ocena dopuszczająca.

Uczeń mimo wyraźnych luk, błędów i niedociągnięć w nauce potrafi przy wydatnej pomocy nauczyciela opanować wiadomości i umiejętności konieczne, istotne do dalszego etapu kształcenia. Formułuje powierzchowne wnioski i płytkie oceny wydarzeń i postaci, wykazuje niewielką znajomość chronologii i terminologii. Operuje językiem bardzo prostym, ubogim pod względem leksykalnym.

6) Ocena niedostateczna.

Uczeń nie opanował podstawowego materiału rzeczowego i terminologii literackiej i językowej. W sposób błędny i niedojrzały formułuje oceny i wysnuwa wnioski. Popelnia poważne błędy rzeczowe. Jego język jest prosty i niekomunikatywny. Poziom wiedzy i umiejętności uniemożliwia mu kontynuację nauki na wyższym szczeblu kształcenia.

4. Sposoby informowania o osiągnięciach:

1) ucznia:

- a) ustne uzasadnienie oceny,
- b) dziennik elektroniczny,
- c) recenzje prac pisemnych,
- d) publikowanie wyników konkursów, prac uczniowskich,
- e) informacja zwrotna.

2) rodziców:

- a) rozmowa indywidualna,
- b) rozmowa telefoniczna,
- c) dziennik elektroniczny (korespondencja),
- d) udostępnianie prac do wglądu,
- e) świadectwo.

5. Oceniania wypowiedzi ustnej i pisemnej:

1) ocenianie wypowiedzi ustnej:

a) uczeń otrzymuje ocenę dopuszczającą, jeśli:

- popełnia w mówieniu różnego typu błędy (fleksyjne, składniowe, leksykalne, frazeologiczne), ale jego wypowiedź jest komunikatywna,
- posługuje się ubogim słownictwem,
- podejmuje próbę rozmowy, rozumie pytanie, ale jego odpowiedź odbiega od tematu,
- przy pomocy nauczyciela formułuje najważniejsze wnioski,
- odtwarza najistotniejsze sądy i opinie,

- zamiast argumentować, opowiada,
  - popełnia drugorzędne błędy rzeczowe.
- b) uczeń otrzymuje ocenę dostateczną, jeśli:
- popełnia nieliczne błędy w mówieniu,
  - jego słownictwo jest wystarczające,
  - rozumie pytanie, w swojej wypowiedzi nawiązuje do niego,
  - próbuje uczestniczyć w rozmowie oraz bronić swojego stanowiska,
  - odtwarza znane sądy i opinie,
  - omawia temat dość powierzchownie, unika streszczania, próbuje analizować i wyciągać wnioski,
  - wykorzystuje najważniejsze konteksty,
  - próbuje porządkować wypowiedź.
- c) uczeń otrzymuje ocenę dobrą, jeśli:
- przestrzega zasad poprawnego mówienia, unika powtórzeń,
  - jego styl jest komunikatywny, a słownictwo wystarczające, posługuje się właściwą terminologią,
  - rozumie pytania, formułuje na ogół poprawne merytorycznie odpowiedzi,
  - uczestniczy w rozmowie, próbuje bronić swojego stanowiska,
  - zna i rozumie omawiany materiał,
  - realizuje temat, nie streszcza, analizuje,
  - na ogół poprawnie rozpoznaje i interpretuje wartości,
  - poprawnie wykorzystuje podstawowe konteksty,
  - odtwarza sądy i opinie innych, próbuje formułować własne sądy,
  - potrafi wyciągać wnioski,
  - określa własne stanowisko,
  - jego wypowiedź jest uporządkowana, spójna i logiczna.
- d) uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, jeśli
- przestrzega zasad poprawnego mówienia, dba o dykcję i intonację,
  - jego styl jest stosowny, a słownictwo bogate,
  - potrafi posługiwać się odpowiednią terminologią i pojęciami,
  - formułuje poprawne merytorycznie odpowiedzi, swobodnie rozmawia, broni swojego stanowiska,
  - zna i rozumie omawiany materiał,
  - poprawnie interpretuje zgromadzony materiał,
  - potrafi właściwie argumentować,
  - wykorzystuje różnorodne konteksty,
  - nie tylko odtwarza sądy i opinie innych, ale przede wszystkim formułuje własne,
  - wyciąga wnioski, uogólnia, podsumowuje i porównuje,
  - wykorzystuje materiały pomocnicze,
  - poprawnie komponuje logiczną i spójną wypowiedź.
- e) uczeń otrzymuje ocenę celującą, jeśli:
- przestrzega zasad poprawnego mówienia, dba o dykcję i intonację,
  - jego słownictwo jest bogate i piękne, stosuje właściwą terminologię i pojęcia,
  - jego styl jest stosowny i nacechowany (np. retoryczny, naukowy),
  - stosuje odpowiednie dla wypowiedzi ustnej środki językowe i retoryczne, przestrzega zasad etyki językowej,
  - formułuje wypowiedź o charakterze polemicznym, potrafi perswadować i bronić swojego stanowiska,
  - bardzo dobrze zna i rozumie omawiany materiał,
  - jest aktywnym uczestnikiem rozmowy, swobodnie udziela odpowiedzi,
  - selekcjonuje i właściwie interpretuje materiał,
  - wykorzystuje bogate konteksty z różnych dziedzin nauki i sztuki,
  - formułuje i rozwiązuje problemy badawcze,
  - potrafi argumentować, w swojej wypowiedzi hierarchizuje argumenty,
  - formułuje własne sądy, wartościuje, samodzielnie wyciąga wnioski,
  - wykorzystuje dostępne materiały - reprodukcje, plansze,
  - poprawnie konstruuje logiczną i spójną wypowiedź.
- 2) ocenianie wypowiedzi pisemnej :
- a) uczeń otrzymuje ocenę dopuszczającą, jeśli :
- popełnia liczne błędy różnego typu (fleksyjne, składniowe, leksykalne, frazeologiczne), które jednak nie zakłócają komunikacji,
  - posługuje się ubogim słownictwem i terminologią,
  - w niewielkim stopniu nawiązuje do tematu,
  - podejmuje próbę analizowania,
  - poprawnie odczytuje podstawowe sensory utworów,
  - zauważa najważniejsze środki artystycznego wyrazu,
  - nie wykorzystuje kontekstów,
  - próbuje wnioskować i uogólniać,
  - odróżnia podstawowe wartości zawarte w dziele,

- praca częściowo jest niespójna, jednak widać próbę porządkowania treści
  - praca jest niejednorodna pod względem formy (np. mieszane są cechy streszczenia i rozprawki),
  - widoczny jest brak konsekwencji w układzie graficznym wypowiedzi.
- b) uczeń otrzymuje ocenę dostateczną, jeśli:
- nie popełnia rażących błędów, praca napisana jest w większości poprawnym stylem,
  - posługuje się odpowiednią terminologią i wystarczającym słownictwem,
  - rozumie temat i dąży do jego realizacji,
  - próbuje analizować,
  - formułuje odtwórcze sądy,
  - dosłownie odczytuje utwory,
  - zauważa środki językowe oraz środki artystycznego wyrazu, odczytuje ich podstawowe sensy, próbuje określić funkcje,
  - wykorzystuje podstawowe konteksty,
  - próbuje wyciągać wnioski i uogólniać,
  - dostrzega uniwersalne wartości dzieła, odczytuje ideę utworu,
  - potrafi właściwie rozplanować pracę, graficznie wyróżnia główne jej części.
- c) uczeń otrzymuje ocenę dobrą, jeśli:
- posługuje się w pracy poprawnym językiem (dopuszczalne drobne uchybienia),
  - dostosowuje styl wypowiedzi do jej formy,
  - stosuje urozmaicone słownictwo, powtórzenia się nie pojawiają,
  - posługuje się właściwą terminologią,
  - rozumie temat, poprawnie go realizuje,
  - próbuje analizować i interpretować, potrafi argumentować,
  - właściwie odczytuje sensy i określa funkcje środków artystycznego wyrazu,
  - wykorzystuje konteksty interpretacyjne,
  - dostrzega znaczenia metaforyczne dzieła,
  - analizuje strukturę tekstu, próbuje określić jej funkcję,
  - wyciąga wnioski, uogólnia, formułuje sądy poprawne i twórcze,
  - próbuje samodzielnie odczytywać wartości dzieła, dostrzega jego ideę,
  - poprawnie rozplanowuje pracę,
  - buduje wypowiedź poprawną pod względem kompozycji.
- d) uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, jeśli:
- posługuje się w pracy w pełni poprawnym językiem,
  - dostosowuje styl do tematu wypowiedzi i jej formy,
  - używa bogatego i starannego słownictwa,
  - swobodnie posługuje się właściwą terminologią,
  - rozumie temat, w pełni go realizuje,
  - formułuje sądy twórcze i oryginalne,
  - odczytuje sensy dosłowne i metaforyczne dzieła,
  - właściwie odczytuje sensy i określa funkcje środków artystycznego wyrazu,
  - formułuje samodzielne sądy,
  - wykorzystuje różnorodne konteksty,
  - odczytuje ideę dzieła, określa swój stosunek do niej,
  - zauważa uniwersalne bądź indywidualne wartości dzieła,
  - buduje wypowiedź spójną, logiczną i przejrzystą, o poprawnej kompozycji,
- e) uczeń otrzymuje ocenę celującą, jeśli:
- używa języka w pełni poprawnego, a w pracy występują skomplikowane struktury składniowe,
  - stosuje słownictwo bogate i urozmaicone, a styl wyraźnie dostosowuje do formy (np. retoryczny czy publicystyczny),
  - rozumie temat, realizuje go w sposób oryginalny,
  - właściwie odczytuje sensy i określa funkcje środków artystycznego wyrazu,
  - rozpoznaje nawiązania do tradycji,
  - wykorzystuje różnorodne konteksty,
  - odczytuje ideę dzieła, wskazuje jego wartości uniwersalne bądź indywidualne,
  - formułuje wysokiej jakości sądy interpretacyjne,
  - wyraża swoje przeżycia odbiorcze, ocenia,
  - potrafi poprawnie skomponować pracę, wykorzystując dominantę kompozycyjną (np. rozdziały, klamra kompozycyjna),
  - potrafi graficznie rozplanować pracę.
- 3) ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymogów oceny dopuszczającej.

§ 38

Przedmiotowy system oceniania z języków obcych.

1. W szkole realizowane są zajęcia z następujących języków obcych : angielski, niemiecki, rosyjski, francuski.
2. Na początku roku szkolnego uczniowie zostają poinformowani przez nauczyciela przedmiotu o zakresie wymagań na określoną ocenę oraz sposobie i zasadach oceniania.

3. W pierwszym miesiącu nowego roku szkolnego nauczyciel przeprowadza w klasach pierwszych diagnozę wstępną w formie testu i na podstawie jego wyników dokonuje podziału na grupy wg poziomów zaawansowania.
4. Zakres dłuższych sprawdzianów pisemnych (prac klasowych, testów) oraz ich dokładny termin są podawane przez nauczyciela z tygodniowym wyprzedzeniem.
5. Krótkie sprawdziany pisemne (kartkówki) i ustne odpowiedzi uczniów obejmujące bieżący materiał lekcyjny (ostatni omówiony blok lekcyjny), mogą być przeprowadzane na bieżąco, bez wcześniejszej zapowiedzi.
6. Nauczyciel na bieżąco określa zakres oraz terminy wykonania prac domowych lub innych form aktywności.
7. Nauczyciel jest zobowiązany ocenić i udostępnić uczniom sprawdziany i pisemne prace kontrolne w przeciągu 14 dni roboczych od momentu ich napisania. Na życzenie rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel udostępnia je w indywidualnej rozmowie w czasie spotkania z rodzicami.
8. Podczas oceniania nauczyciel zobowiązany jest uwzględnić opinie i orzeczenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
9. Ocenianie odbywa się według skali zawartej w systemie oceniania. Wszystkie prace pisemne sprawdzane są według skali punktowej, a punkty przeliczane na oceny zgodnie z poniższą skalą procentową:
  - 1) 100% - celujący,
  - 2) 99 – 98 % + bardzo dobry,
  - 3) 97 – 92 % bardzo dobry,
  - 4) 91 – 86 % - bardzo dobry,
  - 5) 85 – 82% + dobry
  - 6) 81 – 76 % dobry,
  - 7) 75 – 70 % - dobry,
  - 8) 69 – 65% + dostateczny,
  - 9) 64 – 57% dostateczny,
  - 10) 56 – 50% - dostateczny,
  - 11) 49 – 47% + dopuszczający,
  - 12) 46 – 40% dopuszczający,
  - 13) 39 – 35% - dopuszczający,
  - 14) 34 - 0 % niedostateczny.
10. Uczeń nieobecny podczas pisania prac kontrolnych, otrzymuje zapis „nb” w dzienniku i ma prawo napisać tę pracę w kolejnym terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
11. O ilości prac kontrolnych, odpowiedziach ustnych itp. decyduje nauczyciel prowadzący zajęcia.
12. Ocena bieżąca postępów ucznia, śródroczna i roczna, uwzględnia wszystkie cztery sprawności językowe, tj. rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstu czytanego, pisanie mówienie oraz tzw. podsystemy języka, czyli gramatykę i słownictwo, a także aktywność i pracę ucznia na lekcji.
13. Uczeń ma prawo poprawić każdą otrzymaną ocenę w ciągu 14 dni roboczych, a w szczególnych przypadkach nauczyciel może ten termin wydłużyć. Przy ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej nauczyciel bierze pod uwagę ocenę wyższą uzyskaną przez ucznia. Ocena uzyskana wcześniej jest umieszczana w nawiasie przed oceną ostateczną. W przypadku stwierdzenia niesamodzielnej pracy ucznia na teście, otrzymuje on ocenę niedostateczną, która może być poprawiona w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
14. Uczeń może jeden raz w semestrze na początku lekcji zgłosić nieprzygotowanie (np) bez konsekwencji, nie dotyczy to zapowiedzianych prac kontrolnych
15. Każdy uczeń jest zobowiązany posiadać na zajęciach zeszyt, obowiązujący podręcznik, ćwiczenia i inne obowiązkowe materiały.
16. Nauczyciel może zaproponować zainteresowanym uczniom wykonanie dodatkowych zadań, które są oceniane i uwzględniane w ocenie postępów ucznia.
17. Sukcesy osiągnięte przez ucznia w olimpiadach i konkursach przedmiotowych wpływają na podwyższenie oceny śródrocznej lub rocznej z przedmiotu.
18. Uczeń klasy maturalnej zobowiązany jest do udziału w maturach próbnych organizowanych przez szkołę. Uzyskany wynik stanowi informację zwrotną i może być zapisany w dzienniku w formie procentowej.
19. Ocena śródroczna/roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych. Nauczyciel uwzględnia postępy w nauce, zaangażowanie oraz indywidualne predyspozycje ucznia.
20. Uczniowie, którzy w danym roku szkolnym realizują naukę języka obcego na zajęciach wiodących i kierunkowych, otrzymują jedną, wspólną ocenę śródroczną/roczną z tego przedmiotu. Ocenę tę ustala nauczyciel prowadzący zajęcia wiodące, biorąc pod uwagę ocenę proponowaną przez nauczyciela zajęć kierunkowych. Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną z zajęć wiodących lub kierunkowych, otrzymuje śródroczną roczną ocenę niedostateczną. Ta sama zasada dotyczy nieklasyfikowania ucznia.
21. Ustala się następujący zakres wymagań na poszczególne oceny szkolne:
  - 1) ocena celująca:
    - a) rozumienie tekstu czytanego i słuchanego:
      - uczeń rozumie wszystkie polecenia i wypowiedzi nauczyciela,
      - rozumie teksty słuchane i pisane z zaawansowanym słownictwem; na bazie przeczytanego / wysłuchanego tekstu określa główną jego myśl, znajduje określone informacje, określa intencje autora tekstu,
      - potrafi opowiedzieć treść przeczytanego / wysłuchanego tekstu stosując bogate słownictwo i skomplikowane struktury leksykalno-gramatyczne,
    - b) sprawność mówienia:
      - tworzy wypowiedzi zawierające bogate słownictwo i skomplikowane struktury leksykalno-

gramatyczne,

- jego wypowiedzi są spójne, logiczne, indywidualne i twórcze,
- nie popełnia w wypowiedzi błędów, które zakłócają komunikację,
- jego wypowiedzi są płynne,
- potrafi spontanicznie nawiązać i podtrzymać rozmowę,
- wypowiada się swobodnie bez przygotowania.

c) sprawność pisania:

- wypowiedź pisemna odpowiada w pełni założonej formie,
- wypowiedź pisemna jest zgodna z tematem, logiczna, twórcza i indywidualna,
- wypowiedź pisemna zawiera bogate słownictwo i skomplikowane struktury leksykalno-gramatyczne,
- wypowiedź pisemna zawiera tylko sporadyczne błędy, które nie wpływają na zrozumienie tekstu,
- wypowiedź pisemna nie zawiera błędów interpunkcyjnych.

d) gramatyka i słownictwo:

- uczeń bezbłędnie stosuje struktury gramatyczne zawarte w programie nauczania,
- stosuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych bogaty zasób słownictwa, wykraczający poza materiał nauczania.

e) inne umiejętności i formy aktywności:

- uczeń jest bardzo aktywny na zajęciach, systematyczny, wykonuje prace projektowe oraz wszystkie zadania domowe,
- z prac klasowych uzyskuje 100% punktów i rozwiązuje dodatkowe zadania na ocenę celującą,
- uzyskał większość ocen cząstkowych celujących i bardzo dobrych,
- swobodnie posługuje się nabytymi kompetencjami językowymi,
- odnosi sukcesy w konkursach i olimpiadach,
- uczęszcza na zajęcia koła języka obcego,
- korzysta z różnych źródeł informacji w języku obcym,
- zna kulturę i obyczaje krajów danego obszaru językowego.

2) ocena bardzo dobra:

a) rozumienie tekstu czytanego i słuchanego:

- uczeń rozumie wszystkie polecenia i wypowiedzi nauczyciela,
- rozumie teksty słuchane i pisane na co najmniej 85%,
- na bazie przeczytanego / wysłuchanego tekstu określa główną jego myśl, znajduje określone informacje, określa intencje autora tekstu,
- potrafi opowiedzieć treść przeczytanego / wysłuchanego tekstu, stosując słownictwo i struktury gramatyczne objęte programem nauczania.

b) sprawność mówienia:

- uczeń wypowiada się swobodnie, stosując bogaty zasób słownictwa i struktury leksykalno-gramatyczne zawarte w programie nauczania,
- jego wypowiedzi są spójne i logiczne,
- w wypowiedzi nie popełnia błędów, które zakłócają komunikację,
- jego wypowiedzi są płynne,
- potrafi nawiązać i podtrzymać rozmowę.

c) sprawność pisania:

- wypowiedź pisemna odpowiada założonej formie,
- wypowiedź pisemna jest zgodna z tematem i logiczna,
- wypowiedź pisemna zawiera bogate słownictwo i struktury leksykalno-gramatyczne zawarte w programie nauczania,
- wypowiedź pisemna zawiera sporadyczne błędy, które nie wpływają na zrozumienie tekstu,
- wypowiedź pisemna zawiera sporadyczne błędy interpunkcyjne.

d) gramatyka i słownictwo:

- uczeń bezbłędnie stosuje struktury leksykalno-gramatyczne zawarte w programie nauczania,
- stosuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych bogaty zasób zawarty w materiale nauczania,
- buduje spójne zdania.

e) inne umiejętności i formy aktywności:

- uczeń opanował cały materiał objęty programem nauczania w danej klasie,
- jest aktywny na zajęciach, systematyczny i bierze udział w pracach projektowych oraz systematycznie odrabia zadania domowe,
- z prac pisemnych uzyskuje 86 – 99% punktów,
- uzyskał większość ocen cząstkowych bardzo dobrych,
- swobodnie posługuje się nabytymi kompetencjami językowymi,
- bierze udział w konkursach i olimpiadach,
- uczęszcza na zajęcia koła języka obcego,
- korzysta z różnych źródeł informacji w języku obcym,
- zna kulturę i obyczaje krajów danego obszaru językowego.

3) ocena dobra:

a) rozumienie tekstu czytanego / słuchanego:

- uczeń rozumie wszystkie polecenia i większość wypowiedzi nauczyciela,
- rozumie teksty słuchane i pisane na co najmniej 75%,

-na bazie przeczytanego / wysłuchanego tekstu określa intencje autora,
-potrafi opowiedzieć treść przeczytanego / wysłuchanego tekstu, stosując słownictwo i struktury leksykalno-gramatyczne objęte programem nauczania.

b) sprawność mówienia :

- uczeń wypowiada się stosując zasób słów i struktury leksykalno-gramatyczne zawarte w programie nauczania,
- jego wypowiedzi są spójne i logiczne,
- popelnia w wypowiedzi błędy, ale nie zakłócają one komunikacji,
- wypowiedzi sformułowane przy niewielkiej pomocy nauczyciela są płynne,
- prezentuje wypowiedź zgodnie z tematem,
- wypowiedź jest poprawna fonetycznie.

c) sprawność pisania:

- wypowiedź pisemna odpowiada założonej formie,
- wypowiedź pisemna jest zgodna z tematem i logiczna,
- wypowiedź pisemna zawiera słownictwo i struktury leksykalno-gramatyczne zawarte w programie nauczania,
- wypowiedź pisemna zawiera nieliczne błędy, które nie wpływają na zrozumienie tekstu,
- wypowiedź pisemna zawiera nieliczne błędy interpunkcyjne,
- wypowiedź pisemna zawiera nieliczne powtórzenia słownictwa i struktur składniowych.

d) gramatyka i słownictwo:

- uczeń poprawnie stosuje struktury gramatyczne zawarte w programie nauczania,
- stosuje w wypowiedziach ustnych i pisemnych dość duży zasób słów zawarty w materiale nauczania,
- buduje spójne zdania.

e) inne umiejętności i formy aktywności:

- uczeń opanował materiał objęty programem nauczania w danej klasie,
- jest aktywny na zajęciach, systematyczny, bierze udział w pracach projektowych oraz systematycznie odrabia zadania domowe,
- z prac klasowych uzyskuje 70 – 85% punktów,
- uzyskał większość ocen częściowych dobrych,
- dość swobodnie posługuje się nabytymi kompetencjami językowymi,
- korzysta z różnych źródeł informacji w języku obcym,
- potrafi korzystać ze słownika dwujęzycznego.

4) ocena dostateczna:

a) rozumienie tekstu czytanego i słuchanego:

- uczeń rozumie większość poleceń i niektóre wypowiedzi nauczyciela,
- rozumie teksty słuchane i pisane na co najmniej 55 %,
- na bazie przeczytanego / wysłuchanego tekstu potrafi znaleźć większość potrzebnych informacji,
- potrafi opowiedzieć treść przeczytanego / wysłuchanego tekstu, stosując słownictwo i struktury leksykalno-gramatyczne objęte programem nauczania.

b) sprawność mówienia:

- uczeń wypowiada się stosując pojedyncze słowa i struktury leksykalno-gramatyczne zawarte w programie nauczania,
- jego wypowiedzi nie zawsze są spójne i logiczne,
- w wypowiedzi popelnia dość liczne błędy, które czasami zakłócają komunikację,
- wypowiedzi są zbyt krótkie i nie zawsze tworzą logiczną całość,
- prezentuje wypowiedź zgodnie z opracowanym tematem,
- wypowiedź nie zawsze jest poprawna fonetycznie.

c) sprawność pisania:

- wypowiedź pisemna odpowiada założonej formie,
- wypowiedź pisemna jest zgodna z tematem i logiczna,
- wypowiedź pisemna zawiera słownictwo i struktury leksykalno-gramatyczne zawarte w programie nauczania,
- wypowiedź pisemna zawiera nieliczne błędy, które nie wpływają na zrozumienie tekstu,
- wypowiedź pisemna zawiera nieliczne błędy interpunkcyjne,
- wypowiedź zawiera nieliczne powtórzenia słownictwa i struktur składniowych.

d) gramatyka i słownictwo:

- uczeń poprawnie stosuje niektóre struktury leksykalno-gramatyczne zawarte w programie nauczania,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych stosuje niewielki zasób słów zawarty w materiale nauczania,
- sporadycznie buduje spójne zdania,
- potrafi budować proste zdania.

e) inne umiejętności i formy aktywności:

- uczeń opanował materiał objęty programem nauczania w danej klasie na poziomie podstawowym,
- w miarę systematycznie uczestniczy w zajęciach, ale nie zawsze odrabia zadania domowe,
- z prac klasowych uzyskuje 50 – 69% punktów,
- w stopniu dostatecznym posługuje się nabytymi kompetencjami językowymi,
- potrafi korzystać w stopniu dostatecznym ze słownika dwujęzycznego.

5) ocena dopuszczająca:

a) rozumienie tekstu czytanego i słuchanego:

- uczeń nie rozumie większości poleceń i wypowiedzi nauczyciela,
- rozumie teksty słuchane i pisane na co najmniej 35%,
- na bazie przeczytanego / wysłuchanego tekstu nie potrafi znaleźć większości potrzebnych informacji,
- potrafi wydobyć niedużą ilość informacji i przekształcić je w formę pisemną lub wypowiedź ustną.

b) sprawność mówienia:

- uczeń wypowiada się stosując pojedyncze słowa i struktury leksykalno-gramatyczne zawarte w programie nauczania,
- jego wypowiedzi nie są spójne i logiczne,
- popełnia w wypowiedzi liczne błędy, które zakłócają komunikację,
- jego wypowiedzi są zbyt krótkie i rzadko tworzą logiczną całość,
- ma trudności przygotowaniem wypowiedzi na dany temat,
- jego wypowiedź nie jest poprawna fonetycznie.

c) sprawność pisania:

- wypowiedź pisemna nie odpowiada w przeważającej części założonej formie,
- wypowiedź pisemna jest tylko częściowo zgodna z tematem,
- wypowiedź pisemna zawiera podstawowe słownictwo i struktury leksykalno-gramatyczne zawarte w minimum programowym,
- wypowiedź pisemna zawiera liczne błędy, które w znacznej mierze zakłócają zrozumienie tekstu,
- wypowiedź pisemna zawiera liczne błędy interpunkcyjne,
- wypowiedź zawiera ubogie słownictwo i struktury leksykalno-gramatyczne.

d) gramatyka i słownictwo:

- uczeń nie stosuje poprawnie struktur leksykalno-gramatycznych zawartych w programie nauczania,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych stosuje bardzo niewielki zasób słów zawartych w materiale nauczania,
- buduje sporadycznie spójne zdania,
- potrafi budować proste zdania, które nie są spójne,
- zasób słownictwa nie zawsze odpowiada tematowi.

e) inne umiejętności i formy aktywności:

- uczeń nie opanował materiału objętego programem nauczania w danej klasie na poziomie minimum,
- nie uczestniczy systematycznie bądź aktywnie w zajęciach i sporadycznie odrabia zadania domowe,
- z prac klasowych uzyskuje 35 – 49% punktów,
- uzyskał większość ocen cząstkowych dopuszczających,
- w stopniu bardzo podstawowym posługuje się nabytymi kompetencjami językowymi.

6) ocena niedostateczna:

a) rozumienie tekstu czytanego i słuchanego:

- uczeń nie rozumie poleceń i wypowiedzi nauczyciela,
- nie rozumie tekstów słuchanych i czytanych,
- na bazie przeczytanego / wysłuchanego tekstu nie potrafi znaleźć potrzebnych informacji,
- nie potrafi wydobyć informacji i przekształcić ich w formę pisemną lub wypowiedź ustną.

b) sprawność mówienia:

- uczeń nie potrafi wypowiedzieć się na określony temat ani odpowiedzieć na bardzo proste pytania nauczyciela,
- w wypowiedzi popełnia bardzo liczne błędy, które uniemożliwiają komunikację,
- nie potrafi przygotować wypowiedzi na dany temat.

c) sprawność pisania:

- wypowiedź pisemna nie odpowiada założonej formie,
- wypowiedź pisemna nie jest zgodna z tematem,
- wypowiedź pisemna nie zawiera podstawowego słownictwa i struktur leksykalno-gramatycznych zawartych w minimum programowym,
- wypowiedź pisemna zawiera liczne błędy, które uniemożliwiają zrozumienie tekstu,
- wypowiedź pisemna zawiera liczne błędy interpunkcyjne,
- wypowiedź zawiera bardzo ubogie słownictwo i struktury składniowe,
- uczeń nie potrafi zbudować prostego zdania.

d) gramatyka i słownictwo:

- uczeń nie stosuje poprawnie struktur leksykalno-gramatycznych zawartych w programie nauczania,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych stosuje pojedyncze słowa, co uniemożliwia komunikację,
- nie buduje spójnych zdań,
- zasób słownictwa bardzo ubogi i nieodpowiadający tematowi.

e) inne umiejętności i formy aktywności:

- uczeń nie opanował materiału objętego programem nauczania w danej klasie na poziomie minimum,
- nie uczestniczy systematycznie bądź aktywnie w zajęciach i nie odrabia prac domowych,
- z prac klasowych nie uzyskuje 35% punktów,
- uzyskał większość ocen cząstkowych niedostatecznych,
- nawet w stopniu podstawowym nie posługuje się nabytymi kompetencjami językowymi.

Przedmiotowy system oceniania z historii.

1. Zasady oceniania zostały opracowane w celu kształcenia kompetencji kluczowych w trzech działach: wiedza, umiejętności, postawy, zwłaszcza: porozumiewanie się w języku ojczystym, umiejętność uczenia się, kompetencje społeczne, inicjatywność, świadomość i ekspresja kulturalna.

2. Zasady ogólne:

- 1) Ucznia obowiązują wiadomości i umiejętności określone w szczegółowych kryteriach oceniania z historii.
- 2) Wymagania edukacyjne sformułowane są na podstawie podstawy programowej.
- 3) W ocenie prac pisemnych stosuje się procentową skalę ocen.
- 4) Każda ocena jest opatrzona komentarzem nauczyciela, ustnym lub pisemnym. Zawartością komentarza są wskazówki dla ucznia, w jaki sposób może on podnieść swoje osiągnięcia edukacyjne.
- 5) Prace klasowe są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem.
- 6) Prace klasowe podsumowujące dział (sprawdziany) są obowiązkowe.
- 7) Uczniowie, którzy z przyczyn losowych nie napisali pracy klasowej oraz ci uczniowie, którzy otrzymali ocenę niedostateczną zobowiązani są przystąpić do napisania II terminu w okresie nie dłuższym niż jeden tydzień od oddania przez nauczyciela poprawionych prac (lub po uzgodnieniu z nauczycielem innego terminu).
- 8) Niezaliczenie (uzyskanie oceny pozytywnej) większości prac klasowych skutkuje obniżeniem oceny semestralnej lub rocznej.
- 9) Sprawdziany ocenione pozytywnie uczeń może poprawić w terminie dodatkowym, nie później niż 2 tygodnie przed klasyfikacją śródroczną i roczną.
- 10) Niesamodzielna praca podczas sprawdzianów, testów, kartkówek itp. skutkuje wpisaniem uwagi za nieuczciwość.
- 11) Jeden raz w semestrze uczeń może zgłosić nieprzygotowanie („np”) bez żadnych sankcji.
- 12) Uczeń jest zobowiązany do noszenia podręczników i zeszytów na każdą lekcję. Zeszyt przedmiotowy jest własnością ucznia i jemu służy, nie podlega ocenie sposób jego prowadzenia.
- 13) Pisemne prace domowe (referaty, sprawozdania, rozprawki itp.) uczniowie wykonują w zeszytach lub na oddzielnych kartkach lub na platformie Classroom. Prace muszą być napisane w czytelny i estetyczny sposób.
- 14) Prace uczniów są przechowywane przez nauczyciela, uczeń i rodzice mają do nich wgląd.
- 15) Uczniom klas pierwszych w miesiącu wrześniu przysługuje okres ochronny (bez ocen niedostatecznych).
- 16) W przypadku, gdy uczeń otrzyma ocenę niedostateczną na semestr jest zobowiązany nadrobić materiał nauczania w terminie ustalonym z nauczycielem, a sprawdzenie wiedzy odbywa się w formie pisemnej (test sprawdzający).
- 17) W przypadku, gdy uczeń otrzyma ocenę niedostateczną w wyniku klasyfikacji rocznej może zdawać egzamin poprawkowy zgodnie z obowiązującym prawem.
- 18) Uczniowie, którzy w danym roku szkolnym realizują historię w zakresie podstawowym i rozszerzonym, otrzymują podczas klasyfikacji semestralnej i końcowo rocznej jedną, wspólną ocenę z tego przedmiotu, którą ustala się według następujących zasad:
  - a) aby otrzymać ocenę wspólną, uczeń musi być klasyfikowany z danego przedmiotu zarówno na zajęciach w grupie na kierunku kształcenia (zakres rozszerzony), jak i z przedmiotu realizowanego w klasie w zakresie podstawowym,
  - b) w razie braku jednej z ocen składowych na skutek nieklasyfikowania, ustalenie oceny wspólnej jest wstrzymane do chwili zdania przez ucznia egzaminu klasyfikacyjnego z danych zajęć,
  - c) otrzymanie na koniec semestru lub roku szkolnego jednej oceny niedostatecznej (z przedmiotu realizowanego w ramach zajęć z klasą lub w grupie na kierunku kształcenia) powoduje, że uczeń otrzymuje wspólną ocenę niedostateczną,
  - d) wspólną ustala nauczyciel realizujący historię w zakresie rozszerzonym w porozumieniu z nauczycielem uczącym na poziomie podstawowym.

3. Kryteria oceny poszczególnych form aktywności ucznia.

- 1) Ocenianie będzie dokonywane na podstawie skali obowiązującej w polskim systemie oświaty. Dopuszcza się stosowanie dodatkowych znaków plus (+) i minus (-) przy ocenach. Ocenienie będzie jawne, a wystawiane oceny – uzasadnione.
- 2) Sprawdzian pisemny. W każdym semestrze przewiduje się minimum dwa sprawdziany, podsumowujące przerobiony dział materiału. W zależności od zdobytych na sprawdzianie punktów uczniowie otrzymują następujące oceny:
  - a) celujący – 100%,
  - b) bardzo dobry – 99% – 86%,
  - c) dobry – 85% - 70%,
  - d) dostateczny – 69% - 50%,
  - e) dopuszczający – 49% - 35%,
  - f) niedostateczny – poniżej 35%.
- 3) Tekst źródłowy, materiał kartograficzny, ikonograficzny i statystyczny. Umiejętność analizy wymienionych źródeł informacji historycznej będzie sprawdzana przez udzielenie odpowiedzi na postawione pytania do jednego lub kilku zestawionych w całość problemową materiałów źródłowych.
- 4) Kartkówki. Kartkówki 10 – 15 minutowe. Zakres ich treści obejmuje trzy ostatnie lekcje.
- 5) Odpowiedzi ustne. Na ocenę odpowiedzi ustnej składają się: jej zawartość merytoryczna, argumentacja, wyrażenie sądów, ich uzasadnianie, stosowanie języka historycznego oraz sposób prezentacji. Dodatkowe pytania naprowadzające wpływają na obniżenie oceny.
- 6) Aktywność ucznia na lekcji. Za poprawną odpowiedź, której uczeń udzielił podczas lekcji, jest przyznawany plus (+). Uzyskanie pięciu plusów skutkuje wpisaniem do dziennika oceny bardzo dobrej. Za pasywną postawę w czasie lekcji uczeń otrzyma minus (-). Pięć minusów powoduje wpisanie do dziennika oceny niedostatecznej.

- 7) Aktywność pozalekcyjna Za formę aktywności pozalekcyjnej uwzględnianej w ocenianiu uważa się udział ucznia w lokalnych imprezach i uroczystościach o charakterze patriotycznym.
- 8) Praca w grupach. Praca w grupach polega na efektywnym współdziałaniu w zespole, planowaniu i ocenianiu własnego uczenia się, skutecznym porozumiewaniu się w różnych sytuacjach, rozwiązywaniu problemów w twórczy sposób. Będzie oceniana przez ucznia – jako element samooceny – oraz przez nauczyciela nadzorującego i sprawdzającego pracę grup.
- 9) Prace długoterminowe. Oceniana będzie samodzielna praca długoterminowa ucznia – jak gromadzenie i dokumentacja różnych źródeł informacji historycznej, czytanie i twórcze wykorzystywanie literatury, korzystanie z wiedzy muzealnej, udział w olimpiadach i konkursach.
- 10) Ocena semestralna i końcowo roczna jest uznaniowa.

4. Kryteria wystawiania oceny semestralnej i rocznej.

Indywidualne ocenianie ucznia zostanie zapisane w sześciostopniowej skali:

1) Ocena niedostateczna - uczeń nie spełnia wymagań oceny dopuszczającej.

2) Ocena dopuszczająca. Uczeń: ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej, sytuuje najważniejsze wydarzenia w czasie i przestrzeni, rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe, przedstawia przy pomocy nauczyciela wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej, określa rodzaj źródła historycznego, odszukuje najważniejsze informacje w źródle pisanym.

3) Ocena dostateczna. Uczeń: ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej, selekcjonuje podstawowe fakty, wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe, odnajduje najważniejsze informacje zawarte w kilku źródłach pisanych, dokonuje ich wspólnej analizy, odróżnia fakty od opinii, przeprowadza podstawowe rekonstrukcje genezy, mechanizmów przebiegu oraz konsekwencji wybranego zjawiska z jednej płaszczyzny procesu historycznego, samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej.

4) Ocena dobra. Uczeń: ma wiedzę i umiejętności historyczne określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w typowych sytuacjach, analizuje i porównuje informacje zawarte w różnych źródłach, przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji, dokonuje wszechstronnej rekonstrukcji genezy, mechanizmów przebiegu oraz konsekwencji wybranego zjawiska historycznego.

5) Ocena bardzo dobra. Uczeń: ma wiedzę i umiejętności historyczne określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w różnych sytuacjach problemowych, analizuje i porównuje dane zawarte w różnych źródłach historycznych, potrafi je samodzielnie zinterpretować, zauważa rozmaite interpretacje wydarzeń i procesów historycznych, samodzielnie ocenia postacie, wydarzenia i procesy, aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji i w trakcie zajęć pozalekcyjnych, formułuje problemy historyczne.

6) Ocena celująca. Uczeń ma wiedzę określoną w podstawie programowej, zna literaturę historyczną, potrafi zastosować wiedzę w różnych sytuacjach problemowych, samodzielnie rozwija swoje zainteresowania, samodzielnie formułuje i rozwiązuje problemy historyczne z wykorzystaniem popularnonaukowych i naukowych źródeł informacji, startuje z sukcesami w konkursach i olimpiadach historycznych.

§ 40

Przedmiotowy system oceniania z wiedzy o społeczeństwie.

1. Zasady oceniania zostały opracowane w celu kształcenia kompetencji kluczowych w trzech działach:

1) wiedza,

2) umiejętności,

3) postawy, zwłaszcza: porozumiewanie się w języku ojczystym, umiejętności uczenia się, kompetencje społeczne, inicjatywność, świadomość i ekspresja kulturalna.

2. Zasady ogólne:

1) Ucznia obowiązują wiadomości i umiejętności określone w szczegółowych kryteriach oceniania z wiedzy o społeczeństwie.

2) Wymagania edukacyjne formułowane są na podstawie podstawy programowej.

3) Stosuje się sześciostopniową skalę ocen.

4) Każda ocena jest opatrzona komentarzem nauczyciela, ustnym lub pisemnym. Zawartością komentarza są wskazówki dla ucznia, w jaki sposób może on podnieść swoje osiągnięcia edukacyjne.

5) Prace klasowe są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem.

6) Prace klasowe są obowiązkowe. Uczniowie, którzy z przyczyn losowych nie napisali pracy klasowej oraz ci uczniowie, którzy otrzymali ocenę niedostateczną zobowiązani są przystąpić do napisania II terminu w okresie nie dłuższym niż 1 tydzień od oddania przez nauczyciela poprawionych prac lub po uzgodnieniu z nauczycielem innego terminu. Nie zaliczenie (uzyskanie oceny pozytywnej) większości sprawdzianów (50% plus jeden) skutkuje obniżeniem oceny semestralnej lub rocznej.

7) Ściąganie podczas sprawdzianów, testów, kartkówek itp. skutkuje wpisaniem uwagi za nieuczciwość.

8) Jeden raz w semestrze uczeń może zgłosić nieprzygotowanie („np”) bez żadnych sankcji.

9) Uczeń jest zobowiązany do noszenia podręczników i zeszytów na każdą lekcję. Zeszyt przedmiotowy jest własnością ucznia i jemu służy, nie podlega ocenie sposób jego prowadzenia.

10) Pisemne prace domowe (referaty, sprawozdania, rozprawki itp.) uczniowie wykonują w zeszytach lub na oddzielnych kartkach lub na platformie Classroom. Prace muszą być napisane w czytelny i estetyczny sposób.

11) Prace uczniów są przechowywane przez nauczyciela, uczeń i rodzice mają do nich wgląd na zasadach określonych przez nauczyciela.

12) Uczniom klas pierwszych w miesiącu wrześniu przysługuje okres ochronny (bez ocen niedostatecznych).

13) W przypadku, gdy uczeń otrzyma ocenę niedostateczną na semestr jest zobowiązany nadrobić materiał nauczania w terminie ustalonym z nauczycielem, a sprawdzenie wiedzy odbywa się w formie pisemnej (test sprawdzający).

14) W przypadku, gdy uczeń otrzyma ocenę niedostateczną w wyniku klasyfikacji rocznej może zdawać egzamin poprawkowy. Egzamin poprawkowy jest przeprowadzany zgodnie z obowiązującym prawem.

15) Uczniowie, którzy w danym roku szkolnym realizują przedmiot w zakresie podstawowym i rozszerzonym, otrzymują podczas klasyfikacji semestralnej i końcowo rocznej jedną, wspólną ocenę z tego przedmiotu. Ocenę ustala nauczyciel uczący na poziomie rozszerzonym, po konsultacji z nauczycielem poziomu podstawowego.

3. Kryteria oceny poszczególnych form aktywności ucznia:

1) Ocenianie będzie dokonywane na podstawie skali obowiązującej w polskim systemie oświaty. Dopuszcza się stosowanie dodatkowych znaków plus (+) i minus (-) przy ocenach cząstkowych. Ocenienie będzie jawne, a wystawiane oceny – uzasadnione.

a) sprawdzian pisemny. W każdym semestrze przewiduje się maksymalnie trzy sprawdziany, podsumowujące przerobiony dział materiału. W zależności od zdobytych na sprawdzianie punktów uczniowie otrzymują następujące oceny:

- 100% - celujący,
- 99%- 86% - bardzo dobry,
- 85% -70% - dobry,
- 69% - 50% - dostateczny,
- 49% - 35% - dopuszczający,
- poniżej 35% niedostateczny.

b) tekst źródłowy, materiał kartograficzny, ikonograficzny i statystyczny. umiejętność analizy wymienionych źródeł informacji z przedmiotu będzie sprawdzana przez udzielenie odpowiedzi na postawione pytania do jednego lub kilku zestawionych w całość problemową materiałów źródłowych np. prasowych z ostatniego tygodnia.

c) kartkówki 10 –15 minutowe. zakres ich treści obejmuje trzy ostatnie lekcje.

d) odpowiedzi ustne. na ocenę odpowiedzi ustnej składają się: jej zawartość merytoryczna, argumentacja, wyrażenie sądów, ich uzasadnianie, stosowanie języka przedmiotu oraz sposób prezentacji. dodatkowe pytania naprowadzające

e) aktywność ucznia na lekcji. za poprawną odpowiedź, której uczeń udzielił podczas lekcji, jest przyznawany plus (+).

uzyskanie pięciu plusów skutkuje wpisaniem do dziennika oceny bardzo dobrej. za pasywną postawę w czasie lekcji uczeń otrzyma minus (-). pięć minusów powoduje wpisanie do dziennika oceny niedostatecznej.

f) aktywność pozalekcyjna. za formę aktywności pozalekcyjnej uwzględnianej w ocenianiu uważa się udział ucznia w lokalnych imprezach i uroczystościach o charakterze patriotycznym i społecznym.

g) praca w grupach. praca w grupach polega na efektywnym współdziałaniu w zespole, planowaniu i ocenianiu własnego uczenia się, skutecznym porozumiewaniu się w różnych sytuacjach, rozwiązywaniu problemów w twórczy sposób. będzie oceniana przez ucznia – jako element samooceny – oraz przez nauczyciela nadzorującego i sprawdzającego pracę grup.

h) prace długoterminowe. oceniana będzie samodzielna praca długoterminowa ucznia – jak gromadzenie i dokumentacja różnych źródeł informacji, czytanie i twórcze wykorzystywanie literatury, korzystanie z wiedzy archiwalnej, osiągnięcia w olimpiadach i konkursach.

i) Ocena semestralna i końcowo roczna jest uznaniowa.

4. Kryteria wystawiania oceny semestralnej i końcoworocznej. Indywidualne ocenianie ucznia zostanie zapisane w sześciostopniowej skali:

1) Ocena niedostateczna - uczeń nie spełnia wymogów oceny dopuszczającej.

2) Ocena dopuszczająca. Uczeń ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej, sytuuje najważniejsze wydarzenia w czasie i przestrzeni, rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe, przedstawia przy pomocy nauczyciela wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej, określa rodzaj źródła, odszukuje najważniejsze informacje w źródle pisanym.

3) Ocena dostateczna. Uczeń ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej, selekcjonuje podstawowe fakty, wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo - skutkowe, odnajduje najważniejsze informacje zawarte w kilku źródłach pisanych, dokonuje ich wspólnej analizy, odróżnia fakty od opinii, przeprowadza podstawowe rekonstrukcje genezy, mechanizmów przebiegu oraz konsekwencji wybranego zjawiska z jednej płaszczyzny procesu, samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej.

4) Ocena dobra. Uczeń ma wiedzę i umiejętności z przedmiotu określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w typowych sytuacjach, analizuje i porównuje informacje zawarte w różnych źródłach, przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji, dokonuje wszechstronnej rekonstrukcji genezy, mechanizmów przebiegu oraz konsekwencji wybranego zjawiska .

5) Ocena bardzo dobra. Uczeń ma wiedzę i umiejętności z przedmiotu określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w różnych sytuacjach problemowych, analizuje i porównuje dane zawarte w różnych źródłach, potrafi je samodzielnie zinterpretować, zauważa rozmaite interpretacje wydarzeń i procesów, samodzielnie ocenia postacie, wydarzenia i procesy, aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji i w trakcie zajęć pozalekcyjnych, formułuje problemy.

6) Ocena celująca. Uczeń ma wiedzę i umiejętności wykraczające poza podstawę programową; zna literaturę z przedmiotu, potrafi zastosować wiedzę w różnych sytuacjach problemowych, samodzielnie rozwija swoje zainteresowania, samodzielnie formułuje i rozwiązuje problemy dotyczące przedmiotu z wykorzystaniem popularnonaukowych i naukowych źródeł informacji, startuje z sukcesami w konkursach i olimpiadach z przedmiotu.

§ 41

Przedmiotowy system oceniania z podstaw przedsiębiorczości

1. Cele oceniania:

- 1) rozpoznawanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań podstawy programowej,
- 2) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- 3) motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- 4) pomoc uczniowi w samodzielnym kształceniu,
- 5) informowanie rodziców (opiekunów prawnych) o postępach, trudnościach lub specjalnych uzdolnieniach dziecka,
- 6) dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności metod nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

2. Metody i narzędzia oraz szczegółowe zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów:

- 1) sprawdziany, kartkówki i odpowiedzi ustne są obowiązkowe,
- 2) sprawdziany zapowiadane są z tygodniowym wyprzedzeniem,
- 3) uczeń nieobecny na sprawdzianie musi go napisać w uzgodnionym z nauczycielem terminie,
- 4) uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną, może ją poprawić w uzgodnionym z nauczycielem terminie,
- 5) kartkówki nie muszą być zapowiedziane,
- 6) uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną na pierwszy semestr zobowiązany jest tę ocenę poprawić w uzgodnionym z nauczycielem terminie,
- 7) aktywność ucznia na lekcji jest oceniana (za dużą aktywność uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą),
- 8) uczeń może zgłosić jeden raz nieprzygotowanie do zajęć ("np") w semestrze.

3. Elementy podlegające ocenie:

- 1) wiadomości – uczeń wie, rozumie,
- 2) umiejętności – uczeń potrafi,
- 3) postawy – zaangażowanie w procesie nauczania – zainteresowania, uczenie się, aktywność, systematyczność.

4. Narzędzia stosowane w ocenianiu:

- 1) pisemne sprawdziany, testy – przeprowadzane po zakończeniu każdego działu lub kilku działów, zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, sprawdzane przez nauczyciela w ciągu 2 tygodni,
- 2) kartkówki – nie muszą być poprzedzone wcześniejszą zapowiedzią,
- 3) odpowiedzi ustne dotyczące materiału z trzech lekcji,
- 4) aktywność ucznia – zaangażowanie ucznia, wiedza merytoryczna, sprawność operowania językiem stosownym do zawodu,
- 5) formy pracy twórczej na lekcji – prace grupowe np. krzyżówki ekonomiczne, prace długoterminowe,
- 6) udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

5. Skala ocen i sposób przeliczania uzyskanych punktów na oceny ze sprawdzianów i kartkówek:

- a) celujący – 100%,
- b) bardzo dobry – 99% – 86%,
- c) dobry – 85% - 70%,
- d) dostateczny – 69% - 50 %,
- e) dopuszczający – 49% - 35%,
- f) niedostateczny – poniżej 35%.

6. Sposoby informowania uczniów i rodziców (opiekunów prawnych):

- 1) na pierwszej lekcji w roku szkolnym nauczyciel zapoznaje uczniów z zasadami oceniania,
- 2) oceny są jawne,
- 3) sprawdziany i prace pisemne są przechowywane w szkole zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 4) o ocenach częściowych i klasyfikacyjnych informuje się rodziców na zebraniach lub w czasie indywidualnych spotkań,
- 5) informacja o grożącej rocznej ocenie niedostatecznej jest przekazywana rodzicom zgodnie z procedurami.

7. Wystawianie oceny semestralnej i rocznej jest zgodne z obowiązującym prawem. Ocena jest uznaniowa.

8. Sposoby poprawiania niepowodzeń szkolnych i podwyższania osiągnięć:

- 1) uczeń może systematycznie, na bieżąco poprawić ocenę lub po uzgodnieniu innego terminu,
- 2) w wyjątkowych przypadkach poprawianie może odbywać się, za zgodą nauczyciela, bezpośrednio przed wystawieniem oceny semestralnej lub rocznej,
- 3) uczniowie mogą uzupełniać braki z przedmiotu w ramach konsultacji z nauczycielem,
- 4) obowiązkiem każdego ucznia jest prowadzenie zeszytu przedmiotowego.

9. Wymagania na poszczególne oceny:

- 1) Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
  - a) opanował wszystkie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
  - b) proponuje rozwiązania nietypowe,
  - c) osiąga sukcesy w konkursach ekonomicznych znacznie wyższego niż szkolny.
- 2) Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:
  - a) opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
  - b) stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
  - c) wykazuje dużą samodzielność i bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł wiedzy,
  - d) rozwiązuje zadania o dużym stopniu trudności.

- 3) Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:
  - a) opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
  - b) poprawnie stosuje wiadomości, umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów,
  - c) samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności,
  - d) korzysta z różnych źródeł informacji.
- 4) Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:
  - a) opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
  - b) korzysta z pomocą nauczyciela z różnych źródeł informacji,
  - c) z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności przy rozwiązywaniu typowych zadań i problemów,
  - d) rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.
- 5) Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:
  - a) ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej,
  - b) z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- 6) Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
  - a) nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, które są niezbędne do dalszego kształcenia,
  - b) nie potrafił z pomocą nauczyciela rozwiązać zadań o niewielkim stopniu trudności.

§ 42

Przedmiotowy system oceniania z przedmiotu biznes i zarządzanie.

1. Cele oceniania:

- 1) rozpoznawanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań podstawy programowej,
- 2) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie,
- 3) motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- 4) pomoc uczniowi w samodzielnym kształceniu,
- 5) informowanie rodziców (opiekunów prawnych) o postępach, trudnościach lub specjalnych uzdolnieniach dziecka,
- 6) dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności metod nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

2. Metody i narzędzia oraz szczegółowe zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów:

- 1) sprawdziany, kartkówki i odpowiedzi ustne są obowiązkowe,
- 2) sprawdziany zapowiadane są z tygodniowym wyprzedzeniem,
- 3) uczeń nieobecny na sprawdzianie musi go napisać w uzgodnionym z nauczycielem terminie,
- 4) uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną, może ją poprawić w uzgodnionym z nauczycielem terminie,
- 5) kartkówki nie muszą być zapowiedziane,
- 6) uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną na pierwszy semestr zobowiązany jest tę ocenę poprawić w uzgodnionym z nauczycielem terminie,
- 7) aktywność ucznia na lekcji jest oceniana (za dużą aktywność uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą),
- 8) uczeń może zgłosić jeden raz nieprzygotowanie do zajęć ("np") w semestrze.

3. Elementy podlegające ocenie:

- 1) wiadomości – uczeń wie, rozumie,
- 2) umiejętności – uczeń potrafi,
- 3) postawy – zaangażowanie w procesie nauczania – zainteresowania, uczenie się, aktywność, systematyczność.

4. Narzędzia stosowane w ocenianiu:

- 1) pisemne sprawdziany, testy – przeprowadzane po zakończeniu każdego działu lub kilku działów, zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, sprawdzane przez nauczyciela w ciągu 2 tygodni,
- 2) kartkówki – nie muszą być poprzedzone wcześniejszą zapowiedzią,
- 3) odpowiedzi ustne dotyczące materiału z trzech lekcji,
- 4) aktywność ucznia – zaangażowanie ucznia, wiedza merytoryczna, sprawność operowania językiem stosownym do zawodu,
- 5) formy pracy twórczej na lekcji – prace grupowe np. krzyżówki ekonomiczne, prace długoterminowe,
- 6) udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

5. Skala ocen i sposób przeliczania uzyskanych punktów na oceny ze sprawdzianów i kartkówek:

- a) celujący – 100%,
- b) bardzo dobry – 99% – 86%,
- c) dobry – 85% - 70% ,
- d) dostateczny – 69% -50 % ,
- e) dopuszczający – 49% -35%,
- f) niedostateczny – poniżej 35%.

6. Sposoby informowania uczniów i rodziców (opiekunów prawnych):

- 1) na pierwszej lekcji w roku szkolnym nauczyciel zapoznaje uczniów z zasadami oceniania,
- 2) oceny są jawne,
- 3) sprawdziany i prace pisemne są przechowywane w szkole zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 4) o ocenach cząstkowych i klasyfikacyjnych informuje się rodziców na zebraniach lub w czasie indywidualnych spotkań,
- 5) informacja o grożącej rocznej ocenie niedostatecznej jest przekazywana rodzicom zgodnie z procedurami.

7. Wystawianie oceny semestralnej i rocznej jest zgodne z obowiązującym prawem. Ocena jest uznaniowa.
8. Sposoby poprawiania niepowodzeń szkolnych i podwyższania osiągnięć:
  - 1) uczeń może systematycznie, na bieżąco poprawić ocenę lub po uzgodnieniu innego terminu,
  - 2) w wyjątkowych przypadkach poprawianie może odbywać się, za zgodą nauczyciela, bezpośrednio przed wystawieniem oceny semestralnej lub rocznej,
  - 3) uczniowie mogą uzupełniać braki z przedmiotu w ramach konsultacji z nauczycielem,
  - 4) obowiązkiem każdego ucznia jest prowadzenie zeszytu przedmiotowego.
9. Wymagania na poszczególne oceny:
  - 1) Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
    - a) opanował wszystkie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
    - b) proponuje rozwiązania nietypowe,
    - c) osiąga sukcesy w konkursach ekonomicznych szczebla wyższego niż szkolny.
  - 2) Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:
    - a) opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
    - b) stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
    - c) wykazuje dużą samodzielność i bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł wiedzy,
    - d) rozwiązuje zadania o dużym stopniu trudności.
  - 3) Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:
    - a) opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
    - b) poprawnie stosuje wiadomości, umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów,
    - c) samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności,
    - d) korzysta z różnych źródeł informacji.
  - 4) Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:
    - a) opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej,
    - b) korzysta z pomocą nauczyciela z różnych źródeł informacji,
    - c) z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności przy rozwiązywaniu typowych zadań i problemów,
    - d) rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności.
  - 5) Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:
    - a) ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej,
    - b) z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
  - 6) Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
    - a) nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, które są niezbędne do dalszego kształcenia,
    - b) nie potrafi z pomocą nauczyciela rozwiązać zadań o niewielkim stopniu trudności.

§ 43

Przedmiotowy system oceniania z geografii.

1. Ocenie podlegają:

- 1) Wiadomości z zakresu geografii fizycznej, społeczno-ekonomicznej, w tym z geografii Polski:
  - a) znajomość faktów,
  - b) rozumienie i stosowanie pojęć,
  - c) znajomość i rozumienie prawidłowości i teorii,
  - d) przedstawianie i wyjaśnianie zdarzeń, zjawisk i procesów
- 2) Umiejętności:
  - a) posługiwanie się pomocami dydaktycznymi (podręcznikiem, mapami, danymi statystycznymi, wykresami, schematami),
  - b) interpretacja i rozumienie tekstów geograficznych,
  - c) analiza i interpretacja wyników obserwacji i doświadczeń geograficznych,
  - d) analiza map różnej treści,
  - e) zastosowanie informacji geograficznych w celu rozwiązywania zadań praktycznych i problemów życia codziennego,
  - f) interpretacja, analiza i ocena poznanych związków przyczynowo-skutkowych (człowiek – przyroda – gospodarka)
  - g) samodzielność,
  - h) kreatywność,
  - i) praca w grupie,
  - k) aktywna postawa na lekcji

2. Sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności:

- 1) Wiadomości:
  - a) odpowiedź ustna z trzech ostatnich lekcji,
  - b) kartkówki z trzech ostatnich lekcji,
  - c) testy lub sprawdziany po dziale zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem,
  - d) prezentacje multimedialne,
  - e) zadania domowe,
  - f) udział w konkursach przedmiotowych i olimpiadach.

2) Umiejętności:

- a) umiejętność czytania map,
- b) analizowanie rysunków, schematów, diagramów,
- c) umiejętność prowadzenia obserwacji geograficznych i ich interpretacja,
- d) aktywna postawa ucznia na lekcji,
- e) współpraca w grupie

3. Kryteria oceniania:

1) Wypowiedzi ustne, zadania domowe i prezentacje punktowane oceną:

- a) niedostateczny – wypowiedź z poważnymi błędami merytorycznymi, niesamodzielna, nieznamość podstawowych faktów geograficznych, błędy językowe,
- b) dopuszczający – wypowiedź z błędami merytorycznymi, niepełna, błędy językowe,
- c) dostateczny – wypowiedź z mało istotnymi błędami merytorycznymi, niepełna i niesamodzielna, ale omawiająca podstawowe zagadnienia,
- d) dobry – wypowiedź bezbłędna, ale niepełna, poprawny język,
- e) bardzo dobry – wypowiedź bezbłędna i samodzielna, wyczerpująca temat, swobodne operowanie faktami,
- f) celujący – wypowiedź bezbłędna i wyczerpująca, podanie faktów wykraczających poza program i swobodne nimi operowanie

2) Testy, sprawdziany i kartkówki z punktowanymi odpowiedziami oceniane są według następującej skali procentowej:

- a) celujący – 100%,
- b) bardzo dobry – 99% – 86%,
- c) dobry – 85% - 70%,
- d) dostateczny – 69% - 50 %,
- e) dopuszczający – 49% - 35%,
- f) niedostateczny – poniżej 35%.

3) Formy pomiaru osiągnięć ucznia: sprawdziany, testy, kartkówki, zadania domowe, aktywność na lekcji, odpowiedzi ustne, prezentacje, udział w konkursach przedmiotowych i olimpiadach, prace w grupach.

4. Możliwość poprawiania ocen.

Uczeń ma prawo do poprawy oceny ze sprawdzianu, testu i odpowiedzi. Forma poprawy oceny i jej termin, są uzgadniane przez ucznia z nauczycielem.

5. Sposoby zaliczania obowiązkowych prac przez uczniów nieobecnych z powodów uzasadnionych. Zaliczenie tych prac powinno się odbyć do 14 dni od powrotu ucznia do szkoły. Forma zaliczenia i jej termin są uzgadniane przez ucznia z nauczycielem. Niezaliczenie dwóch sprawdzianów lub testów obniża ocenę semestralną o stopień

6. Uczniowie mogą zgłosić nieprzygotowanie do lekcji 1 raz w semestrze (za wyjątkiem zapowiedzianych testów i kartkówek).

§ 44

Przedmiotowy system oceniania z biologii

1. Podstawowe kryteria oceny:

- 1) zapamiętanie i umiejętność stosowania wiadomości,
- 2) umiejętność wnioskowania i interpretacji danych z tabel, wykresów i tekstów źródłowych,
- 3) umiejętność samodzielnego konstruowania tabel, rysowania wykresów na podstawie danych źródłowych oraz formułowania problemów badawczych, hipotez i wniosków z doświadczeń,
- 4) umiejętność samodzielnego konstruowania doświadczeń oraz planowania obserwacji biologicznych,
- 5) umiejętność stosowania terminologii biologicznej,
- 6) obecność na zajęciach,
- 7) kreatywność w rozwiązywaniu nowych problemów,
- 8) umiejętność posługiwania się mikroskopem, wykonywania preparatów mikroskopowych i dokonywania obliczeń wartości powiększenia obserwowanych preparatów mikroskopowych.

2. Uczniowie informowani są o ocenach na bieżąco, oceny mają charakter jawny, na prośbę ucznia są umotywowane. Rodzice są informowani o ocenach na wywiadówkach w formie pisemnej, ustnej lub elektronicznej w czasie indywidualnej rozmowy z nauczycielem. W sytuacji nieklasyfikowania lub zagrożenia oceną niedostateczną stosowane są kryteria zgodnie z obowiązującymi przepisami.

3. Ocenie podlegają:

- a) sprawdziany przeznaczone na całą jednostkę lekcyjną zapowiedziane i zapisane w dzienniku lekcyjnym z tygodniowym wyprzedzeniem,
- b) kartkówki bez zapowiedzi, których czas trwania nie przekracza 20 minut z trzech ostatnich jednostek lekcyjnych,
- c) projekty, prace badawcze, referaty, prezentacje, zadania domowe,
- d) odpowiedzi ustne,
- e) udział w konkursach i olimpiadach.

4. Uczeń ma prawo jeden raz w semestrze (profil podstawowy) i dwa razy w semestrze (profil rozszerzony) zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez podania przyczyny.
5. Uczeń ma prawo przystąpić do poprawiania oceny niedostatecznej uzyskanej ze sprawdzianu, w terminie do 2 tygodni od dnia uzyskania wyników sprawdzianu. Formę i czas poprawy uzgadnia z nauczycielem.
6. Jeżeli uczeń podczas sprawdzianu lub kartkówki korzysta z niedozwolonej pomocy, otrzymuje ocenę niedostateczną.
7. Oceny semestralna i roczna nie są średnią arytmetyczną ocen cząstkowych. Na ocenę końcową uczeń pracuje cały rok.
8. Skala ocen za prace pisemne:
  - a) celujący – 100%,
  - b) bardzo dobry – 99% – 86%,
  - c) dobry – 85% - 70%,
  - d) dostateczny – 69% - 50 %,
  - e) dopuszczający – 49% - 35%,
  - f) niedostateczny – poniżej 35%.
9. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń zobowiązany jest do zaliczenia materiału w terminie uzgodnionym z uczącym.
10. Uczeń może otrzymywać oceny pozytywne i negatywne z aktywności na lekcji, mogą składać się na nie plusy i minusy z kilku lekcji.

§ 45

Przedmiotowy system oceniania z chemii.

1. Zasady oceniania:

- 1) Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- 2) Ocenie podlegają wszystkie formy aktywności ucznia.
- 3) Ocena jest jawna dla ucznia i rodzica (opiekuna prawnego). Na prośbę ucznia nauczyciel ustalając ocenę powinien ją uzasadnić.
- 4) Sprawdziany pisemne są obowiązkowe i zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Do sprawdzianu podawany jest zakres sprawdzanych umiejętności i wiadomości. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może pisać sprawdzianu w terminie ustalonym dla klasy powinien uczynić to w terminie ustalonym z nauczycielem po przybyciu do szkoły.
- 5) Każdą pracę pisemną (sprawdziany, kartkówki) uczeń ma prawo poprawić w terminie ustalonym z nauczycielem.
- 6) Przy poprawianiu sprawdzianów pisemnych i pisaniu ich w drugim terminie kryteria oceniania nie zmieniają się.
- 7) Kartkówki (10 – 15 min.) obejmują zakres 1-3 tematów nie muszą być zapowiadane.
- 8) Sprawdzone i ocenione prace nauczyciel omawia w klasie i daje do wglądu w terminie do 2 tygodni (14 dni roboczych) od przeprowadzonego sprawdzianu pisemnego. W razie nieobecności nauczyciela lub dni wolnych od zajęć dydaktycznych okres ten wydłuża się.
- 9) Uczeń ma prawo w ciągu semestru do jednego zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji.
- 10) Na tydzień przed klasyfikacją półroczną i roczną nie przeprowadza się poprawy prac pisemnych, ani nie odbytuje ustnie.
- 11) Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia, wkład pracy i zaangażowanie oraz orzeczenie z poradni.
- 12) Wszelkie udowodnione przypadki nieuczciwości podczas prac pisemnych skutkują wpisaniem uwagi negatywnej do dziennika. Uczeń jest zobowiązany do ponownego napisania pracy pisemnej w terminie ustalonym z nauczycielem.
- 13) O zagrażającej ocenie niedostatecznej na koniec semestru i roku szkolnego uczeń i jego rodzice informowani są zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- 14) Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną na koniec I semestru, powinien zaliczyć ten semestr w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
- 15) Przy wystawianiu ocen semestralnej i rocznej brane będą pod uwagę wszystkie oceny cząstkowe.
- 16) Uczeń, który uważa, że ustalona przez nauczyciela pozytywna roczna ocena klasyfikacyjna jest zaniżona może wystąpić o przeprowadzenie egzaminu sprawdzającego zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- 17) Uczniowie, którzy w danym roku szkolnym realizują chemię w zakresie podstawowym i rozszerzonym, otrzymują podczas klasyfikacji semestralnej i rocznej jedną, wspólną ocenę z tego przedmiotu, którą ustala się według następujących zasad:
  - a) aby otrzymać ocenę wspólną, uczeń musi być klasyfikowany z chemii zarówno na zajęciach w zakresie rozszerzonym, jak i na zajęciach w zakresie podstawowym,
  - b) w razie braku jednej z ocen składowych na skutek nieklasyfikowania, ustalenie oceny wspólnej jest wstrzymane do chwili zdania przez ucznia egzaminu klasyfikacyjnego z danych zajęć,
  - c) otrzymanie na koniec semestru lub roku szkolnego jednej oceny niedostatecznej z przedmiotu realizowanego w zakresie rozszerzonym lub z przedmiotu realizowanego w zakresie podstawowym powoduje, że uczeń otrzymuje wspólną ocenę niedostateczną,

d) ocena śródroczna i końcowo roczna jest ustalana wspólnie przez nauczycieli uczących przedmiot w zakresie podstawowym i rozszerzonym.

2. Ogólne wymagania z chemii na poszczególne oceny szkolne:

1) Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami w rozwiązywaniu problemów, teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach z chemii, kwalifikując się do finałów na szczeblu wojewódzkim (regionalnym) albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia,
- d) osiąga sukcesy w konkursach chemicznych na szczeblu wyższym niż szkolny.

2) Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie,
- b) potrafi stosować zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
- c) wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy, np. układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic, zestawień, encyklopedii, Internetu,
- d) potrafi biegle pisać i uzgadniać równania reakcji chemicznych oraz samodzielnie rozwiązywać zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności.

3) Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie,
- b) poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów,
- c) potrafi korzystać z układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic i innych źródeł wiedzy chemicznej,
- d) potrafi pisać i uzgadniać równania reakcji chemicznych,
- e) samodzielnie rozwiązywać zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności.

4) Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone w programie, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- b) z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności przy rozwiązywaniu takich typowych zadań i problemów,
- c) z pomocą nauczyciela potrafi korzystać ze źródeł wiedzy, jak: układ okresowy pierwiastków, wykresy, tablice,
- d) z pomocą nauczyciela potrafi pisać i uzgadniać równania reakcji chemicznych oraz rozwiązywać zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności.

5) Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- a) ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w programie, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia,
- b) z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- c) z pomocą nauczyciela potrafi pisać proste wzory chemiczne i proste równania chemiczne.

6) Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie opanował tych wiadomości i umiejętności określonych w programie, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- b) nie potrafi, nawet z pomocą nauczyciela napisać prostych wzorów chemicznych i prostych równań chemicznych.

3. Formy sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów:

- 1) sprawdziany pisemne,
- 2) kartkówki,
- 3) odpowiedzi ustne,
- 4) aktywność na lekcji,
- 5) praca w grupie,
- 6) udział w konkursach,
- 7) inne formy aktywności.

4. Zasady oceniania poszczególnych form

1. Sprawdzian pisemny:

- 1) sprawdzian pisemny planuje się po zakończeniu każdego działu lub w jego trakcie, jeżeli obejmuje on dużą partię materiału,
- 2) sprawdzian pisemny poprzedzony jest lekcją powtórzeniową z przypomnieniem wymagań programowych obowiązujących na sprawdzianie,
- 3) każdy sprawdzian pisemny zawiera zadania z różnych poziomów wymagań,

4) skala ocen za prace pisemne:

- a) celujący – 100%,
- b) bardzo dobry – 99% – 86%,
- c) dobry – 85% - 70%,
- d) dostateczny – 69% - 50 %,
- e) dopuszczający – 49% - 35%,
- f) niedostateczny – poniżej 35%.

5. Sprawdzone i ocenione prace nauczyciel omawia w klasie i daje do wglądu w terminie do 2 tygodni (14 dni roboczych) od przeprowadzonego sprawdzianu pisemnego. W razie nieobecności nauczyciela, lub dni wolnych od zajęć dydaktycznych okres ten wydłuża się.

6. Uczeń i jego rodzice mają prawo wglądu do prac pisemnych. Prace te są przechowywane przez nauczyciela zgodnie z obowiązującymi przepisami

7. Kartkówki:

- 1) Mają na celu szybkie sprawdzenie wiadomości. Kartkówki (10 – 15 min.) nie muszą być zapowiadane.
- 2) Obejmują zakres wiadomości i umiejętności z 1 -3 ostatnich tematów lub pewnej krótkiej partii materiału stanowiącej jedną całość.
- 3) Oceniane są według zasad dotyczących sprawdzianów pisemnych.
- 4) Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może pisać kartkówki w terminie ustalonym dla klasy powinien uczynić to w terminie ustalonym z nauczycielem po przybyciu do szkoły.

7. Odpowiedzi ustne:

- 1) Odpowiedź ustną oceniamy przynajmniej jeden raz w roku szkolnym,
- 2) Zakres odpowiedzi obejmuje wiadomości i umiejętności z ostatnich trzech lekcji,
- 3) Uczeń ma prawo do poprawiania oceny niedostatecznej z odpowiedzi ustnej po uprzednim ustaleniu terminu i warunków z nauczycielem,
- 4) Pytania, na które udzielana jest odpowiedź powinny obejmować różne poziomy wymagań,
- 5) Ocena z odpowiedzi jest jawna i uzasadniona przez nauczyciela na bieżąco.

8. Aktywność na lekcji:

1) Ocena aktywności na lekcji obejmuje:

- a) aktywność pozytywną: odpowiedzi na pytania problemowe aktywny udział w trakcie lekcji powtórzeniowej, aktywną pracę w grupie, poszukiwanie materiałów związanych z bieżącymi tematami zajęć. Aktywność ta oceniana jest w skali 2 - 5, krótkie odpowiedzi za pomocą plusów (+), cztery plusy oznaczają ocenę bardzo dobry, trzy plusy ocenę dobry, dwa plusy ocenę dostateczną, jeden plus ocenę dopuszczającą.
- b) aktywność negatywną: brak dyscypliny podczas zajęć, niewykonywanie poleceń nauczyciela, zakłócanie pracy innym uczniom itp. Aktywność ta jest odnotowywana za pomocą minusów (-), trzy oznaczają ocenę niedostateczną.

9. Praca w grupie. Ocenie podlegają:

- 1) współpraca w grupie i wkład pracy poszczególnych członków grupy,
- 2) skutecznym porozumiewaniu się w różnych sytuacjach,
- 3) wykorzystanie źródeł informacji,
- 4) trafność doboru treści,
- 5) rozwiązywaniu problemów w twórczy sposób,
- 6) estetyka wykonania,
- 7) sposób prezentacji,
- 8) wywiązanie się z ustalonych terminów.

10. Udział w konkursach:

- 1) udział w konkursach jest nieobowiązkowy i dobrowolny,
- 2) uczniowie biorący udział w konkursach wieloetapowych za zakwalifikowanie się do kolejnego etapu otrzymują nagrodę (np. w postaci oceny częściowej),
- 3) uczniowie biorący udział w konkursach jednoetapowych za odpowiednią liczbę punktów ustaloną przez nauczyciela otrzymują ocenę częściową, która jest dla nich pozytywna.

11. Kryteria wystawiania oceny semestralnej i rocznej.

- 1) Wystawiając ocenę semestralną i roczną bierzemy pod uwagę wszystkie oceny częściowe.
- 2) Ocena semestralna/ roczna jest oceną uznaniową.

12. Sposoby poprawiania ocen i uzupełniania braków.

- 1) Uczeń zgłasza chęć poprawienia oceny z prac pisemnych. Poprawie może podlegać każda ocena.
- 2) Uczeń ma prawo do poprawiania oceny niedostatecznej z odpowiedzi ustnej po uprzednim ustaleniu terminu i warunków z nauczycielem.
- 3) Uczeń nieobecny w szkole ma obowiązek uzupełnienia zeszytu przedmiotowego terminie ustalonym z nauczycielem.
- 4) Uczeń po zapoznaniu się z zaproponowaną przez nauczyciela oceną zgłasza chęć poprawy oceny semestralnej / rocznej w terminie do 7 dni roboczych.

- 5) Uczeń otrzymuje zakres materiału, który musi opanować na ocenę, którą chciałby uzyskać.
- 6) Egzamin poprawkowy składa się z części pisemnej i części ustnej.

§ 45

Przedmiotowy system oceniania z fizyki.

1. Podstawowe kryteria oceny:

- 1) zapamiętanie i umiejętność stosowania wiadomości,
- 2) umiejętność wnioskowania i interpretacji danych z tabel, wykresów i tekstów źródłowych,
- 3) umiejętność stosowania terminologii przyrodniczej,
- 4) obecność na zajęciach.

2. Wymagania edukacyjne są dostępne dla uczniów na lekcjach :

- 1) uczniowie informowani są o ocenach na bieżąco, oceny mają charakter jawny, na prośbę ucznia są umotywowane,
- 2) rodzice są informowani o ocenach na bieżąco w dzienniku elektronicznym, na wywiadówkach w formie pisemnej lub ustnej w czasie indywidualnej rozmowy z nauczycielem,
- 3) w sytuacji nieklasyfikowania lub zagrożenia oceną niedostateczną stosowane są kryteria zgodnie z obowiązującym prawem.

3. Kryteria dla danej oceny:

1) Ocena celująca (obejmuje też wymagania na niższe stopnie). Otrzymuje ją uczeń, który ma w pełni opanowaną wiedzę programową. Posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania. Stosuje wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych). Formuluje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk. Proponuje rozwiązania nietypowe. Samodzielnie potrafi interpretować, analizować problemy i procesy fizyczne oraz wyciągać logiczne wnioski. Rozwija samodzielnie i tworzy własne uzdolnienia oraz zainteresowania. Odznacza się dużą aktywnością na lekcjach. Wykorzystuje różne źródła informacji oraz wiedzę z różnych dziedzin nauki. Podejmuje się chętnie uczestnictwa w konkursach i olimpiadach fizycznych i osiąga w nich sukcesy na szczeblu wyższym niż szkolny. Swobodnie operuje językiem fizycznym. Wykazuje kreatywność i innowacyjność przy rozwiązywaniu zadań nietypowych.

2) Ocena bardzo dobra (obejmuje też wymagania na niższe stopnie). Otrzymuje ją uczeń, który w pełnym zakresie opanował wiadomości i umiejętności określone w programie. Stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach. Wykazuje dużą samodzielność i bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł wiedzy, np. układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic, zestawień, encyklopedii, Internetu. Samodzielnie potrafi interpretować oraz analizować problemy i procesy fizyczne. Posługuje się różnymi źródłami informacji oraz wiedzą z różnych dziedzin nauki. Samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności. Chętnie i z zaangażowaniem podejmuje się prac dodatkowych. Wykazuje się dużą aktywnością na lekcjach, swobodnie operuje językiem fizycznym. Wykazuje kreatywność i innowacyjność przy rozwiązywaniu zadań nietypowych.

3) Ocena dobra (obejmuje też wymagania na niższe stopnie). Otrzymuje ją uczeń, który w zakresie wiedzy programowej ma niewielkie braki. Opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie. Poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów. Potrafi dostrzegać zależności przyczynowo-skutkowe. Korzysta z wykresów, równań, tablic i innych źródeł wiedzy fizycznej. Samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności. Posługuje się językiem fizycznym i wykazuje się aktywnością na lekcjach.

4) Ocena dostateczna (obejmuje też wymagania na niższe stopnie). Otrzymuje ją uczeń, który opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone w programie, które są konieczne do dalszego kształcenia.

Z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności przy rozwiązywaniu typowych zadań i problemów. Z pomocą nauczyciela korzysta ze źródeł wiedzy, takich jak: wykresy, równania, tablice. Z pomocą nauczyciela rozwiązuje zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności. Nie zawsze potrafi łączyć zagadnienia fizyczne w logiczne ciągi i dokonywać ujęć problemowych. Podejmuje próby wykonywania zadań dodatkowych, aktywność na lekcjach pojawia się rzadko.

5) Ocena dopuszczająca. Otrzymuje ją uczeń, który opanował konieczne wiadomości i umiejętności. Ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w programie, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia. Przy biernej postawie na lekcjach wykazuje chęci do współpracy i odpowiednio motywowany potrafi przy pomocy nauczyciela odtworzyć proste polecenia. Z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności. Z pomocą nauczyciela bezpiecznie pisze proste wzory fizyczne i przekształca je.

6) Ocena niedostateczna. Otrzymuje ją uczeń, który wykazuje bardzo duże braki w zakresie wiedzy podstawowej.

Nie opanował tych wiadomości i umiejętności określonych w programie, które są konieczne do dalszego kształcenia.

Nie rozumie prostych poleceń, nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi napisać prostych wzorów fizycznych i ich przekształca. Wykazuje brak systematyczności i chęci do nauki.

4. Ocenie podlegają:

1) wypowiedzi ustne : przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, a w przypadku lekcji powtórzeniowych – z całego działu;

2) sprawdziany przeznaczone na całą jednostkę lekcyjną zapowiedziane i zapisane w dzienniku lekcyjnym z tygodniowym wyprzedzeniem. Sprawdziany mogą zawierać dodatkowe pytania lub zadania na dodatkową ocenę lub ocenę celującą;

3) kartkówki bez zapowiedzi, których czas trwania nie przekracza 20 minut z trzech ostatnich jednostek lekcyjnych;

4) prace domowe zadawane na bieżąco, referaty, prezentacje;

5) zeszyt przedmiotowy – uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt;

6) aktywność na lekcji – uczeń otrzymuje ocenę bdb, gdy zgromadzi pięć plusów (++++), gdy uzyska ich mniej to będą one zamieniane odpowiednio: (++++) na ocenę dobrą, (++++) na ocenę dostateczną, (++) na ocenę dopuszczającą.

W przypadku dużej aktywności ucznia na lekcji może on uzyskać w semestrze nawet kilka ocen bardzo dobrych;

7) progi procentowe na poszczególne oceny szkolne z pisemnych form sprawdzania wiadomości i osiągnięć uczniów:

- 1) 100% - celujący,
- 2) 99 – 98 % + bardzo dobry,
- 3) 97 – 92 % bardzo dobry,
- 4) 91 – 86 % - bardzo dobry,
- 5) 85 – 82% + dobry
- 6) 81 – 76 % dobry,
- 7) 75 – 70 % - dobry,
- 8) 69 – 65% + dostateczny,
- 9) 64 – 57% dostateczny,
- 10) 56 – 50% - dostateczny,
- 11) 49 – 47% + dopuszczający,
- 12) 46 – 40% dopuszczający,
- 13) 39 – 35% - dopuszczający,
- 14) 34 - 0 % niedostateczny.

8) jeżeli uczeń podczas sprawdzianu lub kartkówki korzysta z niedozwolonej pomocy, otrzymuje punkty ujemne, które mają wpływ na ocenę końcową;

9) w przypadku usprawiedliwionej nieobecności na sprawdzianie uczeń zobowiązany jest do zaliczenia materiału w terminie uzgodnionym z uczącym;

10) nauczyciel oddaje sprawdzone pisemne prace w terminie do dwóch tygodni;

11) w przypadku nieobecności dłuższej niż 1-2 tygodnie uczeń może zwrócić się o pomoc do nauczyciela prowadzącego.

5. Uczeń ma prawo:

1) jeden raz w semestrze (klasa pierwsza) i dwa razy w semestrze (klasa druga i trzecia) zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez podania przyczyny (uczeń powinien zanotować daty zgłoszonego nieprzygotowania w zeszycie przedmiotowym);

2) jeden raz przystąpić do poprawiania oceny niedostatecznej uzyskanej ze sprawdzianu, w terminie do 2 tygodni od dnia uzyskania wyników sprawdzianu. Formę i czas poprawy uzgadnia z nauczycielem.

6. Klasyfikacja semestralna i końcowa.

Wystawienie oceny semestralnej i rocznej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych, przy czym większą wagę mają oceny ze sprawdzianów, w drugiej kolejności są odpowiedzi ustne i kartkówki. Pozostałe oceny są ocenami wspomagającymi. Ocena ma charakter uznaniowy.

§ 46

Przedmiotowy system oceniania z matematyki

1. Zajęcia z matematyki odbywają się w wymiarze zgodnym z ramowym rozkładem nauczania.

2. Na lekcjach obowiązuje sześciostopniowa skala ocen wraz z „+” jak i „-”.

3. Zasady wystawiania ocen:

1) Prace pisemne oceniane są według następującej skali:

- a) celujący – 100%,
- b) bardzo dobry – 99% – 86%,
- c) dobry – 85% - 70%,
- d) dostateczny – 69% - 50 %,
- e) dopuszczający – 49% - 35%,
- f) niedostateczny – poniżej 35%.

2) Kryteria oceniania odpowiedzi ustnych:

a) Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie udziela poprawnej odpowiedzi na pytania postawione przez nauczyciela, nawet przy jego pomocy.

b) Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który udziela poprawną odpowiedź na proste pytania i rozwiązuje przy pomocy nauczyciela zadania o niewielkim stopniu trudności.

c) Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który zna i rozumie podstawowe prawa matematyczne, rozumie tekst sformułowany w języku matematycznym, potrafi przy niewielkiej pomocy nauczyciela udzielić odpowiedzi na postawione pytania, tylko częściowo wykazuje się samodzielnością w rozwiązywaniu zadań.

d) Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia podstawowe wymagania, prawidłowo wykorzystuje poznane własności i wzory, potrafi samodzielnie rozwiązywać typowe zadania, prawidłowo posługuje się językiem i symboliką matematyczną, wnioskowanie jest logicznie poprawne.

e) Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który samodzielnie udziela odpowiedzi na wszystkie postawione pytania, samodzielnie rozwiązuje zadania rachunkowe i problemowe, potrafi stosować poznaną wiedzę w nowych i nietypowych sytuacjach, umie przeprowadzić nieskomplikowany dowód, bezbłędnie posługuje się językiem i symboliką matematyczną.

f) Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz potrafi bezbłędnie i samodzielnie rozwiązywać niestandardowe zadania i przeprowadzać skomplikowane dowody.

4. Pomiar osiągnięć ucznia odbywa się za w podanych formach:

- 1) prace klasowe podsumowujące wiadomości z danego działu,
- 2) sprawdziany obejmujące część realizowanego materiału bieżącego,
- 3) kartkówki,

- 5) odpowiedzi ustne,
  - 6) aktywność,
  - 7) inne formy aktywności, np.: udział w konkursach, wykonywanie pomocy dydaktycznych, wykazanie się kreatywnością, innowacyjność w działaniu.
5. Każdy uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego zawierającego wszystkie treści przekazywane na zajęciach. Brak zeszytu przedmiotowego jest traktowany jak nieprzygotowanie do zajęć.
6. Każdy uczeń ma obowiązek posiadania na lekcji zbioru zadań oraz zapowiedzianych przez nauczyciela materiałów dodatkowych w tym ksero arkuszy maturalnych. Brak zbioru lub materiałów dodatkowych może być traktowany jak nieprzygotowanie do zajęć.
7. Na lekcjach nie wolno używać telefonów komórkowych (również kalkulatora w telefonie) - telefon powinien być schowany i wyłączony/(wyciszony).
8. Prace klasowe (sprawdziany), matury próbne nauczyciel zapowiada z tygodniowym wyprzedzeniem. Prace klasowe, sprawdziany, matury próbne, testy diagnozujące są obowiązkowe.
9. Sprawdzone i ocenione prace pisemne otrzymuje uczeń do wglądu w terminie do dwóch tygodni od dnia napisania. W przypadku nieobecności nauczyciela lub wypadających dni wolnych okres ten odpowiednio wydłuża się.
10. Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną z pracy klasowej lub sprawdzianu ma obowiązek ocenę poprawić. Termin poprawy jest ustalony przez nauczyciela i jest jeden dla uczniów całej klasy. Ocena z poprawy wpisana zostaje do dziennika obok oceny ze sprawdzianu.
11. O innych zasadach poprawy uczniowie muszą być poinformowani na pierwszych lekcjach matematyki.
12. W sytuacji nieobecności usprawiedliwionej ucznia (np.: choroba udokumentowana na podstawie zwolnienia lekarskiego, obóz sportowy, zawody) może on skorzystać z prawa ustalenia indywidualnego terminu poprawy.
13. Korzystanie przez ucznia w czasie prac pisemnych z niedozwolonych przez nauczyciela pomocy w tym telefonów komórkowych i innych elektronicznych urządzeń stanowi podstawę do wystawienia oceny niedostatecznej.
14. Uczeń ma prawo do :
- 1) zgłoszenia nieprzygotowania do przedmiotu bez podania przyczyny raz w ciągu semestru (nie dotyczy zapowiadanych lekcji powtórzeniowych, ustnych i pisemnych oraz prac klasowych, sprawdzianów i matur próbnych) - zgłoszenie nieprzygotowania zwalnia ucznia z odpowiedzi ustnej, ale nie zwalnia z udziału w lekcji bieżącej,
  - 2) zgłoszenia nieprzygotowania bez adnotacji w dzienniku na najbliższej lekcji po chorobie trwającej co najmniej tydzień i nie dłużej niż dwa.
15. Na koniec semestru/roku nie przewiduje się dodatkowych sprawdzianów zaliczeniowych.
16. Kartkówki obejmują materiał z trzech ostatnich tematów lekcyjnych lub zadanie domowe, nie muszą być zapowiedziane.
17. Uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną w I semestrze, ma obowiązek w przeciągu 7 dni zgłosić się do nauczyciela w celu ustalenia terminu i formy zaliczenia semestru. Termin ten nie może przekraczać miesiąca nauki.
18. Nieobecność ucznia na lekcji zobowiązuje go do uzupełnienia materiału.
19. Uczniowie mogą na lekcjach matematyki i w czasie prac pisemnych korzystać z kalkulatora prostego i maturalnych tablic matematycznych bez żadnych dodatkowo wpisanych treści. Dodatkowe notatki w tablicach matematycznych traktowane są w czasie sprawdzianu (pracy klasowej), jako niedopuszczalne materiały – praca ucznia zostaje tym samym rozliczona jako niesamodzielna.
20. Ogólne kryteria ocen z matematyki:
- 1) Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:
    - a) nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności zawartych w podstawie programowej,
    - b) nie potrafi samodzielnie lub przy niewielkiej pomocy nauczyciela rozwiązać większości zadań o elementarnym stopniu trudności,
    - c) nie wykazuje się zrozumieniem pojęć oraz prostych algorytmów,
    - d) popełnia rażące błędy w rachunkach,
    - e) nie potrafi (nawet przy pomocy nauczyciela, zadającego pytania pomocnicze) wykonać najprostszych ćwiczeń i zadań,
    - f) nie wykazuje najmniejszej chęci współpracy w celu uzupełnienia braków i nabycia podstawowej wiedzy i umiejętności.
  - 2) Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:
    - a) ma braki w opanowaniu treści zawartych w podstawie programowej, ale braki te nie uniemożliwiają dalszego kształcenia,
    - b) rozwiązuje typowe zadania i problemy o niewielkim stopniu trudności, często powtarzające się w procesie nauczania,
    - c) wykazuje się znajomością i rozumieniem najprostszych pojęć oraz algorytmów,
    - d) nie popełnia rażących błędów rachunkowych
    - e) potrafi samodzielnie rozwiązać zadań o elementarnym stopniu trudności z zakresu,
  - 3) Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który opanował umiejętności i wiadomości w zakresie oceny dopuszczającej oraz:
    - a) opanował treści najważniejsze w uczeniu się danego przedmiotu, często powtarzające się w procesie nauczania na poziomie nie przekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej,
    - b) posiada proste umiejętności pozwalające samodzielnie rozwiązywać typowe problemy o średnim stopniu trudności,
    - c) wykazuje się znajomością i rozumieniem podstawowych pojęć i stosuje poznane wzory oraz twierdzenia w rozwiązywaniu typowych ćwiczeń i zadań,
    - d) wykonuje proste obliczenia i przekształcenia matematyczne,
    - e) przeprowadza typowe rozumowania dedukcyjne.
  - 4) Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował umiejętności i wiadomości w zakresie oceny dostatecznej oraz

- a) nie opanował w pełni wiadomości określonych programem nauczania, ale opanował treści złożone, trudniejsze od zaliczanych do wymagań podstawowych,
  - b) poprawnie stosuje wiadomości, samodzielnie rozwiązuje problemy typowe,
  - c) posługuje się typowymi modelami matematycznymi,
  - d) wykazuje się znajomością i rozumieniem poznanych pojęć i twierdzeń oraz algorytmów,
  - e) posługuje się językiem matematycznym, w którym występują jedynie nieliczne błędy,
  - f) samodzielnie przeprowadza proste rozumowania dedukcyjne.
- 5) Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który opanował umiejętności i wiadomości w zakresie oceny dobrej oraz :
- a) opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania,
  - b) sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, potrafi korzystać z różnych źródeł informacji, łączyć wiedzę z różnych przedmiotów i dziedzin oraz stosować ją w nowych sytuacjach,
  - c) samodzielnie wykonuje zadania,
  - d) wykazuje się znajomością definicji i twierdzeń oraz umiejętnością ich zastosowania w zadaniach,
  - e) posługuje się poprawnym językiem matematycznym,
  - f) samodzielnie zdobywa wiedzę, oraz potrafi budować i posługiwać się różnymi modelami matematycznymi w zadaniach,
  - g) przeprowadza rozumowania dedukcyjne.
- 6) Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:
- a) posiada pełną wiedzę i umiejętności wynikające z programu nauczania, będące efektem samodzielnej pracy i indywidualnych zainteresowań,
  - b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z zakresu programu nauczania,
  - c) pomysłowo i oryginalnie rozwiązuje zadania nietypowe, rozwiązuje zadania o wysokim stopniu trudności,
  - d) bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach matematycznych lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.
21. Egzaminy poprawkowe, klasyfikacyjne i sprawdzające.
- 1) Uczeń, który może przystąpić do egzaminu poprawkowego, ma obowiązek w przeciągu 5 dni roboczych od zakończenia klasyfikacji zgłosić się do nauczyciela w celu ustalenia szczegółowego zakresu materiału objętego egzaminem poprawkowym.
  - 2) Egzamin poprawkowy jest egzaminem z wiadomości z całego roku szkolnego danego poziomu.
  - 3) Egzamin poprawkowy składa się z części pisemnej i ustnej.
    - a) Część pisemna egzaminu trwa 60 minut i maksymalna liczba punktów, którą może uzyskać uczeń, jest równa 30, w tym za egzamin pisemny maksymalnie może uzyskać 21 punktów (np.: zadania otwarte: siedem zadań za 2 punkty; jedno zadanie za 3 punkty, jedno za 4 punkty). Egzamin ustny 9 punktów (np.: 3 pytania za 3 punkty każde).
    - b) Przeliczenie punktów na oceny:
      - 0-8 niedostateczny,
      - 9-14 dopuszczający,
      - 15-20 dostateczny,
      - 21-26 dobry,
      - 27-30 bardzo dobry.
    - c) Egzamin poprawkowy jest zdany, jeśli uczeń otrzyma, co najmniej 30% liczby punktów z części pisemnej i części ustnej razem.
    - d) Przeliczenia liczby punktów na oceny dokonuje nauczyciel układający zadania do części pisemnej i ustnej. Dołącza opracowaną punktację do zestawu zadań.
    - e) Nauczyciel danego ucznia, jako egzaminator przygotowuje zestawy do części pisemnej i ustnej. W uzasadnionych przypadkach zestaw może przygotować nauczyciel wyznaczony przez Dyrektora szkoły lub przewodniczącego komisji przedmiotowej.
    - f) Do odpowiedzi w części ustnej uczeń przygotowuje się 10 minut. Uczeń składa egzamin ustny w obecności co najmniej jednego innego zdającego.
    - g) Egzamin sprawdzający i klasyfikacyjny odbywa się tylko w formie pisemnej.

§ 47

Przedmiotowy system oceniania z informatyki

1. Cele przedmiotowego systemu oceniania:

- 1) rozpoznanie poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanego programu nauczania oraz formułowanie oceny,
- 2) pomoc uczniowi w dokonywaniu samooceny i planowaniu rozwoju,
- 3) motywowanie ucznia do pracy,
- 4) dostarczenie informacji uczniom, rodzicom (opiekunom prawnym) o ocenach,
- 5) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno - wychowawczej,
- 6) ujednoczenie systemu oceniania z przedmiotu informatyka i ustalenie jasnych kryteriów oceny.

2. Zasady przedmiotowego systemu oceniania:

- 1) przedmiotowy system oceniania jest spójny z celami i zadaniami szkoły oraz zgodny z przepisami prawa,
- 2) uczniowie znają procedurę oceniania, rozumieją system oceniania, jasne są dla nich wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie szkolne,

- 3) informacje na temat osiągnięć ucznia, jego postępów, włożonej pracy, aktywności, możliwości, opanowanych nowych umiejętności są wystarczające do zbudowania wszechstronnej, pełnej oceny szkolnej ucznia,
- 4) ustalone i określone są cele nauczania oraz wiadomości, umiejętności i postawy jakie uczeń ma osiągnąć w wyniku kształcenia,
- 5) uczeń jest oceniany systematycznie,
- 6) wszystkie oceny są jawne dla uczniów, jego rodziców i opiekunów prawnych,
- 7) na prośbę ucznia, jego rodziców lub opiekunów prawnych nauczyciel podaje uzasadnienie oceny,
- 8) uczeń, który opuścił więcej niż 50% zajęć w semestrze może być nieklasyfikowany zgodnie z obowiązującym prawem,
- 9) uczeń ma prawo do poprawy oceny ze sprawdzianu (zadania) podsumowującego większą partię materiału w terminie wyznaczonym przez nauczyciela,
- 10) nieobecność ucznia na pierwszym i drugim terminie sprawdzianu (z punktów powyżej) jest podstawą do obniżenia oceny śródrocznej/rocznej (brak wykazania się znajomością materiału ważnego dla realizacji celów edukacyjnych),
- 11) prace w wersji elektronicznej po ocenieniu uczeń przechowuje na nośniku (dysku wirtualnym) oraz udostępnia w razie potrzeby rodzicom lub prawnym opiekunom ucznia,
- 12) szczegółowe zasady oceniania ustala każdy nauczyciel indywidualnie i zapoznaje z nimi uczniów na zajęciach organizacyjnych.

3. Cele edukacyjne:

- 1) bezpieczne posługiwanie się komputerem i jego oprogramowaniem, wykorzystanie sieci komputerowej; komunikowanie się za pomocą komputera i technologii informacyjno-komunikacyjnych,
- 2) wyszukiwanie, gromadzenie i przetwarzanie informacji z różnych źródeł; opracowywanie za pomocą komputera: rysunków, tekstów, danych liczbowych, motywów, animacji, prezentacji multimedialnych,
- 3) rozwiązywanie problemów i podejmowanie decyzji z wykorzystaniem komputera, z zastosowaniem podejścia algorytmicznego,
- 4) wykorzystanie komputera oraz programów i gier edukacyjnych do poszerzania wiedzy i umiejętności z różnych dziedzin oraz do rozwijania zainteresowań,
- 5) ocena zagrożeń i ograniczeń, docenianie społecznych aspektów rozwoju i zastosowań informatyki.

4. Treści kształcenia:

- 1) treści kształcenia z informatyki realizowane są w rocznym cyklu kształcenia uczniów liceum czteroletniego,
- 2) treści kształcenia realizowane są w oparciu o aktualnie obowiązujący podręcznik,
- 3) dopuszcza się przesunięcia proponowanej kolejności realizacji działań.

5. Przedmiotowe wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z informatyki:

1) sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

- a) wypowiedź ustna,
- b) ćwiczenia praktyczne wykonywane na lekcji,
- c) ćwiczenia sprawdzające,
- d) zadania domowe,
- e) prezentacja przygotowanego referatu lub projektu,
- f) aktywność ucznia na lekcji.

2) kryteria oceny:

- a) obowiązująca skala ocen semestralnych jest zgodna z obowiązującym prawem,
- b) skala ocen cząstkowych: 1, -2, 2, +2, -3, 3, +3, -4, 4, +4, -5, 5, +5, 6,
- c) skala procentowa sprawdzianów pisemnych i praktycznych:

- celujący – 100%,
- bardzo dobry – 99% – 86%,
- dobry – 85% - 70%,
- dostateczny – 69% - 50 %,
- dopuszczający – 49% - 35%,
- niedostateczny – poniżej 35%.

3) ocena semestralna i ocena roczna jest oceną uznaniową,

- 4) nauczyciel może podwyższyć ocenę uczniowi, jeżeli uzna, że jego zaangażowanie, umiejętności i wiedza merytoryczna na to zasługują.

§ 48

Przedmiotowy system oceniania z wychowania fizycznego

1. Założenia ogólne:

- 1) ocenianie z wychowania fizycznego jest integralną częścią wewnątrzszkolnego systemu oceniania szkoły,
- 2) ocena semestralna lub roczna ustalana jest na podstawie ocen cząstkowych za określony poziom wiadomości, umiejętności i kompetencji społecznych w procesie szkolnego wychowania fizycznego,
- 3) przy ustalaniu oceny semestralnej i rocznej uwzględnia się przede wszystkim wysiłek ucznia, wynikający z realizacji programu nauczania oraz systematyczny i aktywny udział w lekcjach wychowania fizycznego,
- 4) nauczyciel prowadzący dane zajęcia jest zobligowany do dostosowania form nauczania i wymagań edukacyjnych stawianych uczniom z zaburzeniami funkcji ruchowych, do opinii i decyzji zawartych w orzeczeniach instytucji do tego uprawnionych,
- 5) równorzędne elementy składowe oceny z wychowania fizycznego:
  - a) systematyczny udział w zajęciach lekcyjnych,
  - b) aktywność: lekcyjna i pozalekcyjna,
  - c) osiągnięcia i umiejętności.

2. Założenia szczegółowe :

1) Cząstkowa ocena za systematyczny udział na zajęciach lekcyjnych (zaangażowanie i stosunek do przedmiotu): przyjmuje się, że liczba lekcji wychowania fizycznego w ciągu miesiąca wynosi 12 godzin (3 godziny x 4 tygodnie), a co za tym idzie obecność i uczestnictwo na:

- a) 12 godzinach lekcyjnych - oznacza ocenę celującą,
- b) 11 godzinach lekcyjnych - oznacza ocenę plus bardzo dobrą,
- c) 10 godzinach lekcyjnych - oznacza ocenę bardzo dobrą,
- d) 9 godzinach lekcyjnych - oznacza ocenę plus dobrą,
- e) 8 godzinach lekcyjnych - oznacza ocenę dobrą,
- f) 7 godzinach lekcyjnych - oznacza ocenę plus dostateczną,
- g) 6 godzinach lekcyjnych - oznacza ocenę dostateczną,
- h) 5 godzinach lekcyjnych - oznacza ocenę plus dopuszczającą,
- i) 4 godzinach lekcyjnych - oznacza ocenę dopuszczającą,
- j) 3 godzinach lekcyjnych - oznacza ocenę plus niedostateczną,
- k) 0-2 godzinach lekcyjnych - oznacza ocenę niedostateczną,

2) Rozwiązania dodatkowe oceny za systematyczny udział na zajęciach lekcyjnych:

- a) trzy spóźnienia traktowane są jako jedna nieobecność,
- b) nieobecność nie jest liczona jeżeli:
  - uczeń uczestniczył w innych zajęciach organizowanych przez szkołę,
  - w przypadkach losowych (np. udokumentowana zwolnieniem lekarskim choroba trwająca 3 dni i więcej), o których rodzice lub prawni opiekunowie poinformowali nauczyciela prowadzącego dane zajęcia z wyprzedzeniem na drodze zapisu w e-dzienniku;
  - c) w przypadku całkowitego (lub długotrwałego) zwolnienia lekarskiego z zajęć na basenie lub lodowisku uczeń ma obowiązek uczestniczyć 1 raz (90 minut) lub 2 razy (po 45 minut) w tygodniu w wybranych przez siebie zajęciach pozalekcyjnych proponowanych przez szkołę lub klub sportowy (zajęcia prowadzone przez prowadzącego z legitymacją instruktora sportu lub trenera wydaną przez Ministra Sportu) lub na lekcjach z inną klasą u dowolnego nauczyciela wychowania fizycznego zatrudnionego w szkole (po wcześniejszym uzgodnieniu z tymże nauczycielem); Ocenę semestralną i roczną wystawia nauczyciel prowadzący daną klasę - zgodnie z obowiązującym prawem.
- d) ze względu na aspekty psychologiczne nauczyciele wychowania fizycznego nie stosują "ocen z minusem".

3) Cząstkowa ocena za aktywność:

a) aktywność lekcyjna:

- aktywność ucznia przejawia się zaangażowaniem, wykonywaniem ćwiczeń i zadań w sposób zbliżony do maksymalnych swoich możliwości, inwencją twórczą, aktywnym udziałem w zajęciach i ich organizacji, dużym zasobem wiedzy i umiejętności, zdyscyplinowaniem i udziałem w rozgrywkach sportowych,
- przynajmniej 1 raz w roku każdy uczeń przygotowuje i przeprowadza rozgrzewkę wg reguł sportowych na ocenę.

b) aktywność pozalekcyjna :

- reprezentowanie szkoły na zawodach sportowych : cząstkową ocenę celującą otrzymuje uczeń, który na szczeblu powiatowym uzyskał sukces medalowy (miejsca od 1 do 3) lub reprezentował szkołę na zawodach na każdym wyższym od zawodów powiatowych szczeblu,
- cząstkową ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który reprezentował szkołę na zawodach powiatowych,
- dodatkową, cząstkową ocenę celującą może otrzymać uczeń trenujący inny, dowolny sport poza szkołą i startujący na zawodach pozaszkolnych - jeśli uczący go nauczyciel wychowania fizycznego uznał jego wysokie zaangażowanie i umiejętności w realizację swojej pasji.

c) rozwiązania dodatkowe oceny za aktywność:

- dziewczęta w okresie niedyspozycji zwolnione są jedynie z wykonywania intensywnego wysiłku fizycznego, obowiązkiem jest jednak aktywne uczestnictwo w zajęciach; całkowite zwolnienie z wykonywania ćwiczeń może mieć miejsce tylko po okazaniu stosownego zaświadczenia od lekarza,
- obowiązkiem ucznia jest przygotowanie do zajęć, tj. posiadania stroju i obuwia sportowego wskazanego przez nauczyciela na wszystkich zajęciach wf,
- uczeń może dwa razy w semestrze zgłosić brak stroju, każdy kolejny brak stroju skutkuje oceną niedostateczną,

- ocena za osiągnięcia i umiejętności : nauczyciel przed każdym z realizowanych bloków tematycznych przedstawia założenia ocen cząstkowych, które są wypadkową ćwiczonych umiejętności oraz zasady ich stopniowania.

3. Ocena na koniec I semestru i roku szkolnego :

1) Ocenę celującą na koniec I semestru i koniec roku szkolnego może otrzymać ten uczeń, który:

a) spełnia co najmniej 5 kryteriów postawy i kompetencji społecznych :

- jest zawsze przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in. posiada odpowiedni strój sportowy,
- nie ćwiczy na lekcjach tylko z bardzo ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,
- charakteryzuje się wysokim poziomem kultury osobistej,
- używa właściwych sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,
- bardzo chętnie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,
- reprezentuje szkołę z sukcesem w zawodach sportowych na poziomie powiatu, rejonu, województwa lub w zawodach ogólnopolskich,
- systematycznie bierze udział w zajęciach sportowo-rekreacyjnych,
- jest aktywny w trakcie zajęć z edukacji zdrowotnej,
- uprawia dyscypliny lub konkurencje sportowe w innych klubach lub sekcjach sportowych, podejmuje dowolne formy aktywności fizycznej w czasie wolnym;

b) spełnia co najmniej 5 kryteriów systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć :

- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 95–100% zajęć,
- w sposób ponad bardzo dobry wykonuje wszystkie ćwiczenia w czasie lekcji,
- wzorowo pełni funkcję lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny,
- pokazuje i demonstrowuje większość umiejętności ruchowych,
- prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące bardzo poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym,
- potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć,
- umie samodzielnie przygotować miejsce ćwiczeń,
- w sposób bezwzględny stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,
- poczuwa się do współodpowiedzialności za stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły;

c) spełnia co najmniej 5 kryteriów sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego:

- zalicza wszystkie testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania,
- samodzielnie zabiega o poprawę lub uzupełnienie próby sprawnościowej, w której nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych,
- uzyskuje bardzo znaczny postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego,
- dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego,
- oblicza wskaźnik BMI,
- podejmuje indywidualny program treningowy w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej;

d) spełnia co najmniej 5 kryteriów aktywności fizycznej:

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych bez jakichkolwiek błędów technicznych lub taktycznych,
- ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,
- wykonanie zadania ruchowego przez ucznia może być zawsze przykładem i wzorem do naśladowania dla innych ćwiczących,
- potrafi wykonać ćwiczenie o znacznym stopniu trudności,
- wykonuje zadania ruchowe nie tylko efektywnie, ale i efektywnie, np. trafia do bramki, rzuca celnie do kosza,
- stosuje opanowane umiejętności ruchowe w czasie zawodów i rozgrywek sportowych,
- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia w sposób znaczący wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli;

e) spełnia co najmniej 3 kryteria wiadomości:

- zalicza sprawdziany pisemne i testy na ocenę bardzo dobrą lub celującą,
- stosuje wszystkie przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,
- posiada rozległą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,
- wykazuje się dużym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granicą,
- ma podstawową wiedzę z edukacji zdrowotnej.

2) Ocenę bardzo dobrą na koniec I semestru i koniec roku szkolnego otrzymuje uczeń, który:

a) spełnia co najmniej 4 kryteria postawy i kompetencji społecznych :

- jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in. posiada odpowiedni strój sportowy, ale sporadycznie nie bierze udziału w lekcjach z różnych powodów,
- nie ćwiczy na lekcjach tylko z bardzo ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,
- charakteryzuje się właściwym poziomem kultury osobistej,
- używa odpowiednich sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,
- chętnie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,
- reprezentuje szkołę w zawodach sportowych na poziomie miejskim lub powiatowym,
- niesystematycznie bierze udział w zajęciach sportowo-rekreacyjnych,
- niekiedy podejmuje indywidualne formy aktywności fizycznej w czasie wolnym,
- jest aktywny w trakcie zajęć z edukacji zdrowotnej;

b) spełnia co najmniej 4 kryteria systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć :

- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 90–94% zajęć,
- w sposób bardzo dobry wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,
- bardzo dobrze pełni funkcję lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny,
- pokazuje i demonstrowa niektóre umiejętności ruchowe,
- prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym,
- potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć,
- umie z pomocą nauczyciela lub współwiczających przygotować miejsce ćwiczeń,
- stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,
- stara się dbać o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły;

c) spełnia co najmniej 4 kryteria sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego :

- zalicza prawie wszystkie testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania,
- poprawia lub uzupełnia próby sprawnościowe, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych za namową nauczyciela,
- uzyskuje znaczny postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego,
- dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego,
- oblicza wskaźnik BMI,
- czasami podejmuje indywidualny program treningowy w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej;

d) spełnia co najmniej 4 kryteria aktywności fizycznej :

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z niewielkimi błędami technicznymi lub taktycznymi,
- ćwiczenia wykonuje zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,
- potrafi wykonywać ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- wykonuje zadania ruchowe efektywnie, ale nie zawsze efektywnie, np. sporadycznie trafia do bramki czy rzuca celnie do kosza,
- stosuje opanowane umiejętności ruchowe w czasie gry właściwej, w trakcie zajęć,
- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli;

e) spełnia co najmniej 2 kryteria wiadomości:

- zalicza sprawdziany pisemne i testy na ocenę bardzo dobrą lub dobrą,
- stosuje prawie wszystkie przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,
- posiada bardzo dobrą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,
- wykazuje się bardzo dobrym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granicą,
- ma podstawową wiedzę z edukacji zdrowotnej.

3) Ocenę dobrą na koniec I semestru i koniec roku szkolnego otrzymuje uczeń, który:

a) spełnia co najmniej 3 kryteria postawy i kompetencji społecznych :

- jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in. posiada odpowiedni strój sportowy, ale zdarza mu się nie brać udziału w lekcjach z różnych powodów,
- nie ćwiczy na lekcjach tylko z ważnych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,
- charakteryzuje się właściwym poziomem kultury osobistej,
- nie zawsze używa odpowiednich sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,
- sporadycznie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,
- bierze udział w klasowych i szkolnych zawodach sportowych,
- nie uczęszcza na zajęcia sportowo-rekreacyjne,
- raczej nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym,
- jest aktywny w trakcie zajęć z edukacji zdrowotnej;

b) spełnia co najmniej 3 kryteria systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć :

- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 85–89% zajęć,
- w sposób dobry wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,
- dobrze pełni funkcję lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny,
- nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych,
- prowadzi rozgrzewkę lub ćwiczenia kształtujące w miarę poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym,
- potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć, ale często to przygotowanie wymaga dodatkowych uwag i zaleceń nauczyciela,
- umie z pomocą nauczyciela lub współwiczających przygotować miejsce ćwiczeń,
- nie zawsze stosuje zasady bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,
- dba o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły, ale aktywność ta wymaga dodatkowej interwencji wychowawczej prowadzącego zajęcia;

c) spełnia co najmniej 3 kryteria sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego:

- zalicza większość testów i prób sprawnościowych ujętych w programie nauczania,
- wykonuje określone próby sprawności fizycznej na ocenę dobrą,
- poprawia lub uzupełnia próby sprawnościowe, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych za wyraźną namową nauczyciela,
- uzyskuje niewielki postęp w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego,

- dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego,
  - oblicza wskaźnik BMI,
  - raczej nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej;
- d) spełnia co najmniej 3 kryteria aktywności fizycznej:
- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z niewielkimi błędami technicznymi lub taktycznymi,
  - wykonuje ćwiczenia nie zawsze zgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,
  - potrafi wykonywać ćwiczenia o przeciętnym stopniu trudności,
  - wykonuje zadania ruchowe efektywnie, ale zawsze mało efektywnie, np. nie trafia do bramki czy nie rzuca celnie do kosza,
  - nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry właściwej lub szkolnej,
  - stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli;
- e) spełnia co najmniej 1 kryterium wiadomości:
- zalicza sprawdziany pisemne i testy na ocenę dobrą,
  - stosuje przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,
  - posiada dobrą wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,
  - wykazuje się dobrym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w kraju i za granicą,
  - ma podstawową wiedzę z edukacji zdrowotnej.
- 4) Ocenę dostateczną na koniec I semestru i koniec roku szkolnego otrzymuje uczeń, który :
- a) spełnia co najmniej 2 kryteria postawy i kompetencji społecznych:
- jest przygotowany do zajęć wychowania fizycznego, m.in. posiada odpowiedni strój sportowy, ale często mu się zdarza nie brać udziału w lekcjach z różnych powodów,
  - nie ćwiczy na lekcjach z błahych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,
  - charakteryzuje się przeciętnym poziomem kultury osobistej,
  - często używa nieodpowiednich sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,
  - nie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,
  - nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych,
  - nie uczęszcza na zajęcia sportowo-rekreacyjne,
  - nigdy nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym;
- b) spełnia co najmniej 2 kryteria systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć:
- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 80–84% zajęć,
  - w sposób dostateczny wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,
  - nie pełni funkcji lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny,
  - nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych,
  - nie potrafi przeprowadzić rozgrzewki lub ćwiczeń kształtujących poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym,
  - nie potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć,
  - umie z pomocą nauczyciela lub współwiczających przygotować miejsce ćwiczeń,
  - często nie stosuje zasad bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego,
  - dba o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły, ale aktywność ta wymaga zawsze dodatkowej interwencji wychowawczej prowadzącego zajęcia;
- c) spełnia co najmniej 2 kryteria sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego:
- zalicza tylko niektóre testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania,
  - wykonuje określone próby sprawności fizycznej na ocenę dostateczną,
  - nie poprawia lub nie uzupełnia prób sprawnościowych, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych,
  - nie dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego,
  - nie oblicza wskaźnika BMI,
  - nie uzyskuje żadnego postępu w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego,
  - nigdy nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej;
- d) spełnia co najmniej 2 kryteria aktywności fizycznej:
- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z dużymi błędami technicznymi lub taktycznymi,
  - wykonuje ćwiczenia prawie zawsze niezgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,
  - potrafi wykonywać ćwiczenia o niskim stopniu trudności,
  - wykonuje zadania ruchowe mało efektywnie i zawsze mało efektywnie, np. nie trafia do bramki, nie rzuca celnie do kosza,
  - nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry właściwej lub szkolnej,
  - stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli;
- e) spełnia co najmniej 1 kryterium wiadomości:
- zalicza sprawdziany pisemne i testy na ocenę dostateczną,

- stosuje niektóre przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,

- posiada dostateczną wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,

- wykazuje się przeciętnym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w środowisku lokalnym i kraju.

5) Ocenę dopuszczającą na koniec I semestru i koniec roku szkolnego otrzymuje uczeń, który:

a) spełnia co najmniej 1 kryterium postawy i kompetencji społecznych:

- bardzo często jest nieprzygotowany do lekcji, zapomina stroju,

- często nie ćwiczy na lekcjach z błahych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,

- charakteryzuje się niskim poziomem kultury osobistej,

- bardzo często używa nieodpowiednich sformułowań w kontaktach interpersonalnych z rówieśnikami w klasie oraz w stosunku do nauczyciela czy innych pracowników szkoły,

- nie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,

- nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych,

- nie uczęszcza na zajęcia sportowo-rekreacyjne,

- nigdy nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym;

b) spełnia co najmniej 1 kryterium systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć:

- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy w co najmniej 70–79% zajęć,

- sposób nieudolny wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,

- nie pełni funkcji lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny,

- nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych,

- nie potrafi przeprowadzić rozgrzewki lub ćwiczeń kształtujących poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym,

- nie potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć,

- umie z pomocą nauczyciela lub współwiczących przygotować miejsce ćwiczeń,

- bardzo często nie stosuje zasad bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego, a zachowanie ucznia na lekcji może zagrażać zdrowiu i życiu współwiczących,

- nie dba o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły;

c) spełnia co najmniej 1 kryterium sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego :

- zalicza tylko pojedyncze testy i próby sprawnościowe ujęte w programie nauczania,

- nie poprawia lub nie uzupełnia prób sprawnościowych, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych,

- nie uzyskuje żadnego postępu w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego,

- nie dokonuje oceny własnego rozwoju fizycznego,

- nie oblicza wskaźnika BMI,

- nigdy nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej;

d) spełnia co najmniej 1 kryterium aktywności fizycznej :

- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z rażącymi błędami technicznymi lub taktycznymi,

- wykonuje ćwiczenia zawsze niezgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,

- potrafi wykonywać ćwiczenia o bardzo niskim stopniu trudności,

- wykonuje zadania ruchowe mało efektywnie i zawsze mało efektywnie, np. nie trafia do bramki czy nie rzuca celnie do kosza,

- nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry właściwej lub szkolnej,

- stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli;

e) spełnia co najmniej 1 kryterium wiadomości:

- zalicza sprawdziany pisemne i testy na ocenę dopuszczającą,

- stosuje niektóre przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,

- posiada niewielką wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,

- wykazuje się niskim zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w środowisku lokalnym i kraju.

6) Ocenę niedostateczną na koniec I semestru i koniec roku szkolnego otrzymuje uczeń, który:

a) w zakresie postawy i kompetencji społecznych:

- prawie zawsze jest nieprzygotowany do lekcji, zapomina stroju,

- bardzo często nie ćwiczy na lekcjach z błahych powodów zdrowotnych, rodzinnych lub osobistych,

- charakteryzuje się bardzo niskim poziomem kultury osobistej,

- zachowuje się wulgarnie w stosunku do nauczyciela oraz innych pracowników szkoły,

- nie współpracuje z nauczycielami wychowania fizycznego na rzecz szkolnej lub środowiskowej kultury fizycznej,

- nie bierze udziału w klasowych i szkolnych zawodach sportowych,

- nie uczęszcza na zajęcia sportowo-rekreacyjne,

- nigdy nie podejmuje indywidualnych form aktywności fizycznej w czasie wolnym;

b) w zakresie systematycznego udziału i aktywności w trakcie zajęć:

- w trakcie miesiąca aktywnie ćwiczy poniżej 50% obowiązkowych zajęć,

- w sposób bardzo nieudolny wykonuje większość ćwiczeń w czasie lekcji,

- nie pełni funkcji lidera grupy ćwiczebnej lub kapitana drużyny,

- nie potrafi pokazywać i demonstrować umiejętności ruchowych,
  - nie potrafi przeprowadzić rozgrzewki lub ćwiczeń kształtujących poprawnie pod względem merytorycznym i metodycznym,
  - nie potrafi samodzielnie pod względem psychomotorycznym przygotować się do wybranego fragmentu zajęć,
  - nigdy nie przygotowuje miejsca ćwiczeń,
  - nigdy nie stosuje zasad bezpiecznej organizacji zajęć wychowania fizycznego, a zachowanie ucznia na lekcji zagraża zdrowiu, a nawet życiu współwiczających,
  - nie dba o stan techniczny urządzeń, przyborów i obiektów sportowych szkoły, a nawet je niszczy i dewastuje;
- c) w zakresie sprawności fizycznej i rozwoju fizycznego:
- nie zalicza większości testów i prób sprawnościowych ujętych w programie nauczania,
  - nie poprawia lub nie uzupełnia prób sprawnościowych, w których nie uczestniczył z ważnych powodów osobistych, rodzinnych lub zdrowotnych,
  - nie uzyskuje żadnego postępu w kolejnych próbach sprawnościowych, np. w ciągu roku szkolnego,
  - nigdy nie podejmuje indywidualnego programu treningowego w celu poprawy wyniku w danej próbie sprawności fizycznej;
- d) w zakresie aktywności fizycznej:
- zalicza wszystkie sprawdziany umiejętności ruchowych z bardzo rażącymi błędami technicznymi lub taktycznymi,
  - wykonuje ćwiczenia zawsze niezgodnie z przepisami lub zasadami obowiązującymi w konkurencjach indywidualnych lub zespołowych,
  - nie potrafi wykonywać ćwiczeń nawet o bardzo niskim stopniu trudności,
  - wykonuje zadania ruchowe mało efektywnie i zawsze mało efektywnie, np. nie trafia do bramki, nie rzuca celnie do kosza,
  - nie potrafi zastosować opanowanych umiejętności ruchowych w czasie gry właściwej lub szkolnej,
  - stopień opanowania umiejętności ruchowych przez ucznia nie wpływa na wyniki drużyn szkolnych w zawodach i rozgrywkach różnych szczebli;
- e) w zakresie wiadomości:
- zalicza sprawdziany pisemne i testy na ocenę niedostateczną,
  - stosuje niektóre przepisy i zasady sportów indywidualnych oraz zespołowych, które były nauczane w trakcie zajęć wychowania fizycznego,
  - posiada niedostateczną wiedzę na temat rozwoju fizycznego i motorycznego,
  - wykazuje się niedostatecznym zakresem wiedzy nt. bieżących wydarzeń sportowych w środowisku lokalnym i kraju.
- 7) Ocena z wychowania fizycznego może być podniesiona za dodatkową aktywność ucznia, np. udział z sukcesem medalowym na zawodach sportowych organizowanych w ramach rozgrywek licealiady Podkarpackiego Szkolnego Związku Sportowego, turniejach i rozgrywkach pozaszkolnych na poziomie sportu kwalifikowanego, konkursach plastycznych i literackich o tematyce sportowej. Podniesienie oceny z wychowania fizycznego na koniec I semestru lub roku szkolnego może być tylko o jeden stopień.
- 8) Droga do poprawy ocen semestralnych i rocznych:
- a) uczeń może poprawić swoją ocenę końcową w terminie nie kolidującym z rozporządzeniem Dyrektora szkoły w sprawie terminu wystawiania ocen semestralnych i rocznych,
  - b) niedopuszczalnym jest poprawa ocen po tym terminie - uczniowi pozostaje wtedy droga egzaminu sprawdzającego zgodnie z obowiązującym prawem,
  - c) uczeń musi uzyskać ocenę do której aplikuje lub wyższą - ze wszystkich kontroli sprawności fizycznej i umiejętności przeprowadzonych przez nauczyciela w danym semestrze lub roku szkolnym. Każde pojedyncze niepowodzenie oznacza brak poprawy,
  - d) warunki i terminy przeprowadzenia poszczególnych prób sprawnościowych wyznacza nauczyciel uczący ucznia.

§ 49

Przedmiotowy system oceniania z edukacji dla bezpieczeństwa

1. Założenia ogólne:

- 1) Wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności niezbędne do racjonalnego i skutecznego działania i współdziałania w wypadku zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia, życia, mienia i środowiska.
- 2) Przygotowanie do uczestnictwa w przedsięwzięciach o charakterze obronnym i społecznym.
- 3) Doskonalenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy w przypadkach zagrożenia zdrowia i życia człowieka.
- 4) Kształtowanie odpowiednich postaw obywatelskich oraz przygotowanie młodzieży do świadomego i aktywnego uczestnictwa w działaniach związanych z obronnością kraju.
- 5) Rozwijanie umiejętności komunikowania się, pracy w grupie. Kształcenie otwartości i wrażliwości na potrzeby innych.

2. Formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

- 1) Odpowiedź ustna – kilka razy w semestrze, obejmuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji; w przypadku lekcji powtórzeniowych – z całego działu. Odpowiedź oceniana jest pod względem rzeczowości, prezentowania wypowiedzi i posługiwania się językiem przedmiotu, stosowania odpowiedniej argumentacji podczas dyskusji.

- 2) Kartkówka – obejmuje materiał z trzech ostatnich lekcji i nie wymaga wcześniejszego zapowiadania.
  - 3) Sprawdzian – odpowiedź pisemna z określonej wcześniej partii materiału lub działu, zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
  - 4) Ocena pracy wykonanej przez ucznia.
  - 5) Udział w zawodach, konkursach
  - 6) Aktywność na lekcji – uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, gdy zgromadzi pięć plusów, gdy uzyska ich mniej, na końcu semestru zostają one zamienione odpowiednio – przy czterech plusach na ocenę dobrą, a przy trzech na dostateczną.
  - 7) Prace dodatkowe – schematy, plansze, wykresy, rysunki, krzyżówki, diagramy.
  - 8) Aktywność pozalekcyjna.
3. W przypadku sprawdzianów pisemnych lub kartkówek przyjmuje się skalę punktową przeliczoną na oceny cyfrowe wg kryteriów:
- 1) 100% - ocena celująca,
  - 2) 99% - 86% - ocena bardzo dobra,
  - 3) 85% - 70% - ocena dobra,
  - 4) 69% - 50% - ocena dostateczna,
  - 5) 49% - 35% - ocena dopuszczająca,
  - 6) poniżej 35%- ocena niedostateczna.
4. Formy poprawy oceny, wystawienie oceny semestralnej i końcowej:
- 1) Nauczyciel oddaje sprawdzone prace pisemne w terminie dwóch tygodni.
  - 2) Uczeń ma możliwość poprawy oceny niedostatecznej ze sprawdzianu w formie i terminie ustalonym z nauczycielem.
  - 3) Wystawienie oceny semestralnej i na koniec roku szkolnego dokonywane jest na podstawie ocen cząstkowych i aktywności społecznej ucznia.
5. Sposoby informowania uczniów:
- 1) Na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie są zapoznawani z przedmiotowym systemem oceniania.
  - 2) Wymagania na poszczególne oceny są udostępniane wszystkim uczniom.
  - 3) Wszystkie oceny oparte o opracowane kryteria są jawne zarówno dla ucznia jak i jego rodziców.
6. Kryteria dla danej oceny:
- 1) Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności wymaganych na ocenę dopuszczającą,
    - 2) Na ocenę dopuszczającą uczeń powinien:
      - a) częściowo rozumieć polecenia i instrukcje,
      - b) zapamiętać wiadomości konieczne do elementarnej orientacji w treściach danego działu tematycznego i z pomocą nauczyciela je odtwarzać,
      - c) poprawnie rozpoznawać, nazywać i klasyfikować poznane pojęcia, zjawiska, urządzenia itp.,
      - d) wykonywać samodzielnie lub z pomocą nauczyciela proste ćwiczenia i polecenia,
      - e) współpracować w zespole przy wykonywaniu zadań praktycznych,
    - 3) Na ocenę dostateczną uczeń powinien:
      - a) rozumieć polecenia i instrukcje,
      - b) zapamiętać podstawowe wiadomości dla danego działu tematycznego i samodzielnie je prezentować,
      - c) rozumieć omawiane zagadnienia,
      - d) dokonywać selekcji i porównania poznanych zjawisk,
      - e) znać podstawowe procedury zachowań i regulaminy oraz umieć je samodzielnie lub z pomocą nauczyciela zastosować,
      - f) samodzielnie i poprawnie wykonywać proste ćwiczenia i zadania praktyczne,
      - g) samodzielnie zastosować zdobytą wiedzę w praktyce,
      - h) aktywnie uczestniczyć w pracach i zadaniach zespołowych.
    - 4) Na ocenę dobrą uczeń powinien:
      - a) rozumieć polecenia i instrukcje,
      - b) znać omawianą na zajęciach problematykę na poziomie rozszerzonym oraz w sposób logiczny i spójny ją prezentować,
      - c) rozumieć omawiane treści i umieć wyjaśnić je innym,
      - d) uogólniać i formułować wnioski,
      - e) aktywnie uczestniczyć w zajęciach lekcyjnych,
      - f) poprawnie i sprawnie wykonywać ćwiczenia praktyczne i inne zadania,
      - g) samodzielnie i poprawnie zastosować zdobytą wiedzę w praktyce,
      - h) wykazywać zainteresowanie omawianą na zajęciach problematyką.
    - 5) Na ocenę bardzo dobrą uczeń powinien wypełniać wymagania takie jak na ocenę dobrą i ponadto:
      - a) mieć bogate wiadomości na poziomie treści dopełniających,
      - b) umieć samodzielnie poszukiwać informacji w różnych źródłach oraz je selekcjonować,
      - c) właściwie interpretować nowe sytuacje i zjawiska, w sposób twórczy rozwiązywać problemy,
      - d) kierować pracą zespołu rówieśników,
    - 6) Na ocenę celującą uczeń powinien wypełniać wymagania takie jak na ocenę bardzo dobrą i ponadto:
      - a) wykazywać szczególne zainteresowanie przedmiotem i literaturą popularnonaukową,
      - b) uczestniczyć w konkursach i zawodach właściwych dla przedmiotu i uzyskiwać wyróżniające wyniki, godnie reprezentując szkołę.

§ 50

Przedmiotowy system oceniania z filozofii

1. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych z filozofii:

1) Bieżące ocenianie postępów w nauce filozofii będzie dokonywane na podstawie:

- a) sprawdzianu,
- b) kartkówki,
- c) odpowiedzi ustnej,
- d) praca domowa,
- e) ponadto uczeń może być oceniony za aktywność na lekcjach, stosunek do przedmiotu oraz za pozalekcyjne rozwijanie zainteresowań filozoficznych, w szczególności za udział oraz osiągnięcia w olimpiadzie filozoficznej.

2) Ocenianie klasyfikacyjne z filozofii :

- a) przed zakończeniem semestru nauczyciel wystawia każdemu z uczniów ocenę semestralną na podstawie zebranych przez uczniów ocen w trakcie bieżącego oceniania. Ocena semestralna nie musi być średnią arytmetyczną wszystkich ocen – uprzywilejowane są oceny ze sprawdzianu, eseju, odpowiedzi ustnej oraz osiągnięcia w olimpiadzie filozoficznej;
- b) ocena końcowa (roczna) będzie średnią arytmetyczną ocen semestralnych za wyjątkiem sytuacji, w której uczeń będzie miał osiągnięcia w olimpiadzie filozoficznej;
- c) uczeń może być niesklasyfikowany zgodnie z obowiązującym prawem.

2. Przedmiot oceniania bieżącego z filozofii.

1) wiedza:

- a) znajomość i rozumienie pojęć filozoficznych,
- b) znajomość i rozumienie poglądów poszczególnych filozofów i szkół filozoficznych,
- c) znajomość i rozumienie problemów poszczególnych dziedzin filozoficznych.

2) umiejętności:

- a) posługiwania się pojęciami filozoficznymi,
- b) analizowania problemów filozoficznych oraz poglądów i dokonywania ich syntezy,
- c) porównywania i zestawiania ze sobą różnych koncepcji filozoficznych,
- d) pracy z tekstem źródłowym, jego interpretacji,
- e) odnajdywania przesłanek i wyciągania konsekwencji danego rozumowania,
- f) logicznego myślenia,
- g) precyzyjnego formułowania myśli,
- h) korelowania wiedzy filozoficznej z wiedzą zdobytą na innych przedmiotach,
- i) odnoszenia zagadnień filozoficznych do rzeczywistości,
- j) opisu rzeczywistości w kategoriach filozoficznych.

3) postawa:

- a) twórcze myślenie,
- b) zaangażowanie i aktywność na zajęciach,
- c) udział w dyskusjach i ćwiczeniach,
- d) postępy w zdobywaniu wiedzy i umiejętności,
- e) kultura i styl wypowiedzi tak ustnej, jak i pisemnej,
- f) udział w olimpiadzie filozoficznej.

4) przygotowanie ucznia do zajęć:

- a) uczeń ma obowiązek być przygotowanym do każdego zajęcia, powinien prowadzić zeszyt przedmiotowy i mieć go na każdej lekcji,
- b) pisemne prace domowe, jeżeli nauczyciel nie zdecyduje inaczej, muszą być odrabiane w zeszycie przedmiotowym,
- c) uczeń powinien być gotowym do przedstawienia nabytej wiedzy i zdobytych umiejętności w formie pisemnej lub ustnej z zakresu materiału obejmującego trzy ostatnie lekcje,
- d) uczeń może być raz nieprzygotowany w ciągu semestru,
- e) nieprzygotowanie może polegać na braku gotowości do poddania się sprawdzeniu jego bieżących osiągnięć edukacyjnych, braku zrobionej pracy domowej, braku zeszytu - fakt nieprzygotowania uczeń może zgłosić nauczycielowi tylko na początku lekcji,
- f) zgłoszenie nieprzygotowania do lekcji nie zwalnia od konieczności pisania sprawdzianu, jeżeli ten był zapowiedziany wcześniej,
- g) zabronione jest podczas sprawdzania osiągnięć edukacyjnych korzystanie z odpowiedzi i ściągawek. Sankcją za wykrytą próbę tego rodzaju nieuczciwości jest ocena niedostateczna.

3. Zakresy wymagań dla uzyskania poszczególnych ocen z filozofii:

1) ocena niedostateczna - uczeń nie opanował wiadomości i umiejętności wymaganych w programie nauczania, luki w wiedzy są trudne do uzupełnienia, nie rozumie i nie potrafi wykonać prostych zadań nawet przy pomocy nauczyciela, jest bierny na lekcjach i niesystematyczny;

2) ocena dopuszczająca - uczeń zna podstawowe pojęcia filozoficzne, podstawowe tezy poszczególnych koncepcji filozoficznych, podstawowe zagadnienia filozoficzne, przy pomocy nauczyciela potrafi posługiwać się pojęciami filozoficznymi, potrafi analizować proste problemy i teksty filozoficzne, potrafi konstruować proste rozumowania logiczne, mimo wyraźnych luk, błędów i niedociągnięć w nauce potrafi przy pomocy nauczyciela opanować wiadomości konieczne, istotne dla dalszego etapu kształcenia, wykazuje znajomość od 45-55% treści określonych w podstawach programowych;

3) ocena dostateczna - uczeń spełnia kryteria niższego poziomu wymagań oraz potrafi samodzielnie bądź pod niewielkim kierunkowaniem nauczyciela:

- a) posługiwać się pojęciami filozoficznymi,

- b) analizować proste problemy filozoficzne,
  - c) konfrontować ze sobą przeciwstawne stanowiska filozoficzne,
  - d) analizować i interpretować proste teksty filozoficzne,
  - e) konstruować proste rozumowania logiczne,
  - f) próbuje wybierać i łączyć informacje z różnych źródeł,
  - g) konstruuje wypowiedzi ustne i pisemne, wewnątrznie uporządkowane, z właściwym użyciem terminów filozoficznych,
  - h) podejmuje próby samodzielnych dociekań filozoficznych, wymagających wielokrotnej korekty,
  - i) podejmuje współpracę w grupie przy zadaniach zespołowych,
  - j) stara się stosować zasady sprawnego komunikowania się,
  - k) posługuje się przeciętnym językiem,
  - l) zna od 55 do 65% treści określonych podstawami programowymi;
- 4) ocena dobra - uczeń spełnia kryteria niższego poziomu wymagań oraz rozumie:
- a) związki problematyki filozoficznej z rzeczywistością,
  - b) powiązania niektórych koncepcji filozoficznych,
  - c) potrafi analizować problemy filozoficzne o średnim stopniu trudności,
  - d) potrafi analizować i interpretować teksty filozoficzne,
  - e) potrafi dokonywać syntez i uogólnień,
  - f) potrafi opisywać rzeczywistość w kategoriach filozoficznych,
  - g) potrafi powiązać problematykę filozoficzną z wiedzą z innych dziedzin,
  - h) wybiera i porządkują informacje z różnych źródeł, aby skonstruować poprawnie ułożoną wypowiedź,
  - i) podejmuje próby samodzielnych dociekań filozoficznych, wymagających nieznacznej korekty,
  - j) dba o styl i precyzję swoich wypowiedzi,
  - k) wykazuje się zaangażowaniem i aktywnością na zajęciach,
  - l) potrafi przyjmować określone role w zespole i współpracować przy wykonaniu określonego zadania,
  - ł) stosuje w praktyce zasady sprawnego komunikowania się,
  - m) jest aktywny na lekcji, a w wypowiedziach dłuższych może wykazywać niepewność,
  - n) wykazuje się opanowaniem wiadomości z poziomu wymagań koniecznych i podstawowych,
  - o) zna od 65 do 85% treści określonych w podstawach programowych.
- 5) ocena bardzo dobra - uczeń spełnia kryteria niższego poziomu wymagań oraz :
- a) rozumie związki filozofii w jej rozwoju historycznym z rozwojem społeczeństw, nauki i kultury,
  - b) potrafi swobodnie posługiwać się kategoriami filozoficznymi,
  - c) potrafi analizować problemy filozoficzne o wysokim stopniu trudności,
  - d) potrafi samodzielnie konstruować argumenty bądź kontrargumenty względem tez i stanowisk filozoficznych,
  - e) potrafi precyzyjnie formułować myśli,
  - f) potrafi przedstawić zmiany, jakie dokonywały się w rozumieniu pojęć filozoficznych,
  - g) potrafi znaleźć korelację między koncepcjami filozoficznymi a literaturą oraz innymi dziedzinami sztuki i kultury danej epoki,
  - h) potrafi zająć własne stanowisko w odniesieniu do diskutowanych problemów i właściwie je uzasadnić,
  - j) wykazuje się twórczym myśleniem,
  - k) wykazuje się samodzielną oceną poszczególnych tez filozoficznych i właściwie ją uzasadniają,
  - l) wykazuje się wysoką kulturą wypowiedzi,
  - ł) w pełni opanował treści i osiągnęli cele kształcenia przewidziane programem nauczania,
  - m) podejmuje różne role w zespole, wnosząc twórczy wkład w wykonanie określonego zadania,
  - n) bezbłędnie wywiązuje się ze stawianych przed nimi zadań, a także samodzielnie się ich podejmują,
  - o) sprawnie porozumiewa się i stosują różne formy wypowiedzi,
  - p) opanował wiedzę określoną w podstawach programowych w zakresie od 85 do 100%;
- 6) ocena celująca - uczeń spełnia kryteria niższego poziomu wymagań oraz samodzielnie prowadzi dociekania filozoficzne, wykraczając poza program nauczania oraz : samodzielnie sięga do źródeł i opracowań w celu pogłębienia swego rozumienia poszczególnych zjawisk filozoficznych; zna przynajmniej w zarysie systemy filozoficzne spoza naszego kręgu kulturowego; posiada umiejętność selekcji materiału; umie prawidłowo wnioskować, formułuje oryginalne wnioski, bierze udział w olimpiadzie filozoficznej i odnosi w niej osiągnięcia, uczestniczy w innych formach pozaszkolnego życia filozoficznego, posiada wiadomości znacznie wykraczające poza zakres materiału - ponad 100% treści programowych.

Przedmiotowy system oceniania z historii i teraźniejszości.

1. Formy kontroli osiągnięć uczniów:

- 1) indywidualne (np. odpowiedzi ustne),
- 2) frontalne (np. prace klasowe, kartkówki –kontroli podlega równocześnie cała klasa),
- 3) kondensacyjne (większość klasy wypełnia zadania, kilku uczniów odpowiada lub pisze).

2. Metody kontroli:

- 1) odpowiedzi ustne (rozmowy nauczyciela z uczniami, udział w dyskusji, dłuższe wypowiedzi na określony temat),
- 2) kontrole pisemne (kartkówki, sprawdziany, testy kompetencyjne, rozprawki, zadania domowe)
- 3) ćwiczenia praktyczne (np. sprawdzające umiejętność pracy z różnymi źródłami historycznymi, mapami itd.)
- 4) referaty i odczyty (sprawdzające umiejętności pozyskiwania informacji z różnych źródeł, ich hierarchizowania, prezentowania własnych poglądów z użyciem logicznie dobranych argumentów, prowadzenia dyskusji),
- 5) prace pozalekcyjne (udział w konkursach, olimpiadach, realizacje projektów).

3. Kryteria wystawiania oceny semestralnej - indywidualne ocenianie ucznia zostanie zapisane w sześciostopniowej skali.

1) ocena dopuszczająca (poziom wymagań koniecznych). Uczeń:

- a) ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej,
- b) sytuuje najważniejsze wydarzenia w czasie i przestrzeni,
- c) rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe,
- d) przedstawia przy pomocy nauczyciela wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej,
- e) rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności,
- f) rozpoznaje rodzaj źródła historycznego oraz odpowiada na proste pytania dotyczące tego źródła.

2) ocena dostateczna (poziom wymagań podstawowych). Uczeń:

- a) ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej,
- b) selekcjonuje podstawowe fakty,
- c) wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe,
- d) odnajduje najważniejsze informacje zawarte w kilku źródłach pisanych, dokonuje ich wspólnej analizy,
- e) odróżnia fakty od opinii,
- f) przeprowadza podstawowe rekonstrukcje genezy, mechanizmów przebiegu oraz konsekwencji wybranego zjawiska z jednej płaszczyzny procesu historycznego,
- g) samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej.

3) ocena dobra (poziom wymagań rozszerzających). Uczeń:

- a) ma wiedzę i umiejętności historyczne określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w typowych sytuacjach,
- b) analizuje i porównuje informacje zawarte w różnych źródłach,
- c) przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji,
- d) dokonuje wszechstronnej rekonstrukcji genezy, mechanizmów przebiegu oraz konsekwencji wybranego zjawiska historycznego,
- e) samodzielnie wypowiada się w sposób umiarkowanie spójny,
- f) stosuje wiedzę w sytuacjach teoretycznych i praktycznych.

4) ocena bardzo dobra (poziom wymagań dopełniających). Uczeń:

- a) ma wiedzę i umiejętności historyczne określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w różnych sytuacjach problemowych,
- b) analizuje i porównuje dane zawarte w różnych źródłach historycznych, potrafi je samodzielnie zinterpretować,
- c) zauważa rozmaite interpretacje wydarzeń i procesów historycznych,
- d) samodzielnie ocenia postacie, wydarzenia i procesy,
- e) aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji i w trakcie zajęć pozalekcyjnych,
- f) formułuje problemy historyczne,
- g) łączy wiedzę z różnych przedmiotów nauczania.

5) ocena celująca (poziom wymagań wykraczających). Uczeń:

- a) ma wiedzę i umiejętności wykraczające poza podstawę programową,
- b) zna literaturę historyczną, potrafi zastosować wiedzę w różnych sytuacjach problemowych,
- c) samodzielnie rozwija swoje zainteresowania,
- d) proponuje nietypowe rozwiązania,
- e) startuje z sukcesami w konkursach i olimpiadach historycznych,
- f) samodzielnie formułuje i rozwiązuje problemy historyczne z wykorzystaniem popularnonaukowych i naukowych źródeł informacji.

4. Sposoby informowania uczniów o osiągnięciach:

- 1) ustne uzasadnienie oceny,
- 2) recenzje prac pisemnych,
- 3) publikowanie wyników konkursów, prac uczniowskich,
- 4) informacja zwrotna Rodziców,
- 5) rozmowa indywidualna,
- 6) udostępnianie prac do wglądu,
- 7) korespondencja i rozmowy telefoniczne,

8) świadectwo.

5. Narzędzia pomiaru osiągnięć uczniów oraz kryteria oceniania.

1) Pomiar osiągnięć ucznia odbywać się będzie według zasad pomiaru dydaktycznego (przy zachowaniu takich jego właściwości, jak: obiektywizm pomiaru, trafność, rzetelność i obiektywizm punktowania) za pomocą następujących narzędzi:

a) odpowiedzi ustne (rozmowy nauczyciela z uczniami, udział w dyskusji, dłuższe wypowiedzi na określony temat),

b) prace pisemne (kartkówki, sprawdziany, testy kompetencyjne, rozprawki, zadania domowe),

c) ćwiczenia praktyczne (np. sprawdzające umiejętność pracy z różnymi źródłami historycznymi, mapami itd.),

d) referaty i odczyty (sprawdzające umiejętności pozyskiwania informacji z różnych źródeł, hierarchizowania ich, prezentowania własnych poglądów z użyciem logicznie dobranych argumentów, prowadzenia dyskusji),

e) prace pozalekcyjne (udział w konkursach, olimpiadach, realizacji projektów).

2) Kryteria oceny poszczególnych form aktywności ucznia:

a) ocenianie będzie dokonywane na podstawie skali obowiązującej w polskim systemie oświaty. Dopuszcza się stosowanie dodatkowych znaków plus (+) i minus (-) przy ocenach cząstkowych,

b) ocenianie będzie jawne, a wystawiane oceny – uzasadnione,

c) sprawdzian pisemny - każdym semestrze przewiduje się trzy sprawdziany, podsumowujące przerobiony dział materiału, przyjmuje się skalę punktową przeliczoną na oceny cyfrowe wg kryteriów:

- 100% - ocena celująca,

- 99% - 86% - ocena bardzo dobra,

- 85% - 70% - ocena dobra,

- 69% - 50% - ocena dostateczna,

- 49% - 35% - ocena dopuszczająca,

- poniżej 35% - ocena niedostateczna.

3) Tekst źródłowy, materiał kartograficzny, ikonograficzny i statystyczny. Umiejętność analizy wymienionych źródeł informacji historycznej będzie sprawdzana przez udzielenie odpowiedzi na postawione pytania do jednego lub kilku zestawionych w całość problemową materiałów źródłowych.

4) Kartkówki 10 –15 minutowe są niezapowiedziane. Zakres ich treści obejmuje trzy ostatnie lekcje.

5) Odpowiedzi ustne. Na ocenę odpowiedzi ustnej składają się: jej zawartość merytoryczna, argumentacja, wyrażenie sądów, ich uzasadnianie, stosowanie języka historycznego oraz sposób prezentacji. Dodatkowe pytania naprowadzające wpływają na obniżenie oceny.

6) Aktywność ucznia na lekcji. Za poprawną odpowiedź, której uczeń udzielił podczas lekcji, jest przyznawany plus (+). Uzyskanie pięciu plusów skutkuje wpisaniem do dziennika oceny bardzo dobrej. Za pasywną postawę w czasie lekcji uczeń otrzyma minus (-). Pięć minusów powoduje wpisanie do dziennika oceny niedostatecznej.

7) Aktywność pozalekcyjna. Za formę aktywności pozalekcyjnej uwzględnianej w ocenianiu uważa się udział uczniów w lokalnych imprezach i uroczystościach o charakterze patriotycznym.

8) Praca w grupach. Praca w grupach polega na efektywnym współdziałaniu w zespole, planowaniu i ocenianiu własnego uczenia się, skutecznym porozumiewaniu się w różnych sytuacjach, rozwiązywaniu problemów w twórczy sposób. Będzie oceniana przez ucznia – jako element samooceny – oraz przez nauczyciela nadzorującego i sprawdzającego pracę grup.

9) Prace długoterminowe. Oceniana będzie samodzielna praca długoterminowa ucznia – jak gromadzenie i dokumentacja różnych źródeł informacji historycznej, czytanie i twórcze wykorzystywanie literatury, korzystanie z wiedzy muzealnej, osiągnięcia w olimpiadach i konkursach. Za zwycięstwo w konkursie historycznym na szczeblu centralnym i uzyskanie tytułu laureata uczeń otrzyma ocenę celującą na zakończenie roku szkolnego.

10) Ocena semestralna i końcowo roczna jest uznaniowa.

§ 52

Przedmiotowy system oceniania z wiedzy o społeczeństwie i prawie.

1. Zasady oceniania zostały opracowane w celu kształcenia kompetencji kluczowych w trzech działach:

1) wiedza,

2) umiejętności,

3) postawy, zwłaszcza: porozumiewanie się w języku ojczystym, umiejętności uczenia się, kompetencje społeczne, inicjatywność, świadomość i ekspresja kulturalna.

2. Zasady ogólne:

1) Ucznia obowiązują wiadomości i umiejętności określone w szczegółowych kryteriach oceniania z wiedzy o społeczeństwie.

2) Wymagania edukacyjne sformułowane są na podstawie podstawy programowej.

3) Stosuje się sześciopunktową skalę ocen.

4) Każda ocena jest opatrzona komentarzem nauczyciela, ustnym lub pisemnym. Zawartością komentarza są wskazówki dla ucznia, w jaki sposób może on podnieść swoje osiągnięcia edukacyjne.

5) Prace klasowe są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem.

6) Prace klasowe są obowiązkowe. Uczniowie, którzy z przyczyn losowych nie napisali pracy klasowej oraz ci uczniowie, którzy otrzymali ocenę niedostateczną zobowiązani są przystąpić do napisania II terminu w okresie nie dłuższym niż 1 tydzień od oddania przez nauczyciela poprawionych prac lub po uzgodnieniu z nauczycielem innego terminu. Nie zaliczenie (uzyskanie oceny pozytywnej) większości sprawdzianów (50% plus jeden) skutkuje obniżeniem oceny semestralnej lub rocznej.

7) Ściąganie podczas sprawdzianów, testów, kartkówek itp. skutkuje wpisaniem uwagi za nieuczciwość.

- 8) Jeden raz w semestrze uczeń może zgłosić nieprzygotowanie („np”) bez żadnych sankcji.
- 9) Uczeń jest zobowiązany do noszenia podręczników i zeszytów na każdą lekcję. Zeszyt przedmiotowy jest własnością ucznia i jemu służy, nie podlega ocenie sposób jego prowadzenia.
- 10) Pisemne prace domowe (referaty, sprawozdania, rozprawki itp.) uczniowie wykonują w zeszytach lub na oddzielnych kartkach lub na platformie Classroom. Prace muszą być napisane w czytelny i estetyczny sposób.
- 11) Prace uczniów są przechowywane przez nauczyciela, uczeń i rodzice mają do nich wgląd na zasadach określonych przez nauczyciela.
- 12) Uczniom klas pierwszych w miesiącu wrześniu przysługuje okres ochronny (bez ocen niedostatecznych).
- 13) W przypadku, gdy uczeń otrzyma ocenę niedostateczną na semestr jest zobowiązany nadrobić materiał nauczania w terminie ustalonym z nauczycielem, a sprawdzenie wiedzy odbywa się w formie pisemnej (test sprawdzający).
- 14) W przypadku, gdy uczeń otrzyma ocenę niedostateczną w wyniku klasyfikacji rocznej może zdawać egzamin poprawkowy. Egzamin poprawkowy jest przeprowadzany zgodnie z obowiązującym prawem.
- 15) Uczniowie, którzy w danym roku szkolnym realizują przedmiot w zakresie podstawowym i rozszerzonym, otrzymują podczas klasyfikacji semestralnej i końcowo rocznej jedną, wspólną ocenę z tego przedmiotu. Ocenę ustala nauczyciel uczący na poziomie rozszerzonym, po konsultacji z nauczycielem poziomu podstawowego.
3. Kryteria oceny poszczególnych form aktywności ucznia:
- 1) Ocenianie będzie dokonywane na podstawie skali obowiązującej w polskim systemie oświaty. Dopuszcza się stosowanie dodatkowych znaków plus (+) i minus (-) przy ocenach częściowych. Ocenienie będzie jawne, a wystawianie oceny – uzasadnione.
  - 2) Sprawdzian pisemny. W każdym semestrze przewiduje się maksymalnie trzy sprawdziany, podsumowujące przerobiony dział materiału. W zależności od zdobytych na sprawdzianie punktów uczniowie otrzymują następujące oceny:
    - a) celujący – 100%,
    - b) bardzo dobry – 99% – 86%,
    - c) dobry – 85% - 70%,
    - d) dostateczny – 69% - 50 %,
    - e) dopuszczający – 49% - 35%,
    - f) niedostateczny – poniżej 35%.

- 3) Tekst źródłowy, materiał kartograficzny, ikonograficzny i statystyczny. Umiejętność analizy wymienionych źródeł informacji z przedmiotu będzie sprawdzana przez udzielenie odpowiedzi na postawione pytania do jednego lub kilku zestawionych w całość problemową materiałów źródłowych np. prasowych z ostatniego tygodnia.
- 4) Kartkówki 10 –15 minutowe. Zakres ich treści obejmuje trzy ostatnie lekcje.
- 5) Odpowiedzi ustne. Na ocenę odpowiedzi ustnej składają się: jej zawartość merytoryczna, argumentacja, wyrażenie sądów, ich uzasadnianie, stosowanie języka przedmiotu oraz sposób prezentacji. Dodatkowe pytania naprowadzające.
- 6) Aktywność ucznia na lekcji. Za poprawną odpowiedź, której uczeń udzielił podczas lekcji, jest przyznawany plus (+). Uzyskanie pięciu plusów skutkuje wpisaniem do dziennika oceny bardzo dobrej. Za pasywną postawę w czasie lekcji uczeń otrzyma minus (-). Pięć minusów powoduje wpisanie do dziennika oceny niedostatecznej.
- 7) Aktywność pozalekcyjna. Za formę aktywności pozalekcyjnej uwzględnianej w ocenianiu uważa się udział ucznia w lokalnych imprezach i uroczystościach o charakterze patriotycznym i społecznym.
- 8) Praca w grupach. Praca w grupach polega na efektywnym współdziałaniu w zespole, planowaniu i ocenianiu własnego uczenia się, skutecznym porozumiewaniu się w różnych sytuacjach, rozwiązywaniu problemów w twórczy sposób. Będzie oceniana przez ucznia – jako element samooceny – oraz przez nauczyciela nadzorującego i sprawdzającego pracę grup.
- 9) Prace długoterminowe. Oceniana będzie samodzielna praca długoterminowa ucznia – jak gromadzenie i dokumentacja różnych źródeł informacji, czytanie i twórcze wykorzystywanie literatury, korzystanie z wiedzy archiwalnej, osiągnięcia w olimpiadach i konkursach.

10) Ocena semestralna i końcowo roczna jest uznaniowa.

3. Kryteria wystawiania oceny semestralnej i rocznej. Indywidualne ocenianie ucznia zostanie zapisane w sześcioletniej skali:

- 1) Ocena niedostateczna - uczeń nie spełnia wymogów na ocenę dopuszczającą.
- 2) Ocena dopuszczająca. Uczeń: ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej, sytuuje najważniejsze wydarzenia w czasie i przestrzeni, rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe, przedstawia przy pomocy nauczyciela wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej, określa rodzaj źródła, odszukuje najważniejsze informacje w źródle pisanym.
- 3) Ocena dostateczna. Uczeń: ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej, selekcjonuje podstawowe fakty, wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo - skutkowe, odnajduje najważniejsze informacje zawarte w kilku źródłach pisanych, dokonuje ich wspólnej analizy, odróżnia fakty od opinii, przeprowadza podstawowe rekonstrukcje genezy, mechanizmów przebiegu oraz konsekwencji wybranego zjawiska z jednej płaszczyzny procesu, samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej.
- 4) Ocena dobra. Uczeń: ma wiedzę i umiejętności z przedmiotu określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w typowych sytuacjach, analizuje i porównuje informacje zawarte w różnych źródłach, przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji, dokonuje wszechstronnej rekonstrukcji genezy, mechanizmów przebiegu oraz konsekwencji wybranego zjawiska.
- 5) Ocena bardzo dobra. Uczeń: ma wiedzę i umiejętności z przedmiotu określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w różnych sytuacjach problemowych, analizuje i porównuje dane zawarte w różnych źródłach, potrafi je samodzielnie zinterpretować, zauważa rozmaite interpretacje wydarzeń i procesów, samodzielnie ocenia postacie, wydarzenia i procesy, aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji i w trakcie zajęć pozalekcyjnych, formułuje problemy.

6) Ocena celująca. Uczeń: ma wiedzę i umiejętności wykraczające poza podstawę programową; zna literaturę z przedmiotu, potrafi zastosować wiedzę w różnych sytuacjach problemowych, samodzielnie rozwija swoje zainteresowania, samodzielnie formułuje i rozwiązuje problemy dotyczące przedmiotu z wykorzystaniem popularnonaukowych i naukowych źródeł informacji, startuje z sukcesami w konkursach i olimpiadach z przedmiotu.

§ 52

Przedmiotowy system oceniania z plastyki

1. Ocena wiedzy i umiejętności uczniów z przedmiotów artystycznych nie jest dla nauczyciela sprawą szablonową. Nauczyciel dokonując oceny osiągnięć bierze pod uwagę przede wszystkim:

- 1) poziom uzdolnień i predyspozycji plastycznych,
- 2) indywidualny wkład pracy ucznia potrzebny do realizacji określonych działań,
- 3) postawę i zaangażowanie ucznia wobec stawianych mu zadań,
- 4) uzyskany poziom wiedzy i umiejętności w zakresie różnych form aktywności artystycznej i wiadomości z teorii plastyki,
- 5) przygotowanie ucznia do zajęć,
- 6) podejmowanie przez ucznia dodatkowych zadań, włączanie się w życie artystyczne szkoły, środowiska,
- 7) rozwijanie własnych umiejętności i zainteresowań artystycznych, umiejętność formułowania problemów, wyciągania wniosków oraz poszukiwania własnych rozwiązań.

2. Ocenianie bieżące jest dokonywane przez:

- 1) działania plastyczne (ćwiczenia plastyczne),
- 2) prace plastyczne,
- 3) sprawdziany (założenie takiej ewentualności)
- 4) odpowiedź ustną,
- 5) pracę domową,
- 6) aktywność ucznia na lekcji,
- 7) przygotowanie ucznia do zajęć,
- 8) zadania dodatkowe.

3. Ocenie podlegają tylko prace plastyczne wykonane samodzielnie przez ucznia. Jeżeli uczeń z różnych przyczyn nie skończył swojej pracy na zajęciach, to może to zrobić to w domu i oddać pracę do oceny w terminie dwóch tygodni od zakończenia tej pracy na lekcji w przeciwnym wypadku otrzymuje ocenę niedostateczną.

4. W semestrze uczeń może poprawić oceny otrzymane za nieterminowe oddanie pracy plastycznej. Uczeń nieobecny na lekcji nie musi wykonywać pracy plastycznej w domu, chyba, że jest to praca dwugodzinna i na jednej lekcji jest obecny.

5. Aktywność ucznia na lekcjach nagradzana jest plusem (+). Ze względu na artystyczny charakter przedmiotu stosuje się 3 oceny: celującą, bardzo dobrą, dobrą:

- 1) ocena celująca: sześć plusów,
- 2) ocena bardzo dobra: pięć plusów,
- 3) ocena dobra: cztery plusy.

6. Dwa razy w semestrze uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez konsekwencji. O tym fakcie informuje nauczyciela zaraz po wejściu do klasy. Zgłoszenie może dotyczyć braku zeszytu, podręcznika, materiałów plastycznych, instrumentu, zaległej pracy. Po zgłoszeniu 3 nieprzygotowań uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

7. Za nieodrobioną pracę domową/ o ile ten fakt nie został zgłoszony jako nieprzygotowanie przez ucznia/ uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Uczeń ma prawo poprawić tę ocenę przynosząc na najbliższą lekcję uzupełnioną pracę domową

8. Aktywność pozalekcyjna nagradzana jest celującymi ocenami częściowymi (m.in. za udział w konkursach, prezentowanie umiejętności na forum szkoły i poza nią, aktywny udział w pozalekcyjnych zajęciach o charakterze artystycznym).

9. Każdy uczeń może wykorzystać swoje umiejętności realizując zadania dodatkowe. Mogą to być: przygotowanie prezentacji multimedialnej, wykonanie gazetki tematycznej, występowanie na szkolnych apelach, reprezentowanie szkoły w konkursach, przeglądach itp.

10. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności: sprawdzian, prezentacja multimedialna, praca plastyczna aktywność na lekcji, zadania dodatkowe.

11. Progi procentowe w ocenianiu sprawdzianów pisemnych:

- 1) celujący – 100%,
- 2) bardzo dobry – 99% – 86%,
- 3) dobry – 85% - 70%,
- 4) dostateczny – 69% - 50 %,
- 5) dopuszczający – 49% - 35%,
- 6) niedostateczny – poniżej 35%.

12. Ocena semestralna lub roczna jest uznaniowa. Uczeń ma prawo poprawić przewidywaną ocenę semestralną lub roczną pod warunkiem, że wykorzystał wszelkie możliwości poprawy podane wyżej. Poprawa oceny odbywa się w formie testu z zakresu wiedzy i umiejętności semestralnej/rocznej.

13. Kryteria ocen semestralnych i rocznych:

- 1) ocenę celującą otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności objętych programem i:
  - a) czynnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych,
  - b) wykazuje zainteresowanie sztuką,

- c) zdobywa informacje z innych źródeł, angażuje się w życie artystyczne klasy i szkoły,
  - d) twórczo rozwija własne uzdolnienia,
  - e) wzorowo organizuje pracę, przygotowuje się do zajęć i współpracuje w grupie,
  - f) terminowo wywiązuje się ze swoich obowiązków;
- 2) ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiedzy i umiejętności w bardzo dobrym stopniu, a ponadto:
- a) wykazuje aktywną postawę w pracach indywidualnych i zespołowych,
  - b) bardzo dobrze wywiązuje się z wszelkich zadań i powierzonych mu ról,
  - c) uzyskuje bardzo dobre i dobre oceny częściowe,
  - d) starannie wykonuje ćwiczenia plastyczne i muzyczne,
  - e) potrafi obronić swój pogląd i postawę twórczą,
  - f) wykazuje się sprawnością i samodzielnością w wykonywaniu zadań,
  - g) bardzo dobrze organizuje pracę, czynnie uczestniczy w zajęciach, przestrzega ustalonych terminów.
- 3) ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który opanował zakres programowej wiedzy i umiejętności w stopniu średnim, a także:
- a) zwykle pracuje systematycznie i efektywnie, indywidualnie i w grupie,
  - b) poprawnie formułuje wnioski i udaje mu się bronić swych poglądów,
  - c) odpowiednio wywiązuje się z części zadań i powierzonych mu ról,
  - d) najczęściej uzyskuje dobre oceny częściowe.
  - e) poprawnie organizuje pracę i zwykle jest przygotowany do lekcji;
- 4) ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiedzy i umiejętności w stopniu dostatecznym i:
- a) nie zawsze pracuje systematycznie i niezbyt chętnie podejmuje wszelkie działania,
  - b) rzadko uczestniczy w dyskusjach i pracach zespołowych,
  - c) czasami poprawnie formułuje wnioski,
  - d) ma problemy z obroną swoich poglądów,
  - e) najczęściej uzyskuje dostateczne oceny częściowe.
  - f) stosuje zasady organizacji pracy, mało efektywnie wykorzystuje czas na lekcji;
- 5) ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który opanował zakres wiedzy i umiejętności na poziomie elementarnym, a także:
- a) nie pracuje systematycznie,
  - b) niezbyt chętnie podejmuje działania,
  - c) biernie uczestniczy w dyskusjach,
  - d) niestarannie wykonuje ćwiczenia,
  - e) nie formułuje własnych wniosków,
  - f) bardzo często nieprzygotowany do lekcji, ma trudności w organizacji pracy;
- 6) ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nawet w stopniu elementarnym nie opanował materiału i nie nabył umiejętności wskazanych w programie nauczania oraz:
- a) nie wykazuje zainteresowania przedmiotem,
  - b) nie bierze udziału w działaniach twórczych,
  - c) nie prowadzi zeszytu przedmiotowego,
  - d) nie wykazuje żadnej chęci do poprawy swojej oceny.
  - e) notorycznie nieprzygotowany do zajęć
  - f) brak chęci do podejmowania jakichkolwiek działań w trakcie lekcji.
- Ocena ta nie wynika z możliwości czy braku uzdolnień ucznia, lecz z całkowitej niechęci do przedmiotu oraz pracy.

ROZDZIAŁ 7

ORGANIZACJA ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

§ 53

1. Podstawową jednostką organizacyjną szkoły jest oddział.
2. Planowana liczba uczniów w oddziałach klas pierwszych wynosi od 25 do 32.
3. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą organu prowadzącego, liczba uczniów w oddziale może być mniejsza niż 25.
4. Oddziałem opiekuje się nauczyciel – wychowawca. Dyrektor, na wniosek wychowawcy, może przydzielić drugiego nauczyciela, który również pełni obowiązki wychowawcy.
5. Dla zapewnienia ciągłości i skuteczności pracy wychowawczej, w miarę możliwości Dyrektor zapewnia, aby nauczyciel - wychowawca opiekował się danym oddziałem w ciągu całego etapu edukacyjnego.
6. Formy spełniania zadań nauczyciela - wychowawcy powinny być dostosowane do wieku uczniów, ich potrzeb oraz warunków środowiskowych szkoły.
7. Nauczanie przedmiotów powinno być kontynuowane (w miarę możliwości) przez tego samego nauczyciela w całym cyklu nauki. W uzasadnionych przypadkach, Dyrektor na prośbę nauczyciela lub uczniów i ich rodziców może dokonać zmiany. Zmiana taka powinna nastąpić z początkiem kolejnego roku szkolnego.
8. Szkoła prowadzi nabór do klas ogólnokształcących.
9. W szkole, za zgodą organu prowadzącego, mogą zostać utworzone oddziały klas sportowych. Zasady funkcjonowania klas sportowych regulują odrębne przepisy. Utworzenie oddziału sportowego następuje po podpisaniu porozumienia pomiędzy organem prowadzącym szkołę, a właściwym klubem sportowym.
10. Uczniowie klas sportowych, w terminie do 30 września danego roku szkolnego, mają obowiązek przedstawić nauczycielowi-trenerowi aktualne zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do udziału w zajęciach sportowych i treningach.

§ 54

1. Nauczanie języków obcych może być organizowane w zespołach międzyoddziałowych, z uwzględnieniem umiejętności językowych uczniów.
2. Szkoła w miarę możliwości zapewnia uczniom kontynuację nauki języka obcego, którego uczyli się na poprzednim szczeblu edukacji.

§ 55

1. Dyrektor szkoły w porozumieniu z organami szkoły, wyznacza na początku każdego etapu edukacyjnego wybrane dla danego oddziału 2 - 4 przedmioty ujęte w podstawie programowej, w zakresie rozszerzonym.
2. Programy nauczania przedmiotów, o których mowa w ust. 1, ustala się dla danego oddziału lub grupy uczniów z kilku oddziałów uwzględniając zainteresowania uczniów oraz możliwości organizacyjne, kadrowe i finansowe szkoły.
3. Zajęcia realizowane w ramach godzin do dyspozycji Dyrektora szkoły mogą być organizowane w zespołach.
4. W uzasadnionych przypadkach takich jak realizacja zajęć dydaktycznych w blokach tematycznych, programów autorskich, eksperymentów dydaktycznych możliwe jest ustalenie innej długości trwania lekcji i przerw. Wymaga to zgody Dyrektora szkoły.

§ 56

Godzina lekcyjna trwa 45 minut. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć edukacyjnych w innym wymiarze, zgodnie z obowiązującym prawem.

ROZDZIAŁ 8 PRAWA I OBOWIĄZKI UCZNIÓW

§ 57

1. Uczniowie szkoły mają prawo do:

- 1) właściwie zorganizowanego procesu kształcenia, zgodnie z zasadami pracy umysłowej,
- 2) opieki wychowawczej i warunków pobytu w Liceum zapewniających bezpieczeństwo, ochronę przed wszelkimi formami przemocy fizycznej bądź psychicznej oraz ochronę i poszanowanie jego godności w sprawach osobistych, rodzinnych i koleżeńskich,
- 3) życzliwego, podmiotowego traktowania w procesie dydaktyczno-wychowawczym,
- 4) swobody wyrażania myśli i przekonań, w szczególności dotyczących życia Liceum, a także światopoglądowych i religijnych jeżeli nie narusza tym dobra innych osób,
- 5) rozwijania swoich zdolności, zainteresowań i talentów oraz uzyskiwania od nauczycieli wyjaśnień dotyczących treści nauczania, w tym informacji o odpowiedniej literaturze,
- 6) sprawiedliwej, obiektywnej i jawnej oceny,
- 7) pomocy ze strony nauczyciela w przypadku trudności w nauce,
- 8) korzystania z poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego i zawodowego,
- 9) korzystania z pomieszczeń szkolnych, sprzętu, środków dydaktycznych, księgozbioru biblioteki podczas zajęć pozalekcyjnych,
- 10) opieki socjalnej na zasadach określonych odrębnymi przepisami,
- 11) wpływania na życie szkoły poprzez działalność samorządową oraz zrzeszania się w organizacjach działających w szkole,
- 12) reprezentowania szkoły w konkursach, olimpiadach, przeglądach, zawodach, i innych imprezach, zgodnie z zainteresowaniami i zdolnościami,
- 13) powiadamiania z wyprzedzeniem 7 dni o terminie i zakresie pisemnych sprawdzianów wiadomości o ile materiał wykracza poza zakres trzech lekcji,
- 14) otrzymania do wglądu prac pisemnych po ich poprawie na warunkach ustalonych przez nauczyciela danego przedmiotu,
- 15) odwołania się do Dyrektora szkoły w przypadku łamania jego praw,
  - a) odwołanie powinno być przedstawione na piśmie Dyrektorowi szkoły przez ucznia bądź jego rodziców (opiekunów prawnych) najpóźniej w terminie 3 dni od zaistniałej sytuacji,
  - b) Dyrektor szkoły zobowiązany jest rozpatrzyć sprawę w terminie 7 dni od złożenia odwołania,
- 16) złożenia wniosku o zmianę przedmiotu realizowanego w zakresie rozszerzonym.

2. Uczniowie szkoły mają obowiązek:

- 1) przestrzegać postanowień zawartych w statucie szkoły,
  - 2) uczyć się systematycznie, pracować nad własnym rozwojem, aktywnie uczestniczyć w zajęciach lekcyjnych i życiu szkoły, rozwijać swe zdolności i zainteresowania,
  - 3) zachowywać się w każdej sytuacji w sposób godny młodego Polaka, dbać o piękno mowy ojczystej,
  - 4) postępować zgodnie z dobrem szkolnej społeczności, dbać o honor i tradycję szkoły, współtworzyć jego autorytet,
  - 5) okazywać szacunek nauczycielom, podporządkowywać się zaleceniom i zarządzeniom Dyrektora, Rady Pedagogicznej, nauczycieli oraz ustaleniom Samorządu Uczniowskiego,
  - 6) przestrzegać zasad współżycia społecznego, a w szczególności:
    - a) okazywać szacunek dorosłym i kolegom,
    - b) przeciwstawiać się przejawom brutalności i wulgarności,
    - c) szanować poglądy i przekonania innych ludzi,
    - d) szanować wolność i godność osobistą drugiego człowieka,
    - e) być odpowiedzialnym za własne życie, zdrowie i higienę,
  - 7) naprawiać wyrządzone przez siebie szkody,
  - 8) wystrzegać się nałogów: uczeń nie może palić tytoniu i korzystać z e-papierosów, pić alkoholu, używać narkotyków, używać środków zakazanych prawnie.
  - 9) dbać o ład, porządek i higienę oraz wspólne dobro: sprzęt, meble, urządzenia, pomoce i przybory szkolne,
  - 10) przestrzegać ciszy i zachowywać spokój, będąc na korytarzu szkoły w czasie trwania lekcji,
  - 11) usprawiedliwiać opuszczone godziny lekcyjne w terminie 14 dni po powrocie do szkoły (obowiązek taki spoczywa na rodzicach, opiekunach ucznia i uczniach pełnoletnich), i tak:
    - a) w celu usprawiedliwienia nieobecności swojego dziecka (podopiecznego), rodzic lub opiekun jest obowiązany osobiście powiadomić wychowawcę o przyczynie zaistniałej absencji,
    - b) w razie nieobecności wychowawcy w pracy, rodzic powiadamia Dyrektora szkoły,
    - c) wychowawca może wyrazić zgodę na usprawiedliwienie dziecka telefonicznie, bądź wyrażone na piśmie,
    - d) wychowawcy honorują zaświadczenia lekarskie jeśli zaopatrzone są one podpisem rodziców,
    - e) uczeń pełnoletni może samodzielnie usprawiedliwiać swoje godziny tylko i wyłącznie na drodze elektronicznej - z własnego konta na e-dzienniku - wskazując szczegółowo dni i godziny, które tego wymagają. Oświadczenie ucznia podlega ocenie nauczyciela co do okoliczności podanych jako powód nieobecności w szkole. Oceny takiej nauczyciel dokonuje w oparciu o doświadczenie zawodowe i życiowe oraz znajomość sytuacji ucznia.
  - 12) dbania o higienę osobistą, schludny wygląd i noszenia właściwego stroju,
  - 13) wyłączania telefonu komórkowego, wszelkich odtwarzaczy muzyki i innych urządzeń rejestrujących dźwięki i obraz w czasie trwania lekcji – szczegółowe przepisy reguluje zarządzenie dyrektora szkoły,
3. Ubiór ucznia jest dowolny, przy zachowaniu następujących reguł:

- 1) noszone koszule, bluzy, podkoszulki, spodnie, spódnice itd. nie mogą zawierać nadruków związanych z subkulturami młodzieżowymi; nadruki nie mogą mieć charakteru obraźliwego, prowokacyjnego lub wywołującego agresję,
- 2) dopuszczalne są kolory o stonowanym odcieniu,
- 3) okrycia zakładane bezpośrednio na ciało nie mogą być przezroczyste, a w zestawieniu ze spódnicą bądź spodniami mają zakrywać cały tułów,
- 4) dziewczęta mogą nosić zarówno spódnice, jak i spodnie; ich długość nie może być krótsza niż do połowy uda,
- 5) chłopców obowiązują długie spodnie w stonowanych kolorach; w miesiącach letnich mogą to być krótkie spodnie,
- 6) obuwie noszone w szkole powinno być lekkie i nie zagrażające zdrowiu; w okresie jesienno-zimowym obowiązuje lekkie obuwie zastępcze,
- 7) fryzura ucznia może mieć dowolną długość; długie włosy powinny być tak ułożone, aby nie przeszkadzały w pracy na lekcji,
- 8) dopuszczalny jest delikatny makijaż,
- 9) biżuteria oraz wszelkie elementy dekoracyjne, mające wpływ na wygląd ucznia nie mogą mieć żadnych oznak subkulturowych, agresywnych akcentów i nie mogą zagrażać zdrowiu i bezpieczeństwu innych osób,
- 10) uwagi nauczyciela dotyczące niewłaściwego wyglądu ucznia powinny być skierowane do niego indywidualnie – ich nierespektowanie powoduje zastosowanie postanowień regulaminowych zawartych w statucie.
- 11) w czasie świąt państwowych i innych uroczystości obchodzonych w szkole uczniów obowiązuje ubiór odświętny.

§ 58

1. Uczeń może być nagrodzony za:

- 1) rzetelną naukę,
- 2) wzorową postawę i pracę społeczną,
- 3) wybitne osiągnięcia,
- 4) dzielność i odwagę,
- 5) wzorową frekwencję.

2. Rodzaje nagród:

- 1) stypendium naukowe za wyniki w nauce,
- 2) wyróżnienie przez wychowawcę,
- 3) wyróżnienie przez Dyrektora szkoły – ustne,
- 4) wyróżnienie przez Dyrektora szkoły – pisemne,
- 5) nagrody pieniężne,
- 6) nagrody książkowe,

§ 59

1. Uczeń może być ukarany za:

- 1) niszczenie mienia szkolnego,
- 2) lekceważący stosunek do nauki, nauczycieli lub pracowników szkoły,
- 3) opuszczenie zajęć lekcyjnych bez usprawiedliwienia,
- 4) niegodne zachowanie,
- 5) stosowanie niedozwolonych używek, w tym alkoholu, narkotyków, nikotyny, dopalaczy, papierosów elektronicznych i innych,
- 6) nieprzestrzeganie postanowień statutu szkoły,
- 7) używanie telefonu komórkowego, przedmiotów rejestrujących obraz i dźwięk na lekcjach (bez zgody nauczyciela) oraz innych urządzeń zagrażających zdrowiu lub życiu.

2. Rodzaje kar:

- 1) upomnienie wychowawcy klasy,
- 2) nagana dyrektora udzielona na piśmie lub w formie elektronicznej,
- 3) pozbawienie funkcji społecznej,
- 4) przeniesienie do równoległej klasy,
- 5) ostrzeżenie o usunięciu ucznia ze szkoły w przypadku dalszego naruszania porządku szkolnego,
- 6) skreślenie z listy uczniów szkoły.

3. Rada Pedagogiczna może w drodze uchwały upoważnić dyrektora szkoły do skreślenia ucznia z listy uczniów, w następujących przypadkach:

- 1) rażącego naruszenia postanowień statutu szkoły,
- 2) spożywania alkoholu na terenie szkoły i w jej obrębie oraz na zajęciach i uroczystościach organizowanych przez szkołę poza jej terenem,
- 3) posiadania, rozprowadzania lub używania środków odurzających na terenie szkoły, w jej obrębie oraz poza jej terenem,
- 4) udowodnionych kradzieży i innych czynów o charakterze chuligańskim,
- 5) stosowania przemocy wobec innych osób,
- 6) dewastacji sprzętu, pomocy naukowych oraz obiektów użyteczności publicznej.

§ 60

Odwołania od kar.

1. Uczeń bądź jego rodzice mają prawo do odwołania się od kary za pośrednictwem: wychowawcy, Rady Rodziców, Samorządu Uczniowskiego.
2. Odwołanie powinno być wyrażone na piśmie i przedstawione dyrektorowi w terminie trzech dni od ukarania.
3. Dyrektor zobowiązany jest powtórnie rozpatrzyć sprawę w terminie 7 dni.
4. Wykonanie kary może być zawieszona na czas próbną, określony uchwałą Rady Pedagogicznej.
5. W przypadku skreślenia z listy uczniów szkoły, uczeń lub jego rodzice mają prawo odwołać się do Podkarpackiego Kuratora Oświaty w Rzeszowie w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji o skreśleniu. Wniesienie odwołania następuje za pośrednictwem dyrektora szkoły.

§ 61

Odwołania od nagród.

1. Uczeń bądź jego rodzice mają prawo do odwołania się od nagrody za pośrednictwem: wychowawcy, Rady Rodziców, Samorządu Uczniowskiego.
2. Odwołanie powinno być wyrażone na piśmie i przedstawione dyrektorowi w terminie trzech dni od przyznania nagrody.
3. Dyrektor zobowiązany jest powtórnie rozpatrzyć sprawę w terminie 7 dni.

ROZDZIAŁ 9 BIBLIOTEKA SZKOLNA

§ 62

W szkole działa biblioteka szkolna, która służy realizacji potrzeb i zainteresowań uczniów, zadań dydaktyczno-wychowawczych szkoły, doskonaleniu warsztatu pracy nauczyciela, popularyzowaniu wiedzy pedagogicznej.

1. Z biblioteki mogą korzystać uczniowie, nauczyciele i inni pracownicy szkoły.
2. Biblioteka pracuje w godzinach pracy szkoły ustalonych przez Dyrektora Szkoły z uwzględnieniem możliwości korzystania z jej zbiorów przez uczniów przed rozpoczęciem i po zakończeniu przez nich zajęć lekcyjnych.
3. Pracą biblioteki kieruje nauczyciel bibliotekarz.
4. Biblioteka szkolna:
  - 1) służy realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego szkoły,
  - 2) rozwija potrzeby czytelnicze i informacyjne uczniów,
  - 3) współuczestniczy w edukacji czytelniczej i medialnej,
  - 4) stwarza warunki do samokształcenia, korzystania z różnych źródeł informacji oraz z innych bibliotek.
5. Do zadań organizacyjnych bibliotekarza należy:
  - 1) udostępnienie zbiorów,
  - 2) opracowywanie planów pracy,
  - 3) udzielanie informacji bibliotecznych, informowanie o nowościach wydawniczych,
  - 4) poradnictwo w wyborach czytelniczych,
  - 5) przysposobienie czytelnicze,
  - 6) tworzenie warunków do poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną,
  - 7) udzielanie pomocy i udostępnianie materiałów w prowadzeniu różnych form zajęć,
  - 8) rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów oraz wyrabianie i pogłębianie u uczniów nawyku uczenia się i czytania,
  - 9) prowadzenie różnych form upowszechniania czytelnictwa,
  - 10) pomoc nauczycielom w realizacji zadań dydaktyczno-wychowawczych,
  - 11) organizowanie różnorodnych działań rozwijających wrażliwość kulturową i społeczną,
  - 12) współpraca z innymi bibliotekami,
  - 13) gromadzenie, ewidencja i opracowywanie zbiorów,
  - 14) selekcja oraz drobne naprawy księgozbioru,
  - 15) prowadzenie warsztatu informacyjnego (księgozbiór podręczny, katalogi),
  - 16) prowadzenie sprawozdawczości; informowanie Rady Pedagogicznej o czytelnictwie uczniów,
  - 17) uzgadnianie stanu majątkowego z księgowością,
  - 18) czuwanie nad prawidłowością korzystania z części multimedialnej biblioteki.

§ 63

1. Organizacja biblioteki:
  - 1) biblioteka posiada regulamin, który określa szczegółowo zasady pracy biblioteki,
  - 2) struktura zbiorów bibliotecznych dostosowana jest do profilu szkoły, programów nauczania oraz związanych z nimi potrzeb uczniów i nauczycieli.
2. Współpraca biblioteki szkolnej z uczniami polega na:
  - 1) poradnictwie w wyborach czytelniczych,
  - 2) pomocy uczniom w rozwijaniu zainteresowań,
  - 3) pomocy uczniom przygotowującym się do olimpiad, konkursów, egzaminów itp.,
  - 4) angażowaniu uczniów w projekty propagujące czytanie, konkursy, akcje czytelnicze itp.
3. Współpraca biblioteki szkolnej z nauczycielami polega na:
  - 1) współdziałaniu w zakresie rozbudzania i rozwijania potrzeb i zainteresowań czytelniczych uczniów,
  - 2) współuczestnictwie w edukacji czytelniczej i medialnej uczniów,
  - 3) udziale w organizacji zadań programowych szkoły poprzez dostarczanie źródeł i opracowań na zajęcia,
4. Współpraca biblioteki szkolnej z rodzicami polega na:
  - 1) informowaniu o działaniach biblioteki,
  - 2) przekazywaniu informacji o strukturze zbiorów,
  - 3) informowaniu o stanie czytelnictwa uczniów.
5. Współpraca biblioteki szkolnej z innymi bibliotekami polega na:
  - 1) organizowaniu wycieczek mających na celu zapoznanie z ich funkcjonowaniem,
  - 2) przeprowadzanie wspólnych imprez dla uczniów (wykłady, warsztaty itp.).

ROZDZIAŁ 10

CEREMONIAŁ SZKOLNY

§ 64

1. Ceremoniał szkolny jest opisem sposobu przeprowadzania uroczystości z udziałem sztandaru szkolnego (ślubowania, obchody świąt państwowych oraz uroczystości środowiskowe) i samej celebracji sztandaru. Ceremoniał nawiązuje do tradycji szkoły, a także wzbogaca treści służące kształtowaniu emocjonalnego stosunku uczniów do symboli narodowych i Ojczyzny. Kształtuje w uczniach postawy patriotyczne i uczy szacunku do tradycji narodu polskiego i jego symboli.
2. Ceremoniał szkolny stanowi integralną część tradycji uroczystości szkolnych oraz szkolnego programu wychowawczego. Ceremoniał reguluje sposób organizacji uroczystości szkolnych i pozaszkolnych.
3. Uczniowie mają obowiązek uczestniczyć w uroczystościach szkolnych, organizowanych według kalendarza uroczystości szkolnych. Zobowiązani są do podkreślenia uroczystym strojem świąt państwowych i szkolnych.
4. Ceremoniałem szkolnym objęte są następujące święta w szkole i poza nią:
  - a) rozpoczęcie roku szkolnego i ślubowanie uczniów klas pierwszych,
  - b) święto Patronki Szkoły - Marii Skłodowskiej-Curie,
  - c) Dzień Edukacji Narodowej,
  - d) Narodowe Święto Niepodległości,
  - e) Święto Konstytucji 3-go Maja,
  - f) pożegnanie klas maturalnych,
  - g) zakończenie roku szkolnego,
  - h) uroczystości o charakterze lokalnym,
  - i) inne wynikające z potrzeb szkoły.
5. Najważniejszym symbolem szkoły jest sztandar.
  - 1) W przypadku ogłoszenia żałoby narodowej lub wewnętrznej w szkole należy umieścić na drzewcu pod głowicą sztandaru szarfę żałobną. Sztandar szkolny dla społeczności szkolnej jest symbolem Polski, symbolem Małej Ojczyzny, jaką jest szkoła i jej najbliższe środowisko. Uroczystości z udziałem sztandaru wymagają zachowania powagi, a przechowywanie, transport i przygotowanie sztandaru do prezentacji właściwych postaw jego poszanowania.
  - 2) Sztandar jest przechowywany na terenie szkoły w godnym miejscu, razem z insygniami pocztu sztandarowego.
  - 3) Poczec sztandarowy podstawowy powinien być wytypowany przez dyrektora szkoły i członków Rady Pedagogicznej spośród uczniów wyróżniających się w nauce, o nienagannej postawie i wzorowym zachowaniu.
  - 4) Skład pocztu sztandarowego:
    - a) chorąży (sztandarowy) – uczeń,
    - b) asysta - dwie uczennice,
    - c) dyrektor szkoły powołuje skład rezerwowego pocztu, który w razie takiej konieczności może zastąpić stałą obsadę (skład podstawowy) pocztu.
  - 5) Kadencja pocztu sztandarowego trwa jeden rok.
  - 6) Decyzją Rady Pedagogicznej uczniowie mogą być odwołani ze składu pocztu sztandarowego. W takim przypadku dokonuje się wyboru uzupełniającego.
  - 7) Insygnia pocztu sztandarowego:
    - a) biało-czerwone szarfy założone przez prawe ramię, zwrócone kolorem białym w stronę kołnierza, spięte na lewym biodrze;
    - b) białe rękawiczki.
  - 8) Chorąży i asysta powinni być ubrani odświętnie:
    - a) uczeń - ciemny garnitur lub ciemne spodnie, biała koszula, czarne obuwie,
    - b) uczennice - białe bluzki i ciemne spódnice tej samej długości, czarne obuwie.

ROZDZIAŁ 11

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 65

1. Liceum prowadzi i przechowuje dokumentację zgodnie z odrębnymi przepisami.
2. Zasady gospodarki finansowej Liceum określają odrębne przepisy.
3. Liceum uzyskuje dochody z najmu i dzierżawy pomieszczeń szkolnych. Środki uzyskane z tego tytułu, za zgodą organu prowadzącego, będą przeznaczane na wydatki bieżące szkoły.